

แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

GUIDELINE TOWARDS PEOPLE'S PARTICIPATION DEVELOPMENT IN
ACCORDANCE WITH GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES OF
RANGSIT CITY MUNICIPALITY, THANYABURI DISTRICT,
PATHUMTHANI PROVINCE

โดย
นันทพร อัสวกุลไพโรจน์
มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยรัฐกิจ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2561

**GUIDELINE TOWARDS PEOPLE'S PARTICIPATION DEVELOPMENT IN
ACCORDANCE WITH GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES OF
RANGSIT CITY MUNICIPALITY, THANYABURI DISTRICT,
PATHUMTHANI PROVINCE**

**BY
NUNTAPORN ASSAWAKULPRIROJ**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF
PUBLIC ADMINISTRATION INSTITUTE OF PUBLIC ADMINISTRATION,
COLLEGE GOVERNMENT**

**GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2018**

วิทยานิพนธ์เรื่อง
แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

โดย
นันทพร อัสวกุลไพโรจน์

ได้รับพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2561

ผศ.ดร.อายุทศ เนติชนากุล
ประธานกรรมการสอบ

พล.อ.ต.หญิง ดร.จิราภรณ์ ศรีศีล
กรรมการ

ศ.ดร.ติน ปรัชญพฤทธิ
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ.ร.ต.หญิง ดร.วรรณิ์ สุขสาทร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

27 กันยายน 2561

Thesis entitled

**GUIDELINE TOWARDS PEOPLE’S PARTICIPATION DEVELOPMENT IN ACCORDANCE
WITH GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES OF RANGSIT CITY MUNICIPALITY,
THANYABURI DISTRICT, PATHUMTHANI PROVINCE**

by

NUNTAPORN ASSAWAKULPRIROJ

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the Degree of Master of Public Administration

Rangsit University
Academic Year 2018

Asst.Prof. Ardyuth Netithanakul, Ph.D
Examination Committee Chairperson

AVM. Jiraporn Srisil, D.M.
Member

Prof. Tin Prachyapruit, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof. Plt.Off. Vanee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

September 27, 2018

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณา และการให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ศ.ดร.ติน ปรัชญพุกฤทธิ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศศ.ดร.อาจุฑา เนติชนากุล ที่กรุณาให้เกียรติเป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำกับผู้วิจัยตลอดมา และพลอากาศตรีหญิง ดร.จิราภรณ์ ศรีศิลป์ ผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ แนวคิดต่างๆให้ผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมถึงกรุณาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของเนื้อหา และแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่มา โดยตลอด ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่าง สูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ การให้ความช่วยเหลือของ คุณพิเชษฐ์ ใจหวดิง รักษาราชการผู้อำนวยการ กองสวัสดิการสังคมและเจ้าหน้าที่เทศบาลนครรังสิต ที่ให้ความช่วยเหลือ อนุเคราะห์ข้อมูลและข้อเสนอแนะในการลงพื้นที่เก็บข้อมูลกับประชาชนในพื้นที่ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ รวมถึงผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน และผู้ที่เกี่ยวข้องที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ที่นี่ที่กรุณาสะดวกเวลาเอื้อเฟื้อข้อมูลและให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ ในการจัดทำวิจัยฉบับนี้ และเจ้าหน้าที่และบุคลากรทุกท่านที่ให้ความสะดวกด้านอำนวยความสะดวกและประสานงานในการทำวิทยานิพนธ์ให้ผู้วิจัยตลอดมา จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การอุปการะอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนส่งเสริมการศึกษา และให้กำลังใจเป็นอย่างดี อันเป็นที่พึงให้ผู้เขียนมีสติปัญญาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้เขียนขอขอบเป็นกตเวทิตาแด่บิดา มารดา ครอบครัวของผู้เขียน และขอขอบพระคุณเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่าน ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำมาอ้างอิงในการทำวิจัย จนกระทั่งงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นันทพร อัสวกุลไพโรจน์

ผู้วิจัย

5707342 : สาขาวิชาเอก: รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต; รปม.

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม,หลักธรรมาภิบาล

**นันทพร อัสวกุลโรจน์ : แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
(GUIDELINE TOWARDS PEOPLE’S PARTICIPATION DEVELOPMENT IN
ACCORDANCE WITH GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES OF RANGSIT CITY
MUNICIPALITY, THANYABURI DISTRICT, PATHUMTHANI PROVINCE)**

อาจารย์ที่ปรึกษา : ศ.ดร.ติน ปรัชญพฤทธิ, 159หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา แนวทางการพัฒนาและระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative research)และการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research)กับประชาชนในเขตชุมชนพื้นที่เทศบาลนครรังสิตจำนวน 398 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต 2) ศึกษาความความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต

ผลการวิจัย พบว่า

1) การมีส่วนร่วมกับการบริหารงานของทางเทศบาลนครรังสิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านมาตรฐานการให้บริการ($\bar{X}= 3.67$, S.D.=0.80) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด($\bar{X}= 3.15$, S.D.=0.77) และปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ และระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กันกับ ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม อายุและระยะเวลาพักอาศัยมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรมและด้านเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม ระยะเวลาพักอาศัยมีความสัมพันธ์กันกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิดในนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ลายมือชื่อนักศึกษา ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

2) ประชาชนมีความต้องการให้เทศบาลทำรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจง่ายและเข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น เทศบาลจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ในวิธีการเข้าถึงข้อมูลประชาสัมพันธ์ และข้อมูลของภาครัฐให้ง่ายขึ้น และต้องการให้ภาคเอกชนมีความร่วมมือกับทางเทศบาลและทางชุมชนในพื้นที่ให้มากขึ้น

3) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต จะสามารถลดช่องว่างการทำงานระหว่างภาครัฐและประชาชนให้ใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยการส่งเสริมและกระตุ้นประชาชนให้ตระหนักถึงหน้าที่และความสำคัญของการมีส่วนร่วมกับภาครัฐเพื่อประโยชน์ของชุมชนมากยิ่งขึ้น

5707342 : MAJOR: MATER OF PUBLIC ADMINISTRATION (M.P.A)

KEYWORD : PARTICIPATION, GOOD GOVERNANCE

NUNTAPORN ASSAWAKULPRIROJ : GUIDELINE TOWARDS PEOPLE'S
PARTICIPATION DEVELOPMENT IN ACCORDANCE WITH GOOD GOVERNANCE
PRINCIPLES OF RANGSIT CITY MUNICIPALITY, THANYABURI DISTRICT,
PATHUMTHANI PROVINCE. THESIS ADVISOR: PROF. TIN PRACHYAPRUIT, Ph.D.

159 p.

The study aimed to study guideline and level of public participation towards administration as good governance of Rangsit Municipality by quantitative and qualitative research with 398 people in Rangsit municipality area. The purposes of this study were as follows 1) to study factor that had impacted on public participation in the administration as good governance of Rangsit Municipality; 2) study people's demand and suggestion to be a guideline for the administration as good governance of Rangsit Municipality; and 3) to propose guideline on public participation in the administration as good governance of Rangsit Municipality.

The study showed that

1) The overall of participating in the administration of Rangsit municipality was moderate. The highest mean score was obtained from the standard of service. (\bar{X} = 3.67, S.D. = 0.80) The least mean score was pointing out guilty information. (\bar{X} = 3.15, S.D. = 0.77) Personal factors showed that sex, age and level The study was related to policies. Activities and duration of residence were correlated with levels of public participation, policy and activity. Disclosure of information and participation in duration of residence were correlated with levels of public participation in pointing out guilty information, the statistical significance was 0.05.

2) Population needs the municipality to make public relations easier to understand and reach out to the public more. The municipality should have an event to provide knowledge on how to access information, public relations and government information easily. People need the private sector to cooperate more with the municipality and community in the area.

Student's Signature Thesis Advisor's Signature.....

3) The guideline for public participation towards administration as good governance of Rangsit Municipality could reduce the gap between the government and the people to be closer by encouraging and promoting people to pay more attention to the role and importance of engaging with the public sector for the betterment of the community.

Student's Signature Thesis Advisor's Signature.....

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญรูป	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย	3
1.3.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	4
1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา	4
1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่	4
1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
1.6 นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	8
2.1.1 ความหมายเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	8
2.1.2 องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น	11
2.1.3 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น	11
2.1.4 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น	12

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	13
2.2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม	13
2.2.2 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม	18
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล	19
2.3.1 ความหมายของหลักธรรมาภิบาล	19
2.3.2 การวัดธรรมาภิบาล	20
2.3.3 ธรรมาภิบาลกับงานท้องถิ่น	30
2.3.4 ความสำคัญของธรรมาภิบาลต่อการบริหารภาครัฐ	32
2.4 การพัฒนาของเทศบาลนครรังสิต	34
2.4.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	36
2.4.2 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	37
2.4.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	37
2.4.4 ด้านเศรษฐกิจ	37
2.4.5 ด้านสังคม	38
2.4.6 การวางแผนและพัฒนา	38
2.4.7 ด้านการเมืองและการบริหาร	38
2.4.8 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	39
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	48
3.1 การออกแบบวิจัย	48
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	50
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	53

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	53
3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	53
3.5.2 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	54
3.5.3 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ	55
3.5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
4.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	58
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	59
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	124
5.1 สรุปผลการวิจัย	124
5.2 อภิปราย	129
5.3 ข้อเสนอแนะ	132
บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	141
ภาคผนวก ก แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์การวิจัย	142
ภาคผนวก ข แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	152
ภาคผนวก ค รูปภาพกิจกรรม	155
ประวัติผู้วิจัย	159

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	59
4.2	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	60
4.3	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ	60
4.4	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา	61
4.5	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	62
4.6	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้	62
4.7	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาพักอาศัย	63
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตโดยรวมและรายด้าน	64
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม	65
4.10	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม	66

สารบัญญัตินี้ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4.11	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนคร รังสิตด้านมาตรฐานการให้บริการ	67
4.12	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วม ร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล นครรังสิตด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	68
4.13	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วม ร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล นครรังสิตด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	69
4.14	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและ การจัดกิจกรรม	71
4.15	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วน ร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม	71
4.16	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและ การจัดกิจกรรม	72
4.17	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วน ร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม	72
4.18	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบาย และการจัดกิจกรรม	73

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.19	73
ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม	
4.20	74
ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม	
4.21	75
ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม	
4.22	75
ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม	
4.23	76
ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม	
4.24	77
ค่าความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม	
4.25	77
ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม	
4.26	78
ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม	

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.27	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม	79
4.28	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม	80
4.29	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม	80
4.30	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม	81
4.31	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม	81
4.32	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม	82
4.33	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม	82

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4.34	<p>ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการ เปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม</p>	83
4.35	<p>ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับ การมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม</p>	84
4.36	<p>ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผย ข้อมูลและการมีส่วนร่วม</p>	85
4.37	<p>ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วน ร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม</p>	85
4.38	<p>ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือน กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการ เปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม</p>	86
4.39	<p>ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับ การมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม</p>	87
4.40	<p>ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม</p>	87
4.41	<p>ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับ ระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรร มาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม</p>	88

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.42	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการ ให้บริการ	89
4.43	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วน ร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ	89
4.44	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการ ให้บริการ	90
4.45	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วน ร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ	90
4.46	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐาน การให้บริการ	91
4.47	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการ มีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ	91
4.48	ความสัมพันธ์ระหว่าง 4 ระดับการศึกษา กับระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ	92
4.49	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับระดับ การมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ	93

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.50	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการ ให้บริการ	93
4.51	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วน ร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ	94
4.52	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือน กับระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้าน มาตรฐานการให้บริการ	95
4.53	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนระดับ การมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ	95
4.54	ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ	96
4.55	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับ ระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรร มาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ	96
4.56	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไก และการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	97
4.57	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วน ร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	97

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.58	98
ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	
4.59	99
ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	
4.60	99
ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	
4.61	100
ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	
4.62	101
ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	
4.63	101
ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	
4.64	102
ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	
4.65	103
ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.66	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือน กับ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	103
4.67	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	104
4.68	ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	105
4.69	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	105
4.70	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	106
4.71	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	106
4.72	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	107
4.73	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	108

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.74	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	108
4.75	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	109
4.76	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	110
4.77	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	111
4.78	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	111
4.79	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	112
4.80	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือน กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	113
4.81	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	113

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.82	ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	114
4.83	ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	115
4.84	ตารางสรุปแสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต	115
4.85	ปัญหาเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี	116
4.86	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี	117

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1.1	กรอบแนวความคิดในการวิจัย	5
2.1	แสดงตัวอย่างตราสัญลักษณ์ประจำเทศบาลนครรังสิต	35

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น มีกำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจ (Decentralization) ให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึง และเท่าเทียมกัน โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนเนื่องจากปัจจุบันจำนวนประชากรที่มากขึ้น รวมถึงความเจริญในหลากหลายพื้นที่ส่งผลให้รัฐบาลไม่สามารถกำกับดูแลควบคุมได้ทั่วถึง และยังไม่สามารถรับรู้ปัญหาและความต้องการของประชาชนได้มากพอเท่ากับส่วนงานที่รับผิดชอบในพื้นที่ ดังนั้นหลักการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น ถ้าเป็นไปได้ในลักษณะที่สอดคล้องกันความต้องการของประชาชนและความเหมาะสมของพื้นที่และประกอบกันประชาชนมีความรู้ความเข้าใจระบอบการปกครอง รวมถึงคนในท้องถิ่นได้ให้ความร่วมมืออย่างแท้จริง

ปัจจุบันแนวคิดธรรมาภิบาลเป็นที่ยอมรับและแพร่หลายมากขึ้นและการนำเอาหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาลเข้ามาประยุกต์ใช้ในการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารราชการแผ่นดินของไทยถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ โดยกำหนดให้หน่วยงานราชการจัดทำแผนธรรมาภิบาลเพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐบริหารจัดการและดำเนินงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ และประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง และหน่วยงานราชการควรมีแนวทางในการกำกับดูแลตนเองที่ดีสามารถดำเนินการในทุก ๆ ภารกิจด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้มีจริยธรรมและยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก รวมทั้งต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานเป็นทั้งคนเก่ง และคนดีมีจริยธรรมและธรรมาภิบาลประพฤติตนต่อเพื่อนร่วมงานด้วยความเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกันรวมถึงการใช้ทรัพยากรขององค์กรอย่างมีความรับผิดชอบ และบุคลากรในองค์กรต้องมีการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรมและธรรมาภิบาลต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ (แผนธรรมาภิบาล

และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สศค. พ.ศ. 2560) การจะก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนเทศบาลได้เป็นอย่างดี การมีส่วนร่วมของประชาชนในหลากหลายรูปแบบจะสามารถสะท้อนและบอกถึงเจตนารมณ์ของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาล ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักการสำคัญหนึ่งของธรรมาภิบาล และเป็นแนวคิดสำคัญที่เป็นที่คาดหวังที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างชัดเจน โดยการมีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร ความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติ ส่งผลให้สามารถลดช่องว่างของผู้บริหารกับประชาชนให้มีความเข้าใจตรงกันสู่การกำหนดนโยบาย และแก้ไขปัญหาได้ตรงตามเป้าหมาย

สำหรับในเรื่องของการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นแนวคิดหลักสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องนี้ นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ (2560) อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมสนับสนุน และให้คำปรึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่โดยยึดคุณธรรม และหลักธรรมาภิบาล เน้นความโปร่งใส ป้องกันการทุจริต มุ่งมั่นให้บริการให้คำปรึกษา และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

จากการสำรวจสภาพการพัฒนาเบื้องต้นที่สัมพันธ์กับความสำคัญของปัญหาดังกล่าวแล้ว ในการวิจัยครั้งนี้จึงได้กำหนดให้เทศบาลนครรังสิตเป็นพื้นที่ในการศึกษาวิจัย เนื่องจากเป็นองค์กรหนึ่งที่มีการพัฒนาการบริหารจัดการมาอย่างต่อเนื่อง โดยสังเกตได้จากการที่เทศบาลนครรังสิตมีการยกฐานะขององค์กรมาอย่างต่อเนื่อง(มุกิตา วรกุลยกุล, 2556) ทั้งนี้เทศบาลนครรังสิต ตั้งอยู่ในเขตปริมณฑล เป็นชุมชนเมือง อีกทั้งยังเป็นเขตเศรษฐกิจที่มีความเจริญ มีการขยายตัวในภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และการบริการในอัตราที่สูง นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งของศูนย์การค้าขนาดใหญ่หลายแห่ง รวมถึงเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย มีอัตราการเพิ่มของประชาชนเป็นไปอย่างรวดเร็วจากการเติบโตของเทศบาลส่งผลให้เศรษฐกิจและการพัฒนาของทางเทศบาลมีความก้าวหน้าที่รวดเร็วเป็นอย่างมากอีกทั้งการเติบโตและความก้าวหน้าของการพัฒนาทำให้การบริหารงานจากผู้บริหารตามรูปแบบงานโดยอาจจะทำให้การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่ชัดเจน ทำให้ความต้องการของส่วนรวมยังไม่ครอบคลุมตามความต้องการจริงของประชาชน อีกทั้งพื้นที่ที่มีความเจริญเติบโตและพัฒนาจึงเป็นแหล่งที่พักอาศัยขนาดใหญ่ ซึ่งส่วนหนึ่งไม่ได้รับการจัดตั้งเป็นชุมชน และขาดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน จะเกิดได้ทั้งการไม่เข้าร่วมหรือไม่ได้รับทราบแนว

ทางการพัฒนาและข้อมูลข่าวสารของเทศบาล รวมถึงประชาชนมีความหลากหลายทำให้เกิดการรวมกลุ่มยาก การพัฒนาชุมชนค่อนข้างยาก ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นวัยทำงานจึงมีความสนใจในการทำงานมากกว่าการมีส่วนร่วม นอกจากนี้ประชากรแฝงก็มีจำนวนมากอีกด้วย ส่งผลให้ประชาชนร่อนหน่วยงานภาครัฐเข้ามาให้ความช่วยเหลือมากกว่าช่วยเหลือตนเอง

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังได้อภิปรายข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะค้นหาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ในปัจจุบันประชาชนได้ให้ความสนใจและตื่นตัวกับหน้าที่บทบาทในการมีส่วนร่วมของตนเองหรือไม่ รวมถึงทราบถึงข้อมูลและความสอดคล้องในการบริหารงานตามนโยบาย โดยจัดสรรให้เกิดประโยชน์ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลหรือไม่ และได้รับประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในพื้นที่หรือไม่ โดยการนำข้อมูลที่ได้ศึกษาเพื่อเสนอแนวทางพัฒนาให้เกิดประโยชน์ในเชิงสาธารณะทางวิชาการ สู่การพัฒนาสำหรับองค์กรที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

1.2.2 เพื่อศึกษาความความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

1.2.3 เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษารุ่นนี้มุ่งศึกษาค้นหาแนวทางการพัฒนาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยมีขอบเขตดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเพื่อทำการศึกษาค้นคว้าสำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานีและ จากการศึกษา ประกาศในรายงานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปี 2558 รายงานทางสถิติ พบว่าจำนวนประชากรในเขตพื้นที่เทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี มีจำนวนประชากร 78,555 คน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาค้นหาแนวทางการพัฒนาจากการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต โดยนำเอาหลักการประเมินของกรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นประจำปี 2560 ในด้านธรรมาภิบาลมาศึกษา โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม ด้านมาตรฐานการ ให้บริการ ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ประชาชนในเขตชุมชนพื้นที่เทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัด ปทุมธานี ทั้งหมด 82 ชุมชน

1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. 2561 ถึง กรกฎาคม พ.ศ. 2561

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ได้รับข้อมูลในด้านระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อนำไปพัฒนาและส่งเสริมให้ การบริหารสอดคล้องประชาชนในพื้นที่ได้เกิดประโยชน์สูงสุด

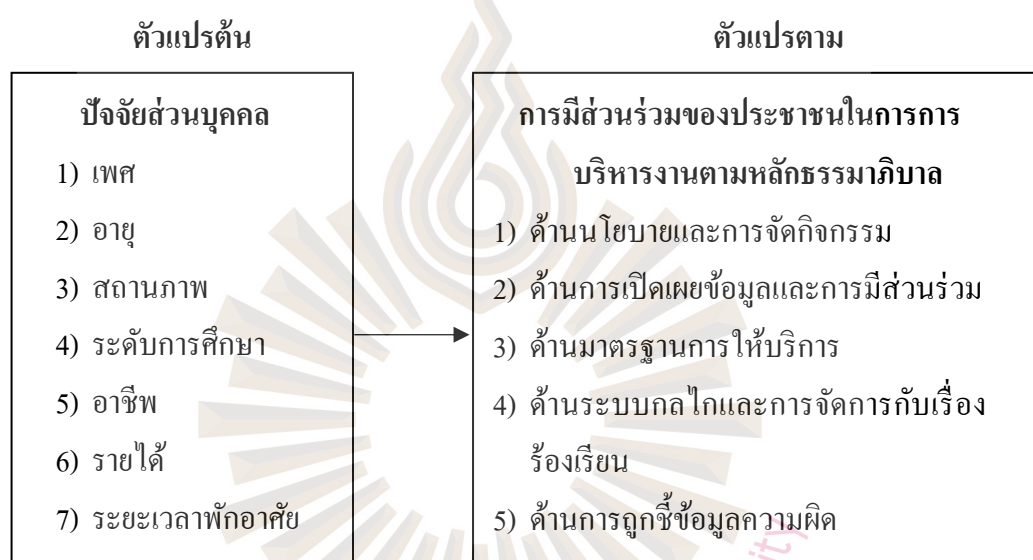
1.4.2 ได้รับข้อมูลด้านปัจจัยความต้องการของประชาชนเพื่อนำไปเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการ พัฒนาในด้านการบริหารของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานีเพื่อให้เกิด ประโยชน์กับประชาชนสูงสุด

1.4.3 ทราบปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อเป็นแนวทางในการ พัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

1.4.4 สามารถนำผลศึกษาที่ได้ไปวิเคราะห์เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาและแก้ไข จาก ข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อส่งเสริมการพัฒนางานบริหารได้ในอนาคต

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยได้ศึกษาและจัดทำเกณฑ์สำหรับใช้ในการสำรวจและประเมินระดับธรรมาภิบาลของส่วนราชการและจังหวัดด้านธรรมาภิบาลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

รูปที่ 1.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

1.6 นิยามศัพท์

การศึกษารั้วนี้ ผู้ศึกษาได้ให้ความหมายศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันไว้ดังนี้

ประชาชน หมายถึง บุคคลตั้งแต่อายุ 18 ปีขึ้นไปและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนในเขตเทศบาลนครรังสิต มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารงานโดยทางเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยบริหารงาน และปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่โดยยึดคุณธรรม และหลักธรรมาภิบาล เน้นความโปร่งใส ป้องกันการทุจริต มุ่งมั่นให้บริการให้คำปรึกษาบริการภาคประชาชนมากขึ้น โดยจะนำเอารูปแบบตามกำหนดของทาง อปท.ในด้านธรรมาภิบาลมากำหนด ดังนี้

- 1) ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม หมายถึง เทศบาลมีการจัดนโยบายและ กิจกรรมต่างๆให้กับประชาชนโดยยึดคุณธรรม เน้นความโปร่งใส ป้องกันการทุจริต
- 2) ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม หมายถึง เทศบาลจัดทำประชาสัมพันธ์ สื่อต่างๆให้เข้าถึงได้ง่าย ให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไม่ปกปิดโดยคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วม โดยประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นได้หลากหลายช่องทางมากขึ้น
- 3) ด้านมาตรฐานการให้บริการ หมายถึง เทศบาลจัดทำคู่มือและข้อมูลข่าวสาร ให้กับประชาชนในรูปแบบตามประกาศที่กำหนดตาม พรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 และมีช่องทางบริการให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและแจ้ง ปัญหา
- 4) ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน หมายถึง เทศบาลมีการจัดการ กับข้อมูลร้องเรียนของประชาชนได้อย่างมีระบบ สามารถนำปัญหาการร้องเรียนเข้าสู่กระบวนการ ตามขั้นตอนกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ
- 5) ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด หมายถึง เทศบาลมีความโปร่งใสไม่ถูกชี้มูล ความผิดจากการตรวจสอบและบริหารงานอยู่บนความเชื่อมั่นของประชาชน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องขอเสนอ ตามลำดับดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
- 2.4 การพัฒนาของเทศบาลนครรังสิต
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นรูปแบบการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) คือรัฐบาลกลางได้กระจายอำนาจทางการปกครองและการบริหารให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ เพื่อดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย(ธัญวัฒน์ รัตนศักดิ์, 2555, น.193)

2.1.1 ความหมายเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองส่วนย่อยของภายในประเทศซึ่งมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม อำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่มาจกนกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐ โดยมีสิทธิตามกฎหมายกำหนดและมุ่งเน้นเพื่อประโยชน์ใน

การปฏิบัติหน้าที่เพื่อท้องถิ่นของตนเองแม้ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หมวด 9 การปกครองส่วนท้องถิ่นมาตรา 282 ยังบัญญัติไว้ว่า “ภายใต้บังคับมาตรา 1 รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระ แก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชน ในท้องถิ่น” และมาตรา 283 วรรค 2 “การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องทำเท่าที่จำเป็น ตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่ต้องเป็นไป เพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือประโยชน์ของประเทศโดยรวม ทั้งนี้ จะกระทบถึงสาระสำคัญ แห่งหลักการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติไว้มิได้” ดังนั้น แนวคิดพื้นฐานของระบบการปกครองท้องถิ่น สรุปได้ว่า

- 1) เป็นระบบการกระจายอำนาจทางการปกครองจากส่วนกลาง ไปสู่ท้องถิ่น
- 2) เพื่อจัดทำกรบริการสาธารณะ ให้เกิดความเหมาะสม ตรงกับความ ต้องการของราษฎร และเหมาะสมกับสภาพของแต่ละท้องถิ่น
- 3) โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่
- 4) เพื่อเป็นกระบวนการให้การเรียนรู้ในระบบประชาธิปไตย แก่ประชาชนในระดับท้องถิ่น
- 5) ราชการส่วนกลางต้องไม่มีอำนาจเหนือคณะผู้บริหารส่วนท้องถิ่น แต่มีบทบาทในการกำกับดูแล และให้ความช่วยเหลือ
- 6) ท้องถิ่นต้องมีอิสระในการตัดสินใจ กำหนดทิศทาง นโยบาย และการบริหารจัดการ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ ในระดับหนึ่ง

มอนตาญ (Montagu, 1984, p.574) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นโดยมีการเลือกตั้งโดยอิสระ เพื่อเลือกผู้บริหารการปกครองท้องถิ่น โดยมีอำนาจอิสระ พร้อมความรับผิดชอบ ซึ่งสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจาก การควบคุมของหน่วย การบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ทั้งนี้ยังต้องอยู่ภายใต้ บทบังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่

นันทวัฒน์ บรมานันท์ (2547, น.90-95) ได้ประมวลความรู้แนวทางการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ.2540) ไว้ดังนี้รัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน พ.ศ. 2540 ได้วางหลักเกณฑ์ใหม่สำหรับการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีสาระสำคัญเป็นการกระจายอำนาจเพื่อให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและมีอิสระในการดำเนินงาน บทบัญญัติที่ถือว่าเป็น “หลักสำคัญ” ในการกระจายอำนาจคือ มาตรา 78 ซึ่งปรากฏอยู่ในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ โดยมีใจความสำคัญ คือ

“มาตรา 78 รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศรวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น”

บทบัญญัตินี้ดังกล่าวถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นแนวทางที่รัฐจะดำเนินการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนในการปกครองหรือดูแลท้องถิ่นของตนได้มากขึ้น ซึ่งจะมีผลตามมาคือเป็นการแบ่งเบาภาระของส่วนกลาง

นอกเหนือจากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้วรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันยังได้บัญญัติไว้ในหมวด 9 เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นรวม 10 มาตราด้วยกัน คือ มาตรา 282 ถึงมาตรา 290 และต่อมาเมื่อรัฐธรรมนูญประกาศใช้บังคับก็ได้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ รวมทั้งที่มีการตรากฎหมายขึ้นมาใหม่หลายฉบับเพื่อให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

ธีรวุฒิ โสภิชญิกุล (2550, น.21) กล่าวว่า iva การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการปกครองประเทศหลายประการ กล่าวคือ

- 1) การปกครองท้องถิ่นจะมีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลส่วนกลาง เพราะการปกครองส่วนท้องถิ่นมีองค์กรจัดกระจายไปทั่วพื้นที่ของประเทศ มีความใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นจึงสามารถทำหน้าที่แทนรัฐบาลกลางได้ดี
- 2) การปกครองท้องถิ่นช่วยตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดีกว่ารัฐบาลกลาง
- 3) การปกครองท้องถิ่นช่วยให้การเรียนรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน ทำให้ประชาชนได้ฝึกฝนเรียนรู้ สร้างจิตสำนึกรวมทั้งวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมในระบอบการปกครอง การปกครองท้องถิ่นจึงเป็นรากฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

4) การปกครองท้องถิ่นช่วยเป็นแหล่งฝึก และสร้างผู้นำทางการเมือง การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้นักการเมืองได้ฝึกทักษะในการบริหารและการดำเนินกิจกรรมของท้องถิ่นก่อนจะไปทำหน้าที่ในระดับชาติ ดังจะเห็นได้จากกรณีที่นักการเมืองท้องถิ่นจำนวนมากพัฒนาตนเองไปเป็นนักการเมืองระดับชาติ

5) การปกครองท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาท้องถิ่นชนบทเพื่อการพึ่งพาตนเอง แทนที่จะคอยพึ่งพิงการช่วยเหลือจากส่วนกลาง

2.1.2 องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

- 1) เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และทบวงการเมือง
- 2) มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งตามหลักการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ
- 3) มีอิสระในการปกครองตนเอง
- 4) มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม
- 5) มีงบประมาณรายได้เป็นของตนเองอย่างเพียงพอ
- 6) มีบุคลากรปฏิบัติงานของตนเอง
- 7) มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมต่อการให้บริการ
- 8) มีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตของกฎหมายแม่บท
- 9) มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรองของรัฐ

2.1.3 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

- 1) ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทั้งทางด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ
- 2) เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง
- 3) เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารอบบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

2.1.4 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

- 1) การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำมาสู่ความศรัทธาเชื่อมั่นใสในระบอบประชาธิปไตย
- 2) การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล
- 3) การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเองเพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนจะสามารถรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาลงท้องถิ่นของตน
- 4) การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ
- 5) การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคต
- 6) การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการปกครองที่เปิดโอกาสให้ผู้บริหารท้องถิ่นสามารถบริหารงานและพัฒนาพื้นที่ในเขตการปกครองของตนเองให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ เพื่อเอื้อประโยชน์สูงสุดกับประชาชน และยังให้อำนาจกับประชาชนในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วม โดยมีองค์กรผู้รับผิดชอบกำกับดูแล มีอิสระในการบริหารงาน โดยการปกครองนั้นยังอยู่ในกฎเกณฑ์ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐบาลควบคุมกำกับดูแลไว้และถูกระเบียบของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหลักการสากลที่อารยประเทศให้ความสำคัญ และเป็นประเด็นหลักที่สังคมไทยให้ความสนใจเพื่อพัฒนาการเมืองเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามหลักการธรรมาภิบาลที่ภาครัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

รับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจของภาครัฐให้ดีขึ้น และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุก ๆ ฝ่าย และการมีส่วนร่วมก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กร หรือเครือข่าย เพราะมีผลในทางจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร ความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนา

2.2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และทบวงมหาวิทยาลัย (2546, น.114) ได้ระบุว่า การมีส่วนร่วม คือ การที่ประชาชน หรือชุมชนสามารถเข้าไปมีส่วนในการตัดสินใจ ในการกำหนด นโยบายพัฒนาท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากบริการ รวมทั้งมีส่วนใน การควบคุมประเมินผล โครงการต่าง ๆ ของท้องถิ่น นอกจากนี้ยังได้ให้ความหมายของ การมีส่วนร่วมว่ามี 2 ลักษณะ คือ

1) การมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนา โดยให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมกันค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตาม และประเมินผล รวมถึงการรับผลประโยชน์

2) การมีส่วนร่วมทางการเมือง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การส่งเสริม สิทธิและพลังอำนาจของพลเมืองโดยประชาชน หรือ ชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรของชุมชนอันจะก่อให้เกิดกระบวนการ และ โครงสร้างที่ประชาชนในชนบทสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถ ของตนและได้รับ ผลประโยชน์จากการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงกลไกการพัฒนาโดยรัฐ มาเป็นการพัฒนาที่ประชาชน มีบทบาทหลักโดยการกระจายอำนาจในการวางแผน จากส่วนกลางมาเป็นส่วน ภูมิภาค เป็นการคืนอำนาจในการพัฒนาให้แก่ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคต ของตนเอง

United Nations Research Institute of Social Development (UNRISD) ระบุ ความหมายว่าเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในเรื่อง 1. การตัดสินใจ 2. การเข้าร่วมกิจกรรม 3. การร่วมรับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมที่เกิดจากกิจกรรมนั้น ๆ

คาสเปอร์สัน และเบรทแบงก์ (Kasperson & Breitbank, 1974) ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การที่ประชาชนเป็นผู้สร้างสรรค์กิจกรรมในกระบวนการพัฒนาซึ่งจะบังเกิดผล คือ สามารถแสดงบทบาทที่สร้างสรรค์ได้และผลของกิจกรรมจะต้องย้อนกลับมาสู่พวกเขาเอง

Arnstein (1969) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นเป็นอำนาจอย่างหนึ่งของประชาชน โดยเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนผู้ไร้ซึ่งอำนาจ (The Have-Nots) ที่มักไม่มีโอกาสจากการถูกกีดกันให้ออกจากกระบวนการทางการเมืองและเศรษฐกิจทั้งหลายให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง กล่าวคือ การมีส่วนร่วมเป็นกลยุทธ์ให้ประชาชนซึ่งไร้ซึ่งอำนาจสามารถกำหนดแนวทางในการรับรู้และแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร การกำหนดกฎหมายและนโยบายสาธารณะ การจัดสรร-ใช้จ่ายรายได้ภาษีอากร การดำเนินงานกิจกรรมและโครงการต่างๆ และการเปิดเผยและการกระจายผลประโยชน์ ทั้งนี้ ตามแนวคิดดังกล่าว ระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถแบ่งออกได้เป็นทั้งหมด 8 ระดับ ดังนี้

- 1) ขั้นการควบคุม (Manipulation)
- 2) ขั้นการรักษา (Therapy)
- 3) ขั้นการให้ข้อมูล (Informing)
- 4) ขั้นการรับฟังความคิดเห็น (Consultation)
- 5) ขั้นการปรักษาหารือ (Placation)
- 6) ขั้นการเป็นหุ้นส่วน (Partnership)
- 7) ขั้นมอบหมายอำนาจ (Delegated Power)
- 8) ขั้นอำนาจพลเมือง (Citizen Control)

ระดับบันไดที่สูงขึ้นสะท้อนอำนาจของประชาชนที่มากขึ้น สำหรับอาร์นสไตน์นั้น ขั้นบันไดที่ 1 และ 2 ถือว่ายังไม่เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนเลย หรือที่เรียกว่า Nonparticipation ส่วนขั้นที่ 3 ถึงขั้นที่ 5 เรียกว่า Tokenism หมายถึงประชาชนมีโอกาสนในการให้ข้อมูลความคิดเห็น แต่ยังไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ ขั้นที่ 6, 7, และ 8 ถือว่าประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจหรือเรียกว่า Citizen Power จากตัวแบบนี้สะท้อนให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในระดับเป็นภาคีหุ้นส่วน (Partnership) จึงจะเป็นจุดเริ่มของบทบาทและอำนาจของประชาชนอย่างแท้จริง

ในการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 มีการให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบ การใช้ อำนาจรัฐในทุกระดับ โดยมีการกำหนดระดับของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1) การให้ข้อมูลข่าวสาร ถือเป็น การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่หน่วยงานภาครัฐจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว การจัดงานแถลงข่าว การติดประกาศ และการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

2) การรับฟังความคิดเห็น เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

3) การเกี่ยวข้อง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ ประชาพิจารณ์ การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย เป็นต้น

4) ความร่วมมือ เป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม โดยเป็นส่วนร่วมกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ เป็นต้น

5) การเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นขั้นที่ให้อำนาจประชาชนในระดับสูงที่สุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ โครงการกองทุนหมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด เป็นต้น

ในส่วนภาคราชการ การส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ถือได้ว่าเป็นเงื่อนไข และเป็นกุญแจดอกสำคัญของความสำเร็จของการพัฒนาระบบราชการให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและเอื้อต่อประโยชน์สุขของประชาชน เพราะกระบวนการมี

ส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน และส่งเสริมให้ระบบราชการมีพลังในการพัฒนาประเทศ โดยการมีส่วนร่วมที่จะสามารถดำเนินงานให้เป็นไปได้ดีและทั่วทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และชุมชนท้องถิ่น จะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถความใกล้ชิดกับประชาชน ได้รับทราบความต้องการและปัญหาที่แท้จริง ลดความขัดแย้งและต่อต้าน ทั้งยังเป็น การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ประชาชน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในประเด็นสาธารณะ ซึ่งเป็นบทบาทที่หน่วยงานภาคราชการจะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้น

อย่างไรก็ตาม การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและ เครือข่ายภาคประชาสังคมทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นหุ้นส่วน จะประสบความสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับหน่วยงานราชการต่าง ๆ จะสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนมากน้อยเพียงใด รวมทั้งต้องอาศัยกระบวนการความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสังคมที่เป็นพันธมิตรของภาคราชการ ซึ่งถึงเวลาแล้วที่ภาคราชการจะต้องร่วมมือกันเปิดระบบราชการให้ประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อทำให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เกิดการแบ่งสรรทรัพยากรอย่างยุติธรรม และลดความขัดแย้งในสังคม และที่สำคัญที่สุด คือ การสร้างกลไกของการพัฒนาระบบราชการที่ยั่งยืน เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนนั่นเอง(กลุ่มพัฒนาระบบบริหารสำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข, 2549)

โกวิท พวงงาม (2545, น.8) ได้สรุปถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชน ในการพัฒนา ควรจะมี 4 ขั้นตอน คือ

1)การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละ ท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้าหากชาวบ้านยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา ใน ท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดีแล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อม ไร้ประโยชน์ เพราะชาวบ้านจะไม่เข้าใจและมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการ ดำเนินงานเหล่านั้น

2)การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เพราะการวางแผน ดำเนินงาน เป็น ขั้นตอนที่จะช่วยให้ชาวบ้านทราวจักวิธีการคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักการ นำเอาปัจจัยข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน

3)การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน แม้ชาวบ้านส่วนใหญ่ จะมี ฐานะยากจน แต่ก็มีความสามารถของตนเองที่สามารถใช้เข้าร่วมได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงาน จะทำ ให้ชาวบ้านสามารถคิดต้นทุนดำเนินงานได้ด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนิน กิจกรรมอย่าง ใกล้ชิด

4)การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงาน และ ประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมแล้วชาวชนบทย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำ ไปนั้น ได้รับผลดี ได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร การดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันใน โอกาสต่อไป จึง อาจจะประสบความสำเร็จลำบาก

อรรถัย ก๊กผล (2552)ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชนจะเปลี่ยนแปลง ไปตามบริบทของสังคมและการเมือง ในอดีตการมีส่วนร่วมของประชาชนมักหมายถึงการมีส่วนร่วม ร่วมทางการเมือง แต่ปัจจุบันสังคมให้ความสำคัญกับประชาธิปไตยทางตรงและประชาธิปไตยที่ ประชาชนปกครองตนเอง ส่งผลให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนมีขอบเขตที่กว้าง ขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) หมายถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปิดให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ นโยบาย กระบวนการบริหารและตัดสินใจของ ท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ของประชาชน โคนส่วนรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ ประชาชนจะต้องมีอิสระทางความคิด มีความรู้ความสามารถในการกระทำ และมีความเต็มใจที่จะ เข้าร่วมต่อกิจกรรมนั้นๆ โดยหลักการการที่ส่วนร่วมของประชาชนต้องมีลักษณะการเข้าร่วมที่ครบ วงจรตั้งแต่ ต้นจนถึงสิ้นสุด ไม่ใช่เป็นการจัดเวทีการมีส่วนร่วมครั้งเดียว ตัวอย่างเช่น ในการแก้ไข ปัญหาของชุมชนควรเปิดให้ประชาชนเข้าร่วมตั้งแต่ต้นจนจบ ดังนี้

1) เริ่มตั้งแต่การเกิดจิตสำนึกในตนเองและถือเป็นภาระหน้าที่ของตนใน ฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมหรือชุมชนที่ตนอยู่

2) ร่วมคิดด้วยกันว่าอะไรที่เป็นปัญหาของชุมชน มีสาเหตุอย่างไรและ จัดลำดับความสำคัญของปัญหา วางเป้าหมายอย่างไร และควรที่จะจัดการปัญหาใดก่อนหลัง

3) ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานที่จะจัดกิจกรรมหรือโครงการอะไร จะ แบ่งงานกันอย่างไร ใช้งบประมาณมากน้อยเพียงใด จะจัดหางบประมาณมาจากที่ใด และใครจะเป็น ผู้ดูแลรักษา

4) ร่วมดำเนินงาน ประชาชนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ เต็ม กำลังความรู้ความสามารถของตนเอง

5) ร่วมกันติดตามประเมินผล ตลอดเวลาทำงานร่วมกัน ประชาชนจะ ต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรคและร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้งาน หรือภารกิจดังกล่าวสามารถสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

6) ร่วมรับผลประโยชน์ ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชน แล้วย่อมที่จะได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นจะต้องอยู่ในรูปของเงิน วัตถุประสงค์ของ แต่อาจเป็นความสุขสบายความพอใจในสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นก็ได้(อรทัย ก๊กผล, 2552, น.17-19)

2.2.2 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม

สถาบันพระปกเกล้าได้ทำการวิจัยปัญหาการจัดอันดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้าประจำปี 2545 พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งที่พึง มี เพราะสามารถสร้างประโยชน์ได้หลากหลายประการ โดยการมีส่วนร่วมเหล่านี้ต้องขึ้นอยู่กับ ประชาชนที่มีส่วนร่วมจากความเต็มใจและจริงใจในการดำเนินการด้วย ซึ่งประโยชน์โดยทั่วไป ได้แก่

1) คุณภาพของการตัดสินใจดีขึ้น เนื่องจากกระบวนการปรึกษาหารือกับ สาธารณชนจะช่วยสร้างความกระจ่างให้กับวัตถุประสงค์และความต้องการของโครงการหรือ นโยบาย และบ่อยครั้งที่การมีส่วนร่วมของประชาชนนำมาสู่การพิจารณาทางเลือกใหม่ ๆ ที่น่าจะเป็นคำตอบที่มีประสิทธิผลที่สุดได้

2) ใช้ต้นทุนน้อยและลดความล่าช้าลง แม้ว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนมี ส่วนร่วมจะต้องใช้เวลาและมีค่าใช้จ่ายมากกว่าการตัดสินใจฝ่ายเดียว แต่การตัดสินใจฝ่ายเดียวที่ไม่ คำนึงถึงความต้องการแท้จริงของประชาชนนั้น อาจนำมาซึ่งการโต้แย้งคัดค้านหรือการฟ้องร้องกัน อันทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงในระยะยาว เกิดความล่าช้า และความล้มเหลวของโครงการได้ในที่สุด

3) การสร้างฉันทามติ การมีส่วนร่วมของประชาชนจะสร้างข้อตกลงและ ข้อผูกพันอย่างมั่นคงในระยะยาวระหว่างกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน ช่วยสร้างความเข้าใจระหว่าง กลุ่มต่าง ๆ ลดข้อโต้แย้งทางการเมืองและช่วยให้เกิดความชอบธรรมต่อการตัดสินใจของรัฐบาล

4) การนำไปปฏิบัติได้ง่ายขึ้น การเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำให้ ประชาชนมีความรู้สึกของการเป็นเจ้าของการตัดสินใจนั้น และทันทีที่การตัดสินใจได้เกิดขึ้น พวกเขา ก็อยากเห็นมันเกิดผลในทางปฏิบัติ และยังสามารถเข้ามาช่วยกันอย่างกระตือรือร้นอีกด้วย

5) การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าที่เลวร้ายที่สุด เพราะการเปิดโอกาสให้ฝ่าย ต่าง ๆ เข้ามาแสดงความต้องการและข้อห่วงกังวลตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ จะช่วยลดโอกาสของการ โต้แย้งและการแบ่งฝ่าย ที่จะเป็นปัจจัยให้เกิดการเผชิญหน้าอย่างรุนแรงได้

6) การคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม เนื่องจากกระบวนการตัดสินใจที่โปร่งใสและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม จะสร้างความน่าเชื่อถือต่อสาธารณชนและเกิดความชอบธรรมโดยเฉพาะเมื่อต้องมีการตัดสินใจในเรื่องที่มีการโต้แย้งกัน

7) การคาดการณ์ความห่วงกังวลและทัศนคติของสาธารณชนเพราะเมื่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้มาทำงานร่วมกับสาธารณชนในกระบวนการมีส่วนร่วม พวกเขาจะได้รับรู้ถึงความห่วงกังวล และมุมมองของสาธารณชนต่อการทำงานขององค์กร ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถคาดการณ์ปฏิกิริยาตอบสนองของสาธารณชนต่อกระบวนการและการตัดสินใจขององค์กรได้

8) การพัฒนาภาคประชาสังคม ประโยชน์อย่างหนึ่งของการมีส่วนร่วมของประชาชนคือ ทำให้ประชาชนมีความรู้ทั้งในส่วนของเนื้อหาโครงการและกระบวนการตัดสินใจของรัฐ รวมทั้งเป็นการฝึกอบรมผู้นำ และทำให้ประชาชนได้เรียนรู้ทักษะการทำงานร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า “การมีส่วนร่วม” หมายถึง การมีส่วนร่วมที่เป็นอิสระโดยความสมัครใจ ในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วมประเมินผล และร่วมกับประโยชน์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา มิได้หมายถึงการให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาของรัฐตามที่รัฐกำหนด แต่ หมายถึง การให้ประชาชน กลุ่ม ชุมชน ร่วมกันคิดและตัดสินใจกำหนดทิศทางการพัฒนาการดำรงชีวิต

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

2.3.1 ความหมายของหลักธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาล เป็นแนวคิดที่ใช้ในสาขารัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ โดยเป็นคำที่อยู่ร่วมกับกลุ่มคำประชาธิปไตย ประชาสังคม การมีส่วนร่วมของประชาชน สิทธิมนุษยชน และการพัฒนาที่ยั่งยืน ในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา กลุ่มคำดังกล่าวนี้มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการปฏิรูปองค์กรของรัฐ นักรัฐประศาสนศาสตร์ส่วนหนึ่งมองว่า ธรรมาภิบาลเป็นมิติใหม่ที่เน้นบทบาทของผู้บริหารในการที่จะปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบ สามารถประเมินผลงานได้อย่างชัดเจน และมีการแข่งขันเพื่อการจัดการการบริการที่ดีขึ้น (Agere, 2000)

การบริหารด้วยระบบ “ธรรมาภิบาล” นับว่าเป็นหัวใจที่สำคัญยิ่งของทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการหรือเอกชน ที่จะต้องปรับตัวและเตรียมความพร้อมในทุกส่วนที่เกี่ยวข้องซึ่งในส่วนของภาครัฐในช่วงประชาธิปไตยยุคใหม่นี้ ทุกหน่วยงานควรได้ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี 3 ประการ ได้แก่ การบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การปรับเปลี่ยนบทบาทภาครัฐให้มีความเสมอภาคเป็นธรรมและการกระจายอำนาจมากขึ้น และสุดท้าย ควรบริหารแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบพหุภาคี เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสได้ร่วมกำหนดนโยบายและตัดสินใจด้วย และประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องนำการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือ ธรรมาภิบาลเข้ามาใช้อย่างจริงจัง (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2542)

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) หมายถึง หลักในการปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแล กิจการต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรมเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีการกำหนดความหมายสำคัญของหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วย 10 หลัก ไว้ดังนี้

1) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทาง ยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึง มีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดี ที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสม ให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

3) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลา ที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่าง

4) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง การแสดงความรับผิดชอบต่อปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้น ควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

5) หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร อันไม่ต้องห้าม ตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

6) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง กระบวนการที่ข้าราชการประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหาประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

7) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจ จากส่วนราชการส่วนกลาง ให้แก่หน่วยการปกครองอื่น (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชน ดำเนินการแทน โดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้างควมพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มผลผลิตภาพ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ

8) หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

9) หลักความเสมอภาค (Equity) หมายถึง การได้รับการปฏิบัติและได้รับบริการอย่างเท่าเทียมกันโดย ไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่นๆ

10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) หมายถึง การหาข้อตกลงทั่วไป ภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบ

โดยตรง ซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ โดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่าเห็นพ้องโดยเอกฉันท์

สถาบันพระปกเกล้า (2544, น.7) ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (The Asian Development Bank) ให้ความหมายของธรรมาภิบาล คือ การมุ่งความสนใจไปที่องค์ประกอบที่ทำให้เกิดมีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจว่า นโยบายที่กำหนดไว้ได้ผล หมายถึง การมีบรรทัดฐานเพื่อให้เกิดความแน่ใจว่ารัฐบาลสามารถสร้างผลงานตามที่สัญญาไว้กับประชาชนได้

ธนาคารโลก หรือ World Bank ได้ให้ความหมายว่า Good Governance เป็นลักษณะและวิถีทางของการที่มีการใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อจัดการงานของบ้านเมือง โดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนา โดยนัยของความหมายของธนาคารโลก เป็นการชี้ให้เห็นความสำคัญของการมีธรรมาภิบาล เพื่อช่วยในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้ รัฐบาลสามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพ มีระบบที่ยุติธรรม มีกระบวนการกฎหมายที่อิสระ ที่ทำให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญา อีกทั้งระบบราชการ ฝ่ายนิติบัญญัติ และสื่อที่มีความโปร่งใสรับผิดชอบ และตรวจสอบได้ (นฤมล ทับจุมพล, 2541)

ธนาคารพัฒนาเอเชีย หรือ The Asia Development Bank (ADB) กล่าวว่าธรรมาภิบาล คือ การมุ่งความสนใจไปที่องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้แน่ใจว่า นโยบายที่กำหนดไว้ได้ผล หมายถึง การมีบรรทัดฐานเพื่อให้เกิดความแน่ใจว่ารัฐบาลสามารถสร้างผลงานตามที่สัญญาไว้กับประชาชนได้ (อมรา พงศาพิชญ์ และนิตยา ภัทรสิริคะพันธ์, 2541)

สถาบันพระปกเกล้าได้กำหนดองค์ประกอบธรรมาภิบาลหลักๆ ไว้ 10 ประการที่เรียกว่า ทศธรรม ดังนี้

- 1) หลักนิติธรรม (Rule of Law)
- 2) หลักคุณธรรม (Virtue)
- 3) ความโปร่งใส (Transparency)
- 4) การมีส่วนร่วม (Participation)
- 5) หลักภาระที่ต้องชี้แจง (Accountability)

- 6) หลักความคุ้มค่า (Break Even Point)
- 7) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development)
- 8) องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)
- 9) การบริหารจัดการ (Management)
- 10) เทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสาร (Information and Communication Technology)

เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่นำเสนอในที่นี้ขององค์กรและบุคคลต่างก็มีความเหมือนและความต่างกันแต่ก็มีองค์ประกอบร่วมที่สำคัญ ได้แก่ การมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม ประสิทธิภาพ/ประสิทธิผล การรับผิดชอบต่อความเสมอภาค

จากการศึกษาความหมายและคำอธิบายความหมายของคำว่าธรรมาภิบาล สรุปได้ว่า เป็นการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางให้เกิดระเบียบแบบแผนมีความเป็นระเบียบเป็นธรรมให้สังคมทุกภาคส่วน การเชื่อมโยงสอดคล้องกันและประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ชัยยืน

2.3.2 การวัดธรรมาภิบาล

หลังจากที่หลักการธรรมาภิบาลถูกนำมาใช้ในการบริหารภาครัฐกันกว้างขวางมากขึ้น ก็มีคำถามว่า เราจะวัดธรรมาภิบาลอย่างไรให้เป็นรูปธรรม จะสามารถรู้ได้ว่า องค์กร บุคคลนั้นมีธรรมาภิบาลหรือไม่ หรือมีมากน้อยเพียงใด ในส่วนของธนาคารโลกจึงได้กำหนดตัวชี้วัดธรรมาภิบาลไว้ 6 ตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) เสียงเรียกร้องและภาระที่ต้องชี้แจง (Voice and Accountability)
- 2) เสถียรภาพทางการเมืองและการปลอดจากความรุนแรง (Political Stability and Absence of Violence)
- 3) ประสิทธิภาพของรัฐบาล (Government Effectiveness)
- 4) คุณภาพของกฎหมาย กฎ ระเบียบ (Regulatory Quality)
- 5) นิติธรรม (Rule of Law)
- 6) การควบคุมคอร์รัปชัน (Control of Corruption)

สถาบันพระปกเกล้าโดย ถวิลวดี บุรีกุลและคณะ(2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาลในปี 2549 และกำหนดตัวชี้วัดธรรมาภิบาลไว้ ดังนี้

- 1) หลักนิติธรรม มี 7 องค์ประกอบหลักได้แก่
 - 1.1) หลักการแบ่งแยกอำนาจ
 - 1.2) หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
 - 1.3) หน่วยงานที่มีหลักความผูกพันต่อกฎหมายของเจ้าหน้าที่
 - 1.4) หน่วยงานได้ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักความชอบด้วยกฎหมายในทาง
เนื้อหา
 - 1.5) ผู้มีอำนาจตัดสินใจในหน่วยงานมีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่
 - 1.6) หน่วยงานยึดหลัก “ไม่มีความผิด ไม่มีโทษโดยไม่มีกฎหมาย”
 - 1.7) หน่วยงานยึดหลักการทำงานภายใต้กฎ ระเบียบสูงสุด
- 2) หลักคุณธรรม มี 4 องค์ประกอบได้แก่
 - 2.1) การปลอดจากการทุจริต
 - 2.2) การปลอดจากการทำผิดวินัย
 - 2.3) การปลอดจากการกระทำผิดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ
 - 2.4) ความเป็นกลางของผู้บริหาร
- 3) หลักความโปร่งใส มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบหลักคือ
 - 3.1) ความโปร่งใสด้านโครงสร้างของระบบงาน
 - 3.2) ความโปร่งใสด้านระบบการให้ข้อมูล
 - 3.3) ความโปร่งใสของระบบการให้โทษ
 - 3.4) ความโปร่งใสด้านการเปิดเผยของระบบงาน
- 4) หลักการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลักคือ
 - 4.1) การมีส่วนร่วมในระดับการให้ข้อมูลประชาชน
 - 4.2) การมีส่วนร่วมในระดับรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือ
 - 4.3) การมีส่วนร่วมในระดับวางแผน/ตัดสินใจ
 - 4.4) พัฒนาศักยภาพ
- 5) หลักความพร้อมรับผิด มีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบคือ
 - 5.1) หน่วยงานที่มีการสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน

- 5.2) หน่วยงานที่มีเป้าหมายที่ชัดเจน
 - 5.3) หน่วยงานมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 5.4) หน่วยงานมีระบบติดตามประเมินผล
 - 5.5) หน่วยงานมีการจัดการกับผู้ไม่มีผลงาน
 - 5.6) หน่วยงานมีแผนสำรอง
- 6) หลักความคุ้มค่า มีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบคือ
- 6.1) การประหยัด
 - 6.2) การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 - 6.3) มีศักยภาพในการแข่งขัน
- 7) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มี 10 องค์ประกอบ คือ
- 7.1) การจัดการอย่างบูรณาการ
 - 7.2) การติดต่อสื่อสาร
 - 7.3) การบริหารให้เกิดการปฏิบัติงาน
 - 7.4) การสร้างสรรค์และสร้างเสริม
 - 7.5) การเชื่อมโยงในการทำงาน
 - 7.6) การพัฒนาความสามารถ
 - 7.7) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
 - 7.8) การเจ้าหน้าที่
 - 7.9) การสร้างความไว้วางใจ
 - 7.10) ความผูกพันหน่วยงาน
- 8) องค์กรแห่งการเรียนรู้มีองค์ประกอบหลักคือ
- 8.1) การมีการเรียนรู้จากภายนอก
 - 8.2) การพัฒนาการเรียนรู้จากภายนอก
 - 8.3) การนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงาน
 - 8.4) การเสริมสร้างความสามารถ
 - 8.5) การจัดการความรู้
 - 8.6) การใช้เครื่องมือและเทคโนโลยี
 - 8.7) การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้

9) การบริหารจัดการ มี 8 องค์ประกอบหลัก คือ

- 9.1) มีแผนงานและการทบทวนภารกิจ
- 9.2) การสำรวจความต้องการของประชาชน
- 9.3) การมีกลยุทธ์ในการบริหาร
- 9.4) การบริหารแบบมีส่วนร่วม
- 9.5) การศึกษาวิจัย
- 9.6) การคาดคะเนความเสี่ยง
- 9.7) การมีกระจายอำนาจ
- 9.8) การบริการประชาชน มิใช่การกำกับ

10) เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร มี 4 องค์ประกอบหลัก คือ

- 10.1) มีการจัดการชุดข้อมูล
- 10.2) การมีเครือข่ายสารสนเทศ
- 10.3) การมีการเชื่อมโยงเทคโนโลยี
- 10.4) การนำเทคโนโลยีไปใช้จริง

นอกจากสถาบันพระปกเกล้าที่กำหนดตัวชี้วัดธรรมาภิบาลดังกล่าวข้างต้นแล้ว สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการยังได้จัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating) โดยให้น้ำหนักกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) มุ่งเน้นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับ Good Governance ต่อการพัฒนาระบบราชการไทยอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง โดยในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551 - พ.ศ.2555) ได้ผลักดันการสร้างระบบราชการไทยให้เป็นกลไกของรัฐที่สำคัญต่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้วยการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย เพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะข้าราชการให้สามารถเรียนรู้ปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในการอำนวยความสะดวกและการให้บริการประชาชนได้อย่างทันกาล ทั้งนี้ต้องยึดมั่นในหลักจริยธรรมและธรรมาภิบาลโดยการสร้างระบบธรรมาภิบาลสำหรับการกำกับดูแลตนเองที่ดีเพื่อให้เกิดความโปร่งใสถูกต้อง เป็นธรรม การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติราชการบรรลุเป้าประสงค์เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ

สำหรับการจัดทำเกณฑ์เพื่อการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีนั้น ได้ยึดหลักธรรมาภิบาลมาเป็นองค์ประกอบของเกณฑ์ โดยวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ร่วมระหว่าง 1) หลักการกำกับดูแลองค์การที่ดีซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ส่งเสริม เช่น นโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีเครื่องมือเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) 2) หลักกฎหมายและแนวคิดการกำกับดูแลในประเทศไทย เช่น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพ.ศ. 2546 รวมทั้งแนวทาง Corporate Governance ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 3) หลักธรรมาภิบาลของต่างประเทศ ได้แก่ World Bank, UNESCAP, UNDP, OECD 4) หลักการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) ได้แก่ แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ แนวคิดทางรัฐศาสตร์ แนวคิดทางกฎหมาย ปกครอง เป็นต้น

ทางสำนักงาน ก.พ.ร. ในการพิจารณาความสำคัญหรือน้ำหนักแต่ละองค์ประกอบของการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating) นั้น ได้นำข้อมูลจากหลักการและแนวคิดต่างๆ ได้แก่ World Bank, UNDP, OECD, IOD และ IMD รวมทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพ.ศ.2546 และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-พ.ศ. 2555) มาพิจารณาประกอบกับการหารือกับผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลองค์การที่ดีภายในประเทศ ซึ่งสามารถสรุปน้ำหนักความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบ (ยกเว้นองค์ประกอบการมุ่งเน้นฉันทามติซึ่งในปัจจุบันจะยังไม่มีการพิจารณาให้น้ำหนัก เนื่องจากยังไม่ได้ระบุแนวทางการมุ่งเน้นฉันทามติอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน) และเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2555 ได้มีมติเห็นชอบกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอประกอบด้วย 4 หลักการสำคัญ และ 10 หลักการย่อย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หลักการสำคัญ 4 ประการ

1) การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) อันประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) และหลักการตอบสนอง (Responsiveness)

2) ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value) อันประกอบด้วย หลักการระ
รับผิดชอบ/ สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) หลักความเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) หลัก
นิติธรรม (Rule of Law) และหลักความเสมอภาค (Equity)

3) ประชาธิปไตย (Participatory State) อันประกอบด้วย หลักการกระจาย
อำนาจ (Decentralization) และ หลักการมีส่วนร่วม/การมุ่งเน้นฉันทามติ (Participation/Consensus
Oriented)

4) ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility) อัน
ประกอบด้วย หลักคุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics)

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หลักการย่อย 10 ประการ

1) ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องใช้
ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดผลิตภาพที่คุ้มค่าต่อการลงทุนและบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม
ทั้งนี้ ต้องมีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระ
ค่าใช้จ่าย ตลอดจนยกเลิกภารกิจที่ซ้ำซ้อนและไม่มีความจำเป็น

2) ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องมี
วิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย
ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ มีการวางแผนการปฏิบัติงานที่
ชัดเจนและอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน สร้างกระบวนการปฏิบัติงาน
อย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน มีการจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ รวมถึง
มีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3) การสนองความต้องการของประชาชน (Responsiveness) หมายถึง ใน
การปฏิบัติราชการต้องสามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายใน
ระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการ
ของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่างกันได้
อย่างเหมาะสม

4) ความพร้อมรับผิด (Accountability) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้อง
สามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งต้องมีการจัดวางระบบการรายงาน
ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ
และการให้คุณให้โทษ ตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใด
ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

5) เปิดเผย/โปร่งใส(Transparency) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น และเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปได้โดยง่าย

6) หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่าง ๆ

7) ความเสมอภาค (Equity) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มี การแบ่งแยกด้านชายหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม และอื่น ๆ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคมด้วย

8) การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ (Participation/ Consensus Oriented) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงานและร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ต้องมีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

9) การกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการควรมีการมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการโอนถ่ายบทบาทและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม

10) คุณธรรม/จริยธรรม (Virtue) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นอย่างดีอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม รวมทั้งยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนและจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบราชการไทย 8 ประการ (I AM READY) ได้แก่ I - Integrity ซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง, A - Activeness ทำงานเชิงรุก คิดเชิงบวกและมีจิตบริการ ,M - Morality มีศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม,R - Responsiveness คำนึงถึงประโยชน์สุข

ของประชาชนเป็นที่ตั้ง, E - Efficiency มุ่งเน้นประสิทธิภาพ, A - Accountability ตรวจสอบได้, D - Democracy ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย, Y - Yield มุ่งผลสัมฤทธิ์

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้ระบบราชการเดินหน้าไปได้ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.วิญญู เครื่องงาม ได้กล่าวในโอกาสปาฐกถาพิเศษ เรื่อง หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ว่า

การประเมินผลเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่น่าไปใช้ในการพิจารณาโยกย้ายตำแหน่งต่าง ๆ แต่ในบางเรื่องยังถูกละเลย ได้แก่ การเปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วม และการถ่ายโอนภารกิจ ซึ่งคือเรื่องของการกระจายอำนาจ การตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในลักษณะที่จะทำให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบ แต่การร่วมตัดสินใจหลายคนนั้นจะมีเรื่องของความรับผิดชอบเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ดังนั้น การกระจายอำนาจจึงเป็นเรื่องใหญ่ ซึ่งยังดำเนินการได้น้อย สำหรับเรื่องของการถ่ายโอนภารกิจนั้น ได้มีการนำร่องในเรื่องการตรวจสอบคุณภาพซึ่งเรื่องดังกล่าวรัฐบาลไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ดำเนินการเองสามารถจ้างเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญมาดำเนินการก็ได้ผลดีเช่นเดียวกัน ก.พ.ร. จะต้องทำหน้าที่คอยติดตามให้ความรู้ความเข้าใจกับส่วนราชการในเรื่องธรรมาภิบาล แล้วส่วนราชการไปดำเนินการเอง เพราะการดำเนินการในแต่ละหน่วยงานอาจไม่เหมือนกัน เช่น การดำเนินการเรื่องธรรมาภิบาลของกรมโรงงานอุตสาหกรรมอาจไม่เหมือนกับกรมวิชาการเกษตร สำนักงาน ก.พ.ร. จะกระตุ้นให้ส่วนราชการดำเนินการโดยมีการจัดการประเมินหรือแข่งขันและให้รางวัล(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552)

2.3.3 ธรรมาภิบาลกับงานท้องถิ่น

ในการบริหารการปกครองท้องถิ่นต้องมีธรรมาภิบาลเป็นหลักยึด พิจารณาจาก 6 หลัก ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2542 ต่อมาเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 รัฐบาลขณะนั้นเห็นความสำคัญว่าควรออกประกาศเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีพ.ศ. 2542 โดยให้เริ่มมีผลบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีหลักพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี 6 ประการ ได้แก่

- 1) หลักนิติธรรม (Rule of Law)
- 2) หลักคุณธรรม (Virtue)

- 3) หลักการมีส่วนร่วม (Participation)
- 4) หลักความโปร่งใส (Transparency)
- 5) หลักความคุ้มค่า (Value of Money)
- 6) หลักความพร้อมให้ตรวจสอบ (Accountability)

ธรรมาภิบาลมิใช่การร้องขอสำหรับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่มีกฎหมายบังคับให้ต้องทำตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นการประเมินตัวชี้วัดที่เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงาน โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น”การประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”(สถ -อปท) หรือ “Local Performance Assessment”(LPA) โดยในปี พ.ศ. 2559 ได้มีการพัฒนารูปแบบการประเมินให้มีความสอดคล้องกับนโยบายสำคัญของรัฐบาล และส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยมีการกำหนดให้ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลเพื่อสร้างความโปร่งใส และสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในปี พ.ศ. 2560 ได้มีการพัฒนารูปแบบการประเมิน โดยมีการเพิ่มการประเมิน ในเรื่องการค้าเนินงานด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล จึงออกมาเป็นการประเมินในด้านที่ 5 “ธรรมาภิบาล” ขึ้นเป็นครั้งแรก รวมถึงมีการปรับปรุงแบบประเมินในด้านที่ 1-4 ให้มีตัวชี้วัดที่สะท้อนผลสัมฤทธิ์มากขึ้น โดยในปี 2560 การประเมินในด้านที่ 5 “ธรรมาภิบาล” ได้ถูกปรับเปลี่ยนการประเมินโดยมุ่งเน้นไปในด้านของการตรวจสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะมุ่งเน้นไปในด้านความโปร่งใสและการปราบปรามทุจริตในทุกรูปแบบแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม
- 2) ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม
- 3) ด้านมาตรฐานการให้บริการ
- 4) ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน
- 5) ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

ในด้านสำหรับการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาได้ดำเนินไปตามบทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 284 บัญญัติให้มีกฎหมายเกี่ยวกับ

พัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้ออกกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญให้แก่ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เพื่อกำหนดให้มีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) โดยการจัดทำ แผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.)และกำหนดแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) เพื่อให้มีความสามารถจัดบริการสาธารณะที่ได้มาตรฐาน และการกระตุ้น ให้อปท. เพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว

2.3.4 ความสำคัญของธรรมาภิบาลต่อการบริหารภาครัฐ

แนวคิดธรรมาภิบาลได้รับความสนใจและนำมาใช้ในการบริหารภาครัฐอย่างกว้างขวางในหลายประเทศ คำถามก็คือ ธรรมาภิบาลมีความสำคัญต่อการบริหารภาครัฐสามารถกล่าวได้ว่า ธรรมาภิบาลมีความสำคัญต่อการบริหารภาครัฐในหลายมิติ ดังนี้

2.3.4.1 มิติของภาครัฐ

ประการแรก ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรในภาครัฐมีเป้าหมายอยู่ที่ การยึดประโยชน์สุขของประชาชนและประเทศชาติ ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการบริหาร ภาครัฐอย่างจริงจังมากขึ้น โดยมีการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความรวดเร็ว และประหยัดทั้ง เวลาและงบประมาณมีความคุ้มค่ามากขึ้นซึ่งวัดได้จากความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ

ประการที่สอง ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐให้ความสำคัญกับ ผลสำเร็จหรือผลงานมากกว่าการทำเสร็จ เหมือนเช่นที่ผ่านมาในอดีตการให้ความสำคัญกับผลสำเร็จ หรือผลงานทำให้มีความคุ้มค่ามากขึ้น โดยมีการประเมินผลการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น มี ตัวชี้วัด (Key Performance Indicator:KPI) ที่ถูกกำหนดไว้ก่อนการปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ และพันธกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพึงพอใจของประชาชนนับเป็นตัวประเมินผลที่สำคัญ

ประการที่สาม ช่วยให้ระบบการบริหารภาครัฐมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้มากขึ้น โดยมีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบของภาครัฐให้รัดกุมและเปิดเผยต่อ สาธารณะให้รับรู้กันทั่วไปเช่น การมีกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ การมีกฎหมาย

เกี่ยวกับการห้ามฮั้วประมูลงานของภาครัฐ เป็นต้น รวมถึงมีองค์กรอิสระในการกำกับ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของภาครัฐ เช่น คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น

ประการที่สี่ ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐมีความตระหนักถึงความสำนึกรับผิดชอบ (Accountability) ต่อประชาชนและองค์กรมากขึ้น ซึ่งความสำนึกรับผิดชอบมีส่วนทำให้การกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐมีการระมัดระวังการกระทำที่มีผลต่อสาธารณะหรือประชาชนมากขึ้น และหากเกิดข้อผิดพลาดขึ้นก็ต้องพร้อมที่จะรับผลของการกระทำนั้นโดยไม่หลบเลี่ยงหรือโยนความผิดให้บุคคลอื่นหรือนิ่งเฉย

ประการที่ห้า ช่วยทำให้ระบบราชการเป็นระบบเปิดและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางมีส่วนร่วมในการบริหารภาครัฐอย่างหลากหลายและเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทั้งนี้ ระบบบริหารภาครัฐในอดีต มักเป็นระบบที่ปิดโดยประชาชนไม่รู้ข้อมูลข่าวสารในการบริหารงานของภาครัฐมากนักและข้อมูลส่วนใหญ่ถูกพิจารณาว่า ไม่เปิดเผยหรือเป็นความลับ แต่เมื่อมีการนำแนวคิดธรรมาภิบาลมาใช้ทำให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของภาครัฐและให้สิทธิแก่ประชาชนในการยื่นขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยภาครัฐได้ นอกจากนี้ยังมีการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อสาธารณะผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เอกสารหรือเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นต้น และประชาชนยังมีช่องทางในการร้องเรียนการเสนอความคิดเห็นผ่านทางช่องทางต่างๆ ของรัฐอีกด้วย

ประการที่หก ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐยึดกฎหมายเป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่าการใช้ดุลพินิจหรือตามอำเภอใจ โดยมีการวางมาตรฐานการปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจหรือแต่ละงานไว้ชัดเจนทำให้การใช้อำนาจเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวลดลงไป

ประการที่เจ็ด ทำให้ระบบบริหารภาครัฐเป็นตัวขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้นส่งผลให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น โดยมีภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

ประการที่แปด ทำให้บุคลากรภาครัฐตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะเป็นผู้ให้บริการ

2.3.4.2 มิติภาคประชาชน

ประการแรก ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของภาครัฐได้มากขึ้นเนื่องจากระบบราชการได้เปิดกว้างมากขึ้นอันเป็นผลมาจากการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของทางราชการประการที่สอง ทำให้ประชาชนมีความตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ของพลเมืองมากขึ้นหลังจากได้รับข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐและแหล่งอื่นๆมากขึ้น และเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม

ประการที่สาม ทำให้ประชาชนได้รับบริการที่รวดเร็วมากขึ้นอันเป็นผลมาจากการปรับรื้อกฎหมาย กฎระเบียบต่าง (Deregulation) ทำให้มีการลดขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการลงไปมาก และภาครัฐได้ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางเช่น การจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ตลอดเวลาประการที่สี่ ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของระบบบริหารภาครัฐโดยเฉพาะประเด็นการคอร์รัปชัน การใช้อำนาจไม่เป็นธรรมเนื่องจากประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักมากขึ้นรวมถึงมีการใช้สิทธิพลเมืองในการเรียกร้อง ร้องเรียน และฟ้องร้องต่อศาลในกรณีที่ถูกละเมิดสิทธิ (สถาบันพระปกเกล้า, 2558, น.28-31)

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าหลักของธรรมาภิบาล จะเกิดประโยชน์สูงสุด และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ดีเกิดจากหลายฝ่ายเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการบ้านเมืองไม่ใช่หน้าที่ภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว ธรรมาภิบาลจะมุ่งเน้นไปยังบทบาทของผู้บริหารในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบ สามารถประเมินผลงานได้อย่างชัดเจน และมีการแข่งขันเพื่อการบริหารบริการที่ดี ซึ่งการที่จะทำให้หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองเกิดผลสำเร็จได้ ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยเหล่านี้เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือและสร้างประโยชน์กับประชาชนมากที่สุด

2.4 การพัฒนาของเทศบาลนครรังสิต

เทศบาลนครรังสิตเดิมนั้นคือเทศบาลตำบลประชาธิปัตย์ โดยเทศบาลตำบลประชาธิปัตย์ ยกฐานะ มาจากสุขาภิบาลเมื่อ พ.ศ.2537 ตามพระราชกฤษฎีกา เล่มที่ 111 ตอนที่ 49 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2537 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2537 เป็นต้นมา มีเขตปกครองครอบคลุม

พื้นที่ทั้งหมดของตำบลประชาธิปัตย์จำนวน 6 หมู่บ้าน ซึ่งตำบลประชาธิปัตย์นั้นเดิมชื่อ ตำบลบึงทะเลสาบ ขึ้นอยู่กับการปกครองของเมืองธัญบุรี (เมืองธัญบุรี จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2445) ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2475 ได้ยุบเป็นอำเภอธัญบุรีขึ้นกับจังหวัดปทุมธานี ในส่วนของการเปลี่ยนชื่อจากตำบลบึงทะเลสาบเป็น ตำบลประชาธิปัตย์นั้นยังหาหลักฐานไม่พบ แต่จากการตรวจสอบหลักฐานการออกโฉนดที่ดินจากสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี (สาขาธัญบุรี) การออกโฉนดครั้งแรกตั้งแต่รัตนโกสินทร์ศก 121 เป็นต้นมา ใช้ชื่อตำบลว่าบึงทะเลสาบ ตลอดมาจนถึงปี พ.ศ. 2499 ออกโฉนดใช้ชื่อตำบลว่า ประชาธิปัตย์ และต่อมาในภายหลังเมื่อเทศบาลตำบลประชาธิปัตย์มีความเจริญเติบโตในด้านต่างๆมากขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม การเมือง จึงได้รับการจัดตั้งเป็นเทศบาลเมืองและเปลี่ยนชื่อเป็น รังสิต เพื่อให้ตรงกับชื่อที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปไม่เกิดความสับสนในการติดต่อราชการ และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยเทศบาลเมืองรังสิตได้รับการจัดตั้งและเปลี่ยนชื่อตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองรังสิต พ.ศ.2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 ตอนที่ 36 ก ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2546 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2546 ต่อมาเทศบาลเมืองรังสิตได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลนครรังสิต ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลเมืองรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานีเป็นเทศบาลนครรังสิต ลงวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2554 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2554

รูปที่ 2.1 แสดงตัวอย่างตราสัญลักษณ์ประจำเทศบาลนครรังสิต

ที่มา: เทศบาลนครรังสิต, 2560ก

จากรูปที่ 2.1 เทศบาลนครรังสิตได้กำหนดดวงตราสัญลักษณ์ประจำเทศบาล เป็นรูปวงกลมพื้นแดง ขอบด้านนอกสีแดงตัดลายเส้นสีเหลือง ขอบด้านบนมีตัวอักษรสีเหลืองเขียนคำว่า “เทศบาลนครรังสิต” ขอบล่างมีตัวอักษรสีเหลืองเขียนคำว่า “จังหวัดปทุมธานี” ด้านซ้ายและขวาของขอบมีรวงข้าว แสดงให้เห็นว่าจังหวัดปทุมธานีเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวพันธุ์ดีที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วกัน ภายในวงกลมประกอบด้วยภาพควายป่า ช้างเสือและสมัน ซึ่งเป็นสัตว์ที่เคยปรากฏให้เห็นในครั้งอดีตในเขตทุ่งหลวงรังสิต ภาพสวนส้ม บ้านจัดสรร กว๊านเขียวเรือ พาณิชยกรรม ห้างสรรพสินค้า และตึกสำนักงานเทศบาลนครรังสิต สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนรังสิตจากอดีตถึงปัจจุบัน สีประจำเทศบาลนครรังสิตประกอบด้วยสีแดงเลือดหมูและสีน้ำเงินกรมท่า

2.4.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

2.4.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

เทศบาลนครรังสิตมีพื้นที่ครอบคลุมตำบลประชาธิปไตยทั้งตำบล จำนวน 6 หมู่บ้าน มีพื้นที่ทั้งหมดจำนวน 20.80 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

- 1) ด้านเหนือ ติดต่อกับเขตเทศบาลเมืองคลองหลวงและเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
- 2) ด้านตะวันออกติดต่อกับเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
- 3) ด้านใต้ติดต่อกับเขตเทศบาลเมืองคูคตและเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้วอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
- 4) ด้านตะวันตกติดต่อกับเขตเทศบาลตำบลหลักหกและเขตเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

2.4.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพทั่วไปในเขตเทศบาลเป็นที่ราบลุ่มมีคลองรังสิตประยูรศักดิ์ผ่านกลางแบ่งเขตพื้นที่ออก เป็น 2 ส่วน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริให้ขุด ตั้งแต่ปี พ.ศ.2433 โดยขุดแยกจากแม่น้ำเจ้าพระยา ที่ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองปทุมธานี ไปจนถึงเขตอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ความยาวโดยประมาณ 38.4 กิโลเมตร มีคลองซอย 14 คลอง

อยู่ในเขตเทศบาลนครรังสิต จำนวน 3คลองซอย ใช้สำหรับส่งน้ำเพื่อประโยชน์ทางกสิกรรมและ
คมนาคมขนส่ง

2.4.2 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.4.2.1 การคมนาคม

ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ถนนเป็นเส้นทางคมนาคม สภาพถนนส่วนใหญ่ยัง
ต้องปรับปรุง แก้ไข สำหรับเส้นทางคมนาคมที่สำคัญรองลงมาคือ ทางน้ำ ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมที่
สำคัญมากทางหนึ่งในอดีต แต่ในปัจจุบัน ได้ลดความสำคัญลง เนื่องจากความสะดวกและความ
คล่องตัวในการคมนาคมขนส่งทางบกมีมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันยังมีการคมนาคมขนส่ง
ทางน้ำติดต่อกายในเขตเทศบาลและพื้นที่ใกล้เคียง

2.4.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.4.3.1 ทรัพยากรธรรมชาติ

- 1) ทรัพยากรดินเทศบาลนครรังสิต มีพื้นที่ 20.80ตารางกิโลเมตร สภาพ
โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม
- 2) ทรัพยากรน้ำ มีคลองรังสิตประยูรศักดิ์เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญ และมีคลอง
ซอยแยกย่อย อีกหลายแห่ง ซึ่งการประปาส่วนภูมิภาคได้นำน้ำจากคลองนี้เป็นปัจจัยในการผลิต
น้ำประปาเพื่อให้บริการแก่ประชาชนในเขตเทศบาล และประชาชนบางส่วนนำมาใช้บริโภคใน
ชีวิตประจำวันโดยตรง

2.4.3.2 สิ่งแวดล้อม เนื่องจากพื้นที่ของเทศบาลอยู่ในเขตปริมณฑล มีการขยายตัว
ทางด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และภาคบริการ ทดแทนภาคเกษตรกรรมอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิด
ปัญหาสภาพแวดล้อมต่างๆ เช่น ปัญหาน้ำเน่าเสีย ปัญหาขยะมูลฝอย ปัญหามลพิษทางอากาศและ
เสียง ซึ่งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนในพื้นที่ต้องร่วมมือกันแก้ไข

2.4.4 ด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจเป็นแบบลักษณะผสมผสานระหว่างภาคอุตสาหกรรม ภาคการ
พาณิชย์ และการบริการ ในปัจจุบันเทศบาลนครรังสิตมีการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมพบการ

กระจายตัวของ ของโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 33 แห่ง การพาณิชย์และภาคการบริการอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น ห้างสรรพสินค้า จำนวน 12 แห่ง

2.4.5 ด้านสังคม

2.4.5.1 การรักษาความสงบเรียบร้อย มีสถานีตำรวจภูธรประจำตำบล จุฬาลงกรณ์ดูแลให้บริการด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย

2.4.5.2 ประชากรในเขตเทศบาลนครรังสิต (ณ 31 มกราคม 2557) มีประชากรชายจำนวน 37,072 คน และประชากรหญิงจำนวน 41,883 คน จำนวนรวมทั้งสิ้น 78,555 คน ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ย 3,796 คน ต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร จำนวนบ้าน 35,975 หลังคาเรือน

2.4.6 การวางแผนและพัฒนา

เนื่องจากเทศบาลนครรังสิต ตั้งอยู่ในเขตปริมณฑล เป็นชุมชนเมืองและเป็นประตูการเดินทางออกไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ อีกทั้งยังเป็นเขตเศรษฐกิจที่มีความเจริญ มีการขยายตัวในภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และการบริการในอัตราที่สูง ส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยเร็ว ขณะที่ปัญหาด้านอื่น ๆ ก็ต้องมีการเตรียมการรองรับไว้ในอนาคต โดยนโยบายได้แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

2.4.7 ด้านการเมืองและการบริหาร

มีนโยบายที่จะบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้เกิดความเสมอภาค ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น การจัดให้มีเวทีประชาคม ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนี้

- 1) จะเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 2) ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 3) ส่งเสริม สนับสนุนกิจการลูกเสือชาวบ้าน
- 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

5) ปรับปรุงการจัดทำบริการสาธารณะ ในส่วนการให้บริการประชาชน ให้เป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง เสมอภาคและเป็นธรรม โดยนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการบริหารจัดการ

6) ส่งเสริม จริยธรรม วัฒนธรรม การให้บริการของพนักงานเทศบาล เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่ดี ถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว และประทับใจ

7) ปรับปรุงและพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพ สามารถจัดเก็บภาษีได้ทั่วถึง ถูกต้อง รัดกุม และเป็นธรรมมากที่สุด ในรูปแบบการปรับปรุงแหล่งรายได้วิธีการหารายได้ หรือวิธีการจัดเก็บรายได้ โดยใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเป็นหลัก

8) ส่งเสริมการชำระภาษีภายในกำหนดเวลา โดยสนับสนุนให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับภาษีท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในหน้าที่การเสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนดซึ่งจะนำเงินภาษีมาใช้ในการพัฒนาและจัดสวัสดิการต่างๆ ให้กับประชาชนในเขตเทศบาล

2.4.8 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

มีนโยบายพัฒนา ปรับปรุง โครงสร้างพื้นฐานทั้งด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ดังนี้

1) ก่อสร้าง ปรับปรุงถนนสาธารณะในเขตเทศบาลทุกสาย เป็นถนนคอนกรีต หรือลาดยาง

2) ขยายการติดตั้ง ปรับปรุง ไฟฟ้าส่องสว่างในที่สาธารณะให้ทั่วถึง

3) สนับสนุนการขยายเขตจ่ายน้ำประปาให้ครอบคลุมทุกชุมชน

4) ก่อสร้าง ปรับปรุงระบบระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง

5) จัดทำโครงการนำร่องสร้างนครรังสิตให้เป็นเมืองไร้สาย

6) นำสายไฟฟ้าสายโทรศัพท์ลงใต้ดิน

7) เตรียมการรองรับการคมนาคมขนส่งระบบราง ณ สถานีรังสิต

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ จากการตรวจสอบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปรากฏว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา ดังนี้

Abas, Seow, Goh and Sulzakimin (2017) ศึกษาวิจัยเรื่อง ข้อจำกัดของการปฏิบัติตามธรรมาภิบาลในการดำเนินการตามนโยบายการจัดการขยะมูลฝอยแห่งชาติ (NSWMP): กรณีศึกษาของมาเลเซีย พบว่า ปัจจุบันทุนจากนานาชาติได้ให้ความสำคัญกับการนำแนวทางปฏิบัติที่ดีมาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยซึ่งรวมถึงการดำเนินการตามนโยบาย ในประเทศมาเลเซีย โดยนโยบายการจัดการมูลฝอยของแห่งชาติ (NSWMP) ได้รับการแนะนำให้เป็นแนวทางหลักในการจัดการขยะมูลฝอยและรัฐบาลมาเลเซียได้ใช้หลักปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการที่ดีในการดำเนินงานของ NSMWP อย่างไรก็ตาม แนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่รัฐบาลมาเลเซียดำเนินการได้เผชิญกับความท้าทายหลายประการ การศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการเพื่อสำรวจข้อจำกัด ด้านการกำกับดูแลที่ดีที่ผู้มีส่วนได้เสียได้รับการใช้ NSWMP จากการสัมภาษณ์เจาะลึกกับหน่วยงานราชการและผู้รับสัมปทานหลายแห่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้ NSWMP ในประเทศมาเลเซีย มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 6 คนเข้าร่วมการศึกษานี้ ผลการวิจัยพบว่ามีข้อจำกัดในการกำกับดูแลกิจการในการดำเนินโครงการของ NSWMP ได้แก่ กองทุนไม่เพียงพอ พนักงานขาดความสามารถในการดำเนินงาน และระบบการดำเนินงานตามนโยบายยังไม่ชัดเจนไม่เป็นระบบ

Waheduzzaman (2010) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำกับดูแลกิจการที่ดี กรณีศึกษาโครงการพัฒนาชนบทในบังกลาเทศ โดยวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับธรรมาภิบาล โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อตรวจสอบผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการต่างๆ ผลวิจัยพบว่า แนวคิดในเรื่องธรรมาภิบาลในเรื่องการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนยังต้องได้รับการพัฒนา เนื่องจากในประเทศยังขาดความเข้าใจในเรื่องนี้

Kimmet (2005) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในระบบการเมืองการปกครองในอาเซียน 4 ประเทศ พบว่าประเทศที่พัฒนาแล้วนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในเชิงการเมืองมากกว่า การนำหลักการมาประยุกต์ใช้ในเชิงนโยบาย งานวิจัยนี้ได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 4 ประเทศ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ ไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย โดยพิจารณาเป็นประเทศและนำมาเปรียบเทียบ โดยศึกษาว่าได้มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้อย่างไรรวมถึงการ

มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งในปี 2004 พบว่า หลักธรรมาภิบาลได้ถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางและเป็นประเด็นสำคัญในการปฏิรูปการปกครอง

Hendrik (2005) ศึกษาวิจัยเรื่อง การสังคมนิยมและหลักธรรมาภิบาลมาใช้วิเคราะห์แนวโน้มนโยบายในประเทศเนเธอร์แลนด์และประเทศเยอรมันนี้ผลการวิจัยพบว่า หลังจากสงครามโลกเย็นผ่านไปแล้วประเทศทั้งสองได้กำหนดนโยบายในการดูแลประเทศในโลกที่สาม โดยนักสังคมนิยมได้นำเอาหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายแต่ยังขาดความเข้าใจในการกำหนดรูปแบบการประเมิน เพราะการกำหนดยุทธศาสตร์ในกระบวนการการจัดทำนโยบายมีการแยกย่อยออกเป็น ส่วน ๆ มากเกินไปและยังขาดความเข้าใจในความหมายของธรรมาภิบาล

จุฑารัตน์ ชมพันธุ์(2556) ศึกษาเรื่องธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจในโครงการพัฒนา พบว่า การพัฒนาประเทศในอดีตที่ผ่านมาได้มีการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้เป็นต้นทุนในการดำเนินกิจกรรม และโครงการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มรายได้ประชาชาติ และยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ล้นค่อน้อยและเสื่อมโทรมลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและก่อปัญหาด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่โครงการอย่างรุนแรง นำมาสู่ปัญหาความขัดแย้งด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างเจ้าของโครงการกับประชาชนในท้องถิ่น จากการที่ประชาชนในพื้นที่ต้องเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากโครงการนั้น ๆ โดยปราศจากการช่วยเหลือดูแลอย่างเหมาะสม ซึ่งความขัดแย้งจากโครงการพัฒนาต่าง ๆ ในปัจจุบันมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นและปัญหาทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นหลักการสำคัญหนึ่งของธรรมาภิบาลจึงเป็นแนวคิดสำคัญที่เป็น ที่คาดหวังว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากโครงการพัฒนาต่าง ๆ และสามารถนำประเทศไทยไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ในอนาคต

ปัญหาและอุปสรรคต่อการสร้างธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจในโครงการพัฒนาในประเทศไทย ได้แก่ ลักษณะการสั่งการแบบบนสู่ล่าง การขาดการส่งเสริมจากภาครัฐการขาดความโปร่งใสในการบริหารจัดการ โครงการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ครอบคลุมของผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจอยู่ในระดับต่ำ ทำให้ผลลัพธ์ของการมีส่วนร่วมไม่มีประสิทธิภาพ เกิดความขัดแย้งขึ้นในสังคมเนื่องจากการตัดสินใจต่าง ๆ ไม่ได้รับการยอมรับ

แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต้องอาศัยความทุ่มเทและความพยายามเป็นอย่างยิ่งของภาครัฐในการที่จะปรับเปลี่ยนวิธีคิด ทศนคติ แนวทางการบริหารและกระบวนการตัดสินใจที่คุ้นเคยจากการสั่งการเพียงอย่างเดียว เป็นการบริหารแบบ Bottom-up Approach โดยการสอดแทรกกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเข้าไปในการวางแผนการทำงาน การส่งเสริมด้านจริยธรรม และคุณธรรม ตลอดจนสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องให้กับผู้เกี่ยวข้องในทุกๆ ระดับ สร้างระบบการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐและเอกชน เพื่อถ่วงดุลอำนาจ ส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชน และการมีข้อมูลที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบได้ รวมถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคประชาชนและองค์กรพัฒนาภาคเอกชน และเสริมสร้างให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจให้มีระดับที่สูงขึ้น

พระไพฑูรย์ อารัมภรัตน์ (2556) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมทางพุทธศาสนา กรณีศึกษาเขตทวีวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมทางพุทธศาสนา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมทางพุทธศาสนา 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมทางพุทธศาสนา การศึกษาครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนในเขตทวีวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์ (ข้อมูล ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2554) รวมทั้งสิ้น 57,262 คน ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จที่คำนวณได้จากสูตร ตามวิธีการของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 382 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการทดสอบสมมติฐานการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการหาค่าไคสแควร์ (Chi – Square Test) และหาทิศทางความสัมพันธ์จากการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Gamma ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการศึกษารูปคือ 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมทางพุทธศาสนา ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมดำเนินงาน การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมี

ส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมทางพุทธศาสนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ ปัจจัยด้านสังคม คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และระยะเวลาพักอาศัยในชุมชน 3) ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมกิจกรรมทางพุทธศาสนา คือ ควรมีการจัดกิจกรรมทางพุทธศาสนา เนื่องในวันสำคัญ ๆ และประเพณีท้องถิ่นต่าง ๆ รวมทั้งการจัดบรรยายธรรมะโดยมีวัดเป็นศูนย์กลางในการทำกิจกรรมทางพุทธศาสนา และเห็นควรให้ทำการประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางพุทธศาสนาผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงชุมชนในวันสำคัญต่าง ๆ และการจัดทำ CD กิจกรรมทางพุทธศาสนาเพื่อเผยแพร่ เป็นต้น

อนุชา สงวนตระกูล (2555) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตามหลักธรรมาภิบาลของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามรายได้อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการดำเนินการ ด้านการประเมินผล และด้านการตัดสินใจ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตามหลักธรรมาภิบาลของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ เทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนมากขึ้น และมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการตามแผนงานหรือโครงการพัฒนาชุมชนพร้อมให้คำแนะนำ สร้างความโปร่งใสและชี้แจงวัตถุประสงค์ให้ประชาชนทราบอย่างตรงไปตรงมา

ไชยา แปนงูจา (2555) การศึกษาเรื่องกระบวนการงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา อำเภองาว จังหวัดลำปาง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินกระบวนการงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา อำเภองาว จังหวัดลำปาง ศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางการปรับปรุง กระบวนการงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา อำเภองาว จังหวัดลำปาง พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา อำเภองาว จังหวัดลำปาง ได้ปฏิบัติตามกระบวนการจัดทำงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมทั้ง 4 ขั้นตอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.13$) และเมื่อพิจารณารายได้พบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกขั้นตอนดังนี้ 1) การจัดเตรียมงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า มีการปฏิบัติตามกระบวนการงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมทั้งขั้นตอนการจัดเตรียมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.09$) โดยมีการนำกฎระเบียบและ

ข้อบังคับต่างๆมาใช้เป็นแนวทางในการจัดเตรียมงบประมาณอยู่ระดับมาก ส่วนประเด็นอื่นๆมีการนำมาปฏิบัติระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัญหาอุปสรรคที่พบว่า การเตรียมงบประมาณยังไม่คำนึงถึงความคุ้มค่ากับการลงทุนไม่ยึดมั่นในความถูกต้องและเป็นธรรมอย่างแท้จริง 2) การอนุมัติงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า มีการปฏิบัติตามกระบวนการงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมขั้นตอนการอนุมัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.20$) โดยมีการปฏิบัติระดับมาก ประเด็นเดียวคือหลักนิติธรรม ได้แก่ขั้นตอนของกฎระเบียบข้อบัญญัติที่กำหนดไว้ ส่วนประเด็นอื่นๆมีการนำมาปฏิบัติระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัญหาอุปสรรคที่พบว่า การอนุมัติงบประมาณไม่ยึดมั่นในความถูกต้องและไม่ยึดความสำคัญเร่งด่วน และไม่เปิดโอกาสให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง 3) การปฏิบัติตามกระบวนการงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า มีการปฏิบัติตามกระบวนการงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมขั้นตอนการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.11$) โดยมีการปฏิบัติระดับมาก ประเด็นเดียวคือหลักนิติธรรม ได้แก่ขั้นตอนของกฎระเบียบข้อบังคับด้านงบประมาณมีความทันสมัยและเป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับ ส่วนประเด็นอื่นๆมีการนำมาปฏิบัติระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัญหาอุปสรรคที่พบว่า ไม่ยึดมั่นในความถูกต้องเป็นธรรม การปฏิบัติตามงบประมาณยังไม่คำนึงถึงความคุ้มค่า 4) การตรวจสอบงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า มีการปฏิบัติตามกระบวนการงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมขั้นตอนการปฏิบัติตามอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.15$) โดยมีการปฏิบัติระดับมาก ประเด็นเดียวคือหลักนิติธรรม ได้แก่ มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน โดยฝ่ายบริหารฝ่ายนิติบัญญัติและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนประเด็นอื่นๆมีการนำมาปฏิบัติระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัญหาอุปสรรคที่พบว่า ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และการไม่ยึดมั่นในความถูกต้องและมีการเลือกปฏิบัติ ส่วนแนวทางของผู้บริหารที่มีต่อกระบวนการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา อำเภองาว จังหวัดลำปางในครั้งนี้คือ การให้ความสำคัญกับทุกขั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการคำนึงถึงความประหยัดและความคุ้มค่าก่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนส่วนร่วม

ศิรินันท์ ทิพย์เจริญ (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง ธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยและเพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาธรรมาภิบาลในการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยใช้วิธีการศึกษาในเชิงคุณภาพ และ

ใช้ข้อมูลในเชิงปริมาณมาเสริม ผลวิจัยพบว่า ธรรมชาติของผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการนำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ไปประยุกต์ใช้ในองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผลสัมฤทธิ์พบว่า ควรยึดหลักธรรมชาติในการบริหารงานตามที่กฎหมายกำหนด โดยเน้นที่การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อรสา ไชยเมือง(2553) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา พบว่ามีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความรับผิดชอบ รองลงมาคือด้านความโปร่งใส ต่ำสุดคือหลักความคุ้มค่า ปัญหาอุปสรรคมากที่สุดคือ ขาดผู้นำในการประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการติดตามหรือตรวจสอบการดำเนินงาน

สุภาภรณ์ ศรีอาวุธ (2553) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณตามหลักธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่พบในการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมชาติเกิดจากด้านการจัดทำและเสนองบประมาณที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อนส่งผลให้เกิดความล่าช้า และการกระจายงบประมาณมีการจัดสรรไม่ทั่วถึง ไม่เรียงลำดับความจำเป็น การตรวจสอบติดตามประเมินผลด้านงบประมาณยังขาดประสิทธิภาพการบริหารบัญชีไม่เป็นระบบ ขาดความต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพจะมีการรณรงค์ส่งเสริมให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อตรงในทุกขั้นตอนของการจัดทำงบประมาณ แต่บุคลากรยังขาดความตระหนักและความสำคัญในการทำขั้นตอนในแต่ละด้านในเกิดประสิทธิภาพแก่ประชาชน

เมตตา อักษรสิงห์ (2551) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิผล ศึกษากรณีเทศบาลเมืองรังสิต จังหวัดปทุมธานี โดยการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบกระบวนการบริหารงบประมาณ และทราบถึงปัญหาอุปสรรคในการบริหารของทางเทศบาล โดยใช้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการทำแผนพัฒนาและงบประมาณของทางเทศบาลจำนวน 6 ท่าน ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการบริหารงบประมาณถูกดำเนินตามระเบียบอย่างถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ด้านปัญหาอุปสรรคระบุว่าผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับการบริหารงบประมาณ โดยใช้แผนพัฒนาของเทศบาลเป็นแนวทาง

ทางด้านประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการบริหารอเนกประสงค์ และเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ในความเข้าใจ ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ.2548

สาลินี อ่อนวงษ์ (2551) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ในด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการวางแผนงาน ด้านการบริหารงาน ด้านการเมือง และศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนภายในเขตเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 396 คน ผลวิจัยพบว่า

1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาพบว่า ด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ด้านการเมือง รองลงมาคือด้านการวางแผน น้อยที่สุดคือการมีส่วนร่วมด้านการบริหารและนโยบาย

2) ปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษารายด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือปัจจัยด้านความเชื่อถือของประชาชนต่อผู้บริหาร รองลงมาคือปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์ และปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม น้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงาน

3) ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยเรียงจากมากไปน้อยพบว่า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ดีเท่าที่ควร การบริการ หรือพัฒนาเป็นไปได้ไม่ทั่วถึง การตัดสินใจปัญหาเป็นหน้าที่ของผู้บริหารเพียงฝ่ายเดียว ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมรู้ก่อนตัดสินใจ และการนำโครงการมาบรรจุในแผนพัฒนาไม่ได้เกิดจากความต้องการของประชาชน

สถาบันพระปกเกล้า (2545) รายงานวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาดัชนีวัดผลการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี ผลการศึกษาพบว่า หลักบริหารจัดการที่ดีทั้ง 6 หลักมีความเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมทั้ง 10 หน่วยงาน พบว่าในภาพรวมมีระดับความโปร่งใสต่ำสุด คือ 0.46 ในขณะที่หลักนิติธรรมและหลักคุณธรรมมีคะแนนอยู่ในระดับ 0.81 ซึ่งนับว่ามากที่สุด ส่วนระดับคะแนนของหลักความคุ้มค่า หลักการรับผิดชอบและหลักการมีส่วนร่วม มีคะแนนรวม

0.64 0.65 และ 0.64 อยู่ในระดับมากตามลำดับ ซึ่งคะแนนของหลักคุณธรรมและความโปร่งใสมีคะแนนที่สวนทางกัน เนื่องจากการเปิดเผยข้อมูลมีคะแนนอยู่ในระดับน้อย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี เป็นวิจัยแบบผสมผสาน(Mixed-Methods) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยมีกำหนดคนชั้นตอนและรายละเอียด ดังนี้

- 3.1 การออกแบบวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติพื้นฐานในการวิจัย

3.1 การออกแบบวิจัย

การดำเนินวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน(Mixed-Methods)ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research)และการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี และใช้วิจัยเชิงคุณภาพ โดยการนำเพื่อข้อมูลปัญหาและความคิดเห็นจากภาคประชาชน เพื่อค้นหาแนวทางพัฒนาเพื่อนำไปสู่การนำเสนอในรูปแบบใหม่เข้าสู่สัมภาษณ์กับทางเจ้าหน้าที่ผู้บริหารงานที่เกี่ยวข้องของเทศบาลนครรังสิตอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

3.1.1 วิจัยเชิงปริมาณ

ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี ขั้นตอนและดำเนินการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามสร้างแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับเพื่อสอบถามข้อมูลจากประชาชนในเขตพื้นที่ของเทศบาลนครรังสิต

3.1.2 วิจัยเชิงคุณภาพ

ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เนื้อหา จากเอกสารทางวิชาการ ตำรา วารสาร บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการทำวิจัยเชิงคุณภาพ และดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี หลังจากสำรวจโดยใช้แบบสอบถามจากประชาชน โดยสัมภาษณ์การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured or Guided Interviews)

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นประชากรในเขตเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานีคน จากการศึกษารายงานทางสถิติจำนวนประชากรในเขตจังหวัดปทุมธานี มีข้อมูล ที่เทศบาลประกาศในรายงานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปี 2558 พบว่ามีจำนวน 78,555 คน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลนครรังสิต โดยผู้วิจัยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane (1973 อ้างถึงใน อภินันท์ จันตะณี, 2550, น.81) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (3-1)$$

โดยให้	n	คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	N	คือ ขนาดประชากร
	e	คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

โดยให้ความความคลื่อนที่ $\pm 5\%$ หรือ 0.05

$$\begin{aligned} \text{กำหนดให้ } e &= 0.05 \\ N &= 78,555 \end{aligned}$$

แทนค่าได้ดังนี้

$$n = \frac{78,555}{1+78,555(0.05)^2}$$

$$n = 398$$

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดย ดังนี้

3.3.1 แบบสอบถาม

ใช้แบบสอบถามแบบแบบปลายเปิด(Open end Question) เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อหาแนวทางพัฒนาในด้านความร่วมมือส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยแบ่งคำถาม ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิดที่มีตัวเลือกให้เลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดให้ข้อคำถามที่มีความหมายเชิงปฏิฐาน(Positive) โดยมีรายละเอียดคำถามทั้งสิ้น 21 ข้อ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยรวบรวมคะแนนทั้งหมดเพื่อหาค่าร้อยละค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการอิงเกณฑ์ซึ่งแบ่งระดับออกเป็น 5 ระดับโดยใช้วิธีการคำนวณความกว้างของชั้นดังนี้

$$\text{ความกว้างของชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.75$$

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่ามีการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ดีมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 เห็นด้วยมาก หมายถึง มีความเห็นว่ามีการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ดีมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 เห็นด้วยปานกลาง หมายถึง มีความเห็นว่ามีการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 เห็นด้วยน้อย หมายถึง มีความเห็นว่ามีการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ดีน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 เห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่ามีการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ไม่ดี

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ใช้แบบสอบถามแบบแบบปลายเปิด(Open end Question)เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อหาแนวทางพัฒนาในด้านความร่วมมือร่วมในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยการนำข้อมูลในส่วนข้อมูลเชิงปริมาณมารวบรวม และตีความเพื่อร่างแนวทางการพัฒนา สู่การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured or Guided Interviews)

3.3.2 การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured or Guided Interviews)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลนครรังสิต อำเภอัญมรี จังหวัดปทุมธานี โดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบมีจุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นหลักโดย สัมภาษณ์แบบแบบกึ่ง โครงสร้าง (Semi-structured or Guided Interviews)

3.3.3 การตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้ศึกษาทำการศึกษาและดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

3.3.3.1 แบบสอบถาม

- 1) ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) สร้างแบบสอบถาม โดยพิจารณาถึงแนวคิดให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยใช้ลักษณะคำถามปลายปิด(Close-ended Questions) และคำถามปลายเปิด(Open-ended Questions) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบจำนวน 5 ระดับ ตามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)
- 3) นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจสอบความถูกต้อง
- 4) ทำการปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
- 5) นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 ชุดกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้
- 6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาตรวจสอบปรับปรุงอีกครั้ง แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

3.3.3.2 แบบสัมภาษณ์

- 1) ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) สร้างแบบสัมภาษณ์ในการวิจัย โดยพิจารณาถึงแนวคิดให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยพิจารณาถึงแนวคิดให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของประชาชนมากำหนด

- 3) นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจสอบความถูกต้อง
- 4) ทำการปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
- 5) ปรับปรุงและแก้ไขแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามภายหลังการทดลองให้ได้ เครื่องมือวิจัยที่สมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีวิธีการดังนี้คือ

3.4.1 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 398 ชุด กับประชาชนในเขตเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยใช้วิธีการ การสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ตามสัดส่วนและมาตรฐานทางสถิติ โดยผู้วิจัยได้ทำการอธิบายความรู้แก่ผู้ช่วยผู้วิจัยในการลงพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูล 1 เดือนและนำผลวิจัยเชิงปริมาณเพื่อสอบถามความคิดเห็นและเก็บข้อมูลกับประชาชน

3.4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วดำเนินการวิเคราะห์สรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

3.4.3 ผู้วิจัยนำผลสรุปจากแบบสอบถามที่สรุปผลการวิเคราะห์ มากำหนดคำถามในการแบบสัมภาษณ์กับผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้ทำการกำหนดคำถามจากการโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured or Guided Interviews) เพื่อสรุปประเด็นเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

หลังจากได้รับข้อมูลมา จะทำการวิเคราะห์แบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยการวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า S.D.

และวิเคราะห์หา การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยวิธี Chi-Square โดยใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5.1.1 สถิติพื้นฐาน

1) ค่าร้อยละ (Percentage)

2) ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{x})

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

$$S.D. = \frac{\sqrt{\sum (\bar{x} - x)^2}}{N} \quad (3-3)$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 \sum แทน คะแนนระดับการประเมิน
 \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.5.2 การทดสอบสมมุติฐานการวิจัย

หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยใช้สูตรดังนี้

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^k \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i} \quad (3-4)$$

ซึ่ง	χ^2	=	ค่าไคสแควร์ (Chi-square)
	O_i	=	ค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกต (Observed Frequency)
	E_i	=	ค่าความถี่ที่คาดหวังหรือความถี่ตามทฤษฎี (Expected Frequency)
	k	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.5.3 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อวัดความเที่ยงตรง (Validity)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-5)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ

เนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าอัตราส่วนวิกฤต (t) เป็นรายข้อตามวิธีการของ t-test (ลิ่ว สหายศและคณะ, 2538, น. 104)

$$t = \frac{\bar{x}_h - \bar{x}_i}{\sqrt{\frac{S_h}{N_h} + \frac{S_i}{N_i}}} \quad (3-6)$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาของการแจกแจงแบบที่

\bar{x}_h แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
 \bar{x}_i แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
 S_h แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
 S_i แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
 N แทน จำนวนคนในแต่ละกลุ่มซึ่งเท่ากัน

3.5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เพื่อไปสรุปประเด็น โดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ มาวิเคราะห์และนำผลมาตั้งคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการสัมภาษณ์ คือการบันทึกเสียงด้วยวิธีการบันทึกด้วยแถบบันทึกเสียง สนทนา โดยเนื้อหาของคำถามอ้างอิงถึงเอกสารดำเนินการจัดแบ่งตามประเภทของข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ ทางกรวิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบกับข้อมูลที่ได้จากแหล่งอื่น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 398 ชุด และนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยหลักทางสถิติ เพื่อทำการสรุปผลโดยแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

4.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิ การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาพักอาศัยในเขตพื้นที่เทศบาลนครรังสิต โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบกรรบาย

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้วยวิธีไคสแควร์ และวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์การจร ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยนำเสนอในรูปแบบของตาราง

ตอนที่ 4 ผลวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตาราง

ตอนที่ 5 ผลวิเคราะห์เชิงคุณภาพ จากแบบสัมภาษณ์เพื่อไปสรุปประเด็นโดยการรวบรวม ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง การบันทึกเสียงแล้วนำข้อมูลจากการ สัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ด้วยแถบบันทึกเสียงสนทนาของผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครรังสิต

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้กลุ่มตัวอย่างที่วิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนคร รังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาพักอาศัย เพื่อใช้การวิเคราะห์โดยการ แจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการ บรรยาย ปราบกฏตั้งตารางที่ 4.1-4.7

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

สถานภาพประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	188	47.2
หญิง	210	52.8
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามในวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.8 และเพศชาย จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 จำนวน รวมทั้งสิ้น 398 คน

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

สถานภาพประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2.อายุ		
18-20ปี	49	12.3
21-39ปี	128	32.2
40-59ปี	145	36.4
60ปีขึ้นไป	76	19.1
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 40 – 59 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 ลำดับรองลงมาคือช่วงอายุ 21 - 39 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 และช่วงอายุ 18 - 20 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3.สถานภาพ		
โสด	131	32.9
สมรส	186	46.7
หย่าร้าง/แยกกันอยู่	45	11.3
ม่าย	36	9.0
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 อันดับรองลงมาคือ โสด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 และม่าย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา

สถานภาพประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4.ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	54	13.6
มัธยมศึกษาตอนต้น	58	14.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	67	16.8
อนุปริญญา/ปวส. หรือเทียบเท่า	84	21.1
ปริญญาตรีขึ้นไป	133	33.4
อื่น ๆ	2	0.5
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระดับการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.4 อันดับรองลงมาคือ อนุปริญญา ปวส. หรือเทียบเท่า จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช. จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 ประถมศึกษา จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 และอื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

สถานภาพประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5.อาชีพ		
เกษตรกร/ประมง	35	8.8
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	111	27.9
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	36	9.0
นักเรียน/นักศึกษา	58	14.6
รับจ้าง	79	19.8
พนักงานบริษัทเอกชน	52	13.1
อื่นๆ	27	6.8
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.89 รองลงมาคือ รับจ้าง จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.85 นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.57 พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.07 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.05 เกษตรกรรม/ประมง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.79 และอื่นๆ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.78

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้

สถานภาพประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6.รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	117	29.4
10,001-15,000	97	24.4
15,001-20,000	71	17.8
20,001 ขึ้นไป	113	28.4
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับ ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 รองลงมาคือ 20,001 บาทขึ้นไป จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 รายได้ตั้งแต่ 10,001-15,000 จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 และรายได้ตั้งแต่ 15,001-20,000 บาท จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาพักอาศัย

สถานภาพประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7.ระยะเวลาพักอาศัย		
ต่ำกว่า 1 ปี	41	10.3
ตั้งแต่ 1-3 ปี	99	24.9
มากกว่า 3 และไม่เกิน 6 ปี	66	16.6
มากกว่า 6 ปี	192	48.2
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลนครรังสิตมากกว่า 6 ปี จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมาคือ ตั้งแต่ 1-3 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 มากกว่า 3 และไม่เกิน 6 ปีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 และต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางที่ 4.8-4.11

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตโดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	ด้าน	ระดับการมีส่วนร่วม		
		\bar{X}	S.D	แปลผล
1	ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม	3.47	0.73	ปานกลาง
2	ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม	3.56	0.81	มาก
3	ด้านมาตรฐานการให้บริการ	3.67	0.80	มาก
4	ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน	3.51	0.80	มาก
5	ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด	3.15	0.77	ปานกลาง
	รวม	3.47	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมกับการบริหารงานของทางเทศบาลนครรังสิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.47 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านมาตรฐานการให้บริการ รองลงมา ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมและด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน ตามลำดับ รองลงมาคือด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่า S.D. อยู่ในระหว่าง 0.73-0.81 ซึ่งแสดงค่าการกระจายข้อมูลอยู่ในเกณฑ์ปกติ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

ด้านที่	ด้าน	ระดับการมีส่วนร่วม		
		\bar{X}	S.D	แปลผล
1	เทศบาลมีการประกาศเชิญชวนให้ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารกิจกรรมของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง	3.83	0.96	มาก
2	ท่านเคยร่วมออกความเห็นการกำหนดความต้องการของนโยบายการจัดกิจกรรมของเทศบาล	3.26	0.91	ปานกลาง
3	ท่านได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ อาทิเช่น งานประเพณี กิจกรรมชุมชน แผนพัฒนาชุมชน	3.33	0.85	ปานกลาง
4	เทศบาลอำนวยความสะดวก เปิดช่องทาง ให้ท่านเสนอ ปัญหา ความต้องการของชุมชน ด้านการจัดทำโครงการหรือ	3.68	0.88	มาก
5	ท่านเคยออกความคิดเห็น ร่วมมือ เผยแพร่ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานของเทศบาล	3.24	1.03	ปานกลาง
	รวม	3.47	0.73	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในด้านนโยบายการจัดกิจกรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.47 เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 1 “เทศบาลมีการประกาศเชิญชวนให้ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารกิจกรรมของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง” รองลงมาคือข้อที่ “เทศบาลอำนวยความสะดวก เปิดช่องทาง ให้ท่านเสนอ ปัญหา ความต้องการของชุมชน ด้านการจัดทำโครงการหรือ” และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อ 5 “ท่านเคยออกความคิดเห็น ร่วมมือ เผยแพร่ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานของเทศบาล” ตามลำดับ โดยมีค่า S.D. อยู่ในระหว่าง 0.85-1.03 ซึ่งแสดงค่าการกระจายข้อมูลอยู่ในเกณฑ์ปกติ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

ด้านที่	ด้าน	ระดับการมีส่วนร่วม		
		\bar{X}	S.D	แปลผล
1	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆของทางเทศบาลผ่านทาง การประชาสัมพันธ์หลากหลายช่องทาง เช่น บอร์ด/ประกาศ วารสาร/รายงานประจำปี วิทยุชุมชน/หน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่/สื่อออนไลน์	3.67	0.94	มาก
2	เทศบาลมีการจัดทำประกาศต่างๆ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงประชาชนได้ง่าย	3.55	0.92	มาก
3	เทศบาลจัดประชุม ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	3.51	0.92	มาก
4	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารในการบริหารงาน จากทางเทศบาลอย่างชัดเจนสม่ำเสมอ	3.49	0.98	ปานกลาง
	รวม	3.56	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.56 เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 “ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆของทางเทศบาลผ่านทาง การประชาสัมพันธ์หลากหลายช่องทาง เช่น บอร์ด/ประกาศ วารสาร/รายงานประจำปี วิทยุชุมชน/หน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่/สื่อออนไลน์” รองลงมาคือข้อที่ 2 “เทศบาลมีการจัดทำประกาศต่างๆ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงประชาชนได้ง่าย” และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 4 “ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารในการบริหารงาน จากทางเทศบาลอย่างชัดเจนสม่ำเสมอ” ตามลำดับ โดยมีค่า S.D. อยู่ในระหว่าง 0.92-0.98 ซึ่งแสดงค่าการกระจายข้อมูลอยู่ในเกณฑ์ปกติ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตด้านมาตรฐานการให้บริการ

ด้านที่	ด้าน	ระดับการมีส่วนร่วม		
		\bar{X}	S.D	แปลผล
1	ท่านได้รับการบริการจากเทศบาลในด้านการดำเนินงานหรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สะดวกมากขึ้น	3.72	0.94	มาก
2	ท่านได้รับประโยชน์จากบริการของเทศบาล จากการดำเนินงานและกิจกรรมของเทศบาล เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา หรือกิจกรรมตามประเพณีของชุมชน	3.68	0.91	มาก
3	ท่านได้รับการและการอำนวยความสะดวกจากพนักงานของทางเทศบาล ด้วยความเท่าเทียมและเป็นธรรม	3.65	0.92	มาก
4	ท่านเคยแสดงความคิดเห็นต่อการบริการของเทศบาล เพื่อให้เทศบาลนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น	3.62	1.03	มาก
	รวม	3.67	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.67 เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 “ท่านได้รับการบริการจากเทศบาลในด้านการดำเนินงานหรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สะดวกมากขึ้น” รองลงมาคือข้อที่ 2 “ท่านได้รับประโยชน์จากบริการของเทศบาล จากการดำเนินงานและกิจกรรมของเทศบาล เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา หรือกิจกรรมตามประเพณีของชุมชน” และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 4 “ท่านเคยแสดงความคิดเห็นต่อการบริการของเทศบาล เพื่อให้เทศบาลนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น” ตามลำดับ โดยมีค่า S.D. อยู่ในระหว่าง 0.91-1.03 ซึ่งแสดงค่าการกระจายข้อมูลอยู่ในเกณฑ์ปกติ

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย () ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

ด้านที่	ด้าน	ระดับการมีส่วนร่วม		
		\bar{X}	S.D	แปลผล
1	เทศบาลมีการอำนวยความสะดวก จัดช่องทาง เพื่อรับแจ้งปัญหาเรื่องเรียน เรื่องราวร้องทุกข์ต่างๆ	3.73	0.99	มาก
2	ท่านเคยใช้สื่อ/เครื่องมือ ที่เทศบาลจัดเตรียมให้เพื่อร่วมตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาล	3.37	0.97	ปานกลาง
3	เทศบาลมีการประกาศ เผยแพร่ติดตามผลการแก้ปัญหา หรือการพัฒนาตามความต้องการของประชาชน	3.47	0.91	ปานกลาง
4	เทศบาลมีหน่วยงานให้คำปรึกษาและแนะนำเพื่อให้ท่านสามารถเสนอและแจ้งปัญหาเรื่องทุกข์ได้อย่างสะดวก	3.48	0.97	ปานกลาง
	รวม	3.51	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.51 เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 1 “เทศบาลมีการอำนวยความสะดวก จัดช่องทาง เพื่อรับแจ้งปัญหาเรื่องเรียน เรื่องราวร้องทุกข์ต่างๆ” รองลงมาคือข้อที่ 4 “เทศบาลมีหน่วยงานให้คำปรึกษาและแนะนำเพื่อให้ท่านสามารถเสนอและแจ้งปัญหาเรื่องทุกข์ได้อย่างสะดวก” และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 2 “ท่านเคยใช้สื่อ/เครื่องมือที่เทศบาลจัดเตรียมให้เพื่อร่วมตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาล” ตามลำดับ โดยมีค่า S.D. อยู่ในระหว่าง 0.91-0.99 ซึ่งแสดงค่าการกระจายข้อมูลอยู่ในเกณฑ์ปกติ

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

ด้านที่	ด้าน	ระดับการมีส่วนร่วม		
		\bar{X}	S.D	แปลผล
1	เทศบาลเผยแพร่มาตรการและเครื่องมือ สำหรับป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการทุจริต	3.30	0.88	ปานกลาง
2	เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนให้เกิดความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังสำหรับลดการทุจริต	3.19	0.93	ปานกลาง
3	เทศบาลจัดช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเทศบาลและเจ้าหน้าที่	3.06	0.86	ปานกลาง
4	เทศบาลมีการประกาศขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน โปร่งใสเพื่อปิดกั้น โอกาสให้เกิดการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่	3.06	0.87	ปานกลาง
	รวม	3.15	0.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.15 เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 “เทศบาลเผยแพร่มาตรการและเครื่องมือ สำหรับป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการทุจริต” รองลงมาคือข้อที่ 2 “เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนให้เกิดความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังสำหรับลดการทุจริต” และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 3 และ 4 “เทศบาลมีการประกาศขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน โปร่งใสเพื่อปิดกั้น โอกาสให้เกิดการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่” ตามลำดับ โดยมีค่า S.D. อยู่ในระหว่าง 0.86-0.93 ซึ่งแสดงค่าการกระจายข้อมูลอยู่ในเกณฑ์ปกติ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบสมมติฐานด้วยการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้วยวิธีไคสแควร์ และวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์การจรณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยนำเสนอในรูปของตาราง 4.14-4.48

การสมมติฐานด้วยวิธีทดสอบไคสแควร์มีสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล(เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย) กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

H_0 = ระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตและปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มเป้าหมาย (เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย) เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = ระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตและปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มเป้าหมาย (เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย) ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 1.1 เพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

H_0 = เพศกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = เพศกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

เพศ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ชาย	1.06	7.98	34.57	52.13	4.26	100
หญิง	0.48	11.43	37.62	47.62	2.86	100
รวม	0.75	9.80	36.18	49.75	3.52	100

ตารางที่ 4.15 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	22.003 ^a	19	.284

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value น้อยกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่าปฏิเสธสมมติฐานว่าง นั่นคือ เพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม มีความสัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 1.2 อายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

H_0 =อายุกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = อายุระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

อายุ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
18-20ปี	2.04	16.33	24.49	53.06	4.08	100
21-39ปี	0.78	6.25	44.53	45.31	3.13	100
40-59ปี	0.69	10.34	33.79	51.03	4.14	100
60ปีขึ้นไป		10.53	34.21	52.63	2.63	100
รวม	0.75	9.80	36.18	49.75	3.52	100

ตารางที่ 4.17 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	92.741 ^a	57	.002

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value น้อยกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่าปฏิเสธสมมติฐานว่าง นั่นคือ อายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม มีความสัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 1.3 สถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

H_0 = สถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = สถานภาพระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

สถานภาพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
โสด	1.53	13.74	35.88	46.56	2.29	100
สมรส	0.54	7.53	37.63	49.46	4.84	100
หย่าร้าง/แยกกันอยู่		8.89	31.11	55.56	4.44	100
ม่าย		8.33	36.11	55.56		100
รวม	0.75	9.80	36.18	49.75	3.52	100

ตารางที่ 4.19 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	55.277 ^a	57	.540

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรมไม่สัมพันธ์

สมมติฐานที่ 1.4 ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

H_0 = ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม(ร้อยละ)					รวม	
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
ประถมศึกษา		11.11	31.48	57.41		100	
มัธยมศึกษาตอนต้น		3.45	46.55	41.38	8.62	100	
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.			11.94	37.31	49.25	1.49	100
อนุปริญญา/ปวส. หรือ เทียบเท่า	2.38	14.29	21.43	59.52	2.38	100	
ปริญญาตรีขึ้นไป	0.75	8.27	42.11	45.11	3.76	100	
อื่น ๆ			50.00		50.00	100	
รวม	0.75	9.80	36.18	49.75	3.52	100	

ตารางที่ 4.21 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	134.645 ^a	95	.005

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value น้อยกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่าปฏิเสธสมมติฐานว่าง นั่นคือ ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม มีความสัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 1.5 อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

H_0 = อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

อาชีพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
เกษตรกร/ประมง		14.29	31.43	54.29		100
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	0.90	13.51	35.14	45.95	4.50	100
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		5.56	33.33	52.78	8.33	100

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม(ต่อ)

อาชีพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	น้อยที่สุด	น้อย	
นักเรียน/นักศึกษา	1.72	13.79	32.76	48.28	3.45	100
รับจ้าง	1.27	6.33	39.24	50.63	2.53	100
พนักงานบริษัทเอกชน		5.77	42.31	50.00	1.92	100
อื่นๆ		3.70	37.04	55.56	3.70	100
รวม	0.75	9.80	36.18	49.75	3.52	100

ตารางที่ 4.23 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	130.307 ^a	114	.141

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคืออาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรมไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 1.6 รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

H_0 = รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม (ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ต่ำกว่า 10,000	0.85	11.11	29.91	56.41	1.71	100
10,001-15,000		9.28	35.05	50.52	5.15	100
15,001-20,000	1.41	9.86	42.25	42.25	4.23	100
20,001 ขึ้นไป	0.88	8.85	39.82	46.90	3.54	100
รวม	0.75	9.80	36.18	49.75	3.52	100

ตารางที่ 4.25 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	59.543 ^a	57	.383

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรมไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 1.7 ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

H_0 = ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.26 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

ระยะเวลาพักอาศัย	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ต่ำกว่า 1 ปี	2.44	19.51	31.71	43.90	2.44	100
ตั้งแต่ 1-3 ปี	1.01	10.10	44.44	40.40	4.04	100
3 - 61ปี		6.06	34.85	57.58	1.52	100
มากกว่า 6 ปี	0.52	8.85	33.33	53.13	4.17	100
รวม	0.75	9.80	36.18	49.75	3.52	100

ตารางที่ 4.27 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	69.159 ^a	57	.130

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรมไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล(เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย) กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

H_0 = ระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตและปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มเป้าหมาย (เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย) เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 =ระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตและปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มเป้าหมาย (เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย) ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 2.1 เพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

H_0 = เพศกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = เพศกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.28 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

เพศ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ชาย	1.06	4.79	34.57	45.74	13.83	100
หญิง	0.95	9.05	30.48	48.10	11.43	100
รวม	1.01	7.04	32.41	46.98	12.56	100

ตารางที่ 4.29 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	13.915 ^a	16	.605

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือเพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 2.2 อายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

H_0 =อายุกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = อายุระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.30 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

อายุ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
18-20ปี		16.33	28.57	46.94	8.16	100
21-39ปี	0.78	3.91	29.69	56.25	9.38	100
40-59ปี	1.38	5.52	32.41	44.14	16.55	100
60ปีขึ้นไป	1.32	9.21	39.47	36.84	13.16	100
รวม	1.01	7.04	32.41	46.98	12.56	100

ตารางที่ 4.31 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	72.033 ^a	48	.014

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value น้อยกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่าปฏิเสธสมมติฐานว่าง นั่นคือ อายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 2.3 สถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

H_0 = สถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = สถานภาพระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.32 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

สถานภาพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
โสด	0.76	9.92	32.06	45.80	11.45	100
สมรส	1.61	6.99	31.72	47.31	12.37	100
หย่าร้าง/แยกกันอยู่			40.00	46.67	13.33	100
ม่าย		5.56	27.78	50.00	16.67	100
รวม	1.01	7.04	32.41	46.98	12.56	100

ตารางที่ 4.33 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	44.230 ^a	48	.628

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 2.4 ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

H_0 = ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.34 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ประถมศึกษา	1.85	5.56	33.33	44.44	14.81	100
มัธยมศึกษาตอนต้น		5.17	32.76	43.10	18.97	100
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.		5.97	37.31	49.25	7.46	100
อนุปริญญา/ปวส. หรือเทียบเท่า		10.71	29.76	42.86	16.67	100
ปริญญาตรีขึ้นไป	2.26	6.77	30.83	51.13	9.02	100
อื่น ๆ			50.00	50.00		100
รวม	1.01	7.04	32.41	46.98	12.56	100

ตารางที่ 4.34 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม(ต่อ)

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	น้อยที่สุด	น้อย	
ปริญญาตรีขึ้นไป	2.26	6.77	30.83	51.13	9.02	100
อื่น ๆ			50.00	50.00		100
รวม	1.01	7.04	32.41	46.98	12.56	100

ตารางที่ 4.35 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	67.890 ^a	80	.831

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 2.5 อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

H_0 = อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.36 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม(ร้อยละ)

อาชีพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
เกษตรกร/ประมง	2.86	5.71	42.86	34.29	14.29	100
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	1.80	8.11	33.33	45.95	10.81	100
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	2.78	5.56	16.67	52.78	22.22	100
นักเรียน/นักศึกษา		13.79	32.76	48.28	5.17	100
รับจ้าง		6.33	31.65	50.63	11.39	100
พนักงาน บริษัทเอกชน		3.85	32.69	48.08	15.38	100
อื่นๆ			37.04	44.44	18.52	100
รวม	1.01	7.04	32.41	46.98	12.56	100

ตารางที่ 4.37 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	113.620 ^a	96	.106

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 2.6 รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

H_0 = รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.38 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ต่ำกว่า 10,000	0.85	9.40	30.77	47.01	11.97	100
10,001-15,000		4.12	30.93	51.55	13.40	100
15,001-20,000	1.41	7.04	30.99	50.70	9.86	100
20,001 ขึ้นไป	1.77	7.08	36.28	40.71	14.16	100
รวม	1.01	7.04	32.41	46.98	12.56	100

ตารางที่ 4.39 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	44.809 ^a	48	.604

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 2.7 ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

H_0 = ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.40 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

ระยะเวลาพักอาศัย	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ต่ำกว่า 1 ปี		9.76	29.27	56.10	4.88	100
ตั้งแต่ 1-3 ปี		9.09	39.39	42.42	9.09	100
3 - 6ปี		6.06	33.33	43.94	16.67	100

ตารางที่ 4.40 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม(ต่อ)

ระยะเวลาพักอาศัย	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
มากกว่า 6 ปี	2.08	5.73	29.17	48.44	14.58	100
รวม	1.01	7.04	32.41	46.98	12.56	100

ตารางที่ 4.41 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	76.486 ^a	48	.006

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value น้อยกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่าปฏิเสธสมมติฐานว่าง นั่นคือ ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคล(เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย) กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

สมมติฐานที่ 3.1 เพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

H_0 =เพศกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = เพศระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.42 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

เพศ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ชาย		7.45	28.72	47.34	16.49	100
หญิง	0.48	7.62	20.48	51.43	20.00	100
รวม	0.25	7.54	24.37	49.50	18.34	100

ตารางที่ 4.43 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	7.985 ^a	14	.890

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ เพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 3.2 อายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

H_0 = อายุกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = อายุระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.44 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

อายุ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
18-20ปี		14.29	22.45	46.94	16.33	100
21-39ปี		3.13	28.91	52.34	15.63	100
40-59ปี	0.69	8.28	19.31	50.34	21.38	100
60ปีขึ้นไป		9.21	27.63	44.74	18.42	100
รวม	0.25	7.54	24.37	49.50	18.34	100

ตารางที่ 4.45 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	47.498 ^a	42	.259

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ อายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 3.3 สถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

H_0 = สถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = สถานภาพระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.46 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

สถานภาพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
โสด		9.92	29.01	44.27	16.79	100
สมรส	0.54	6.99	19.89	53.76	18.82	100
หย่าร้าง/แยกกันอยู่		4.44	33.33	44.44	17.78	100
ม่าย		5.56	19.44	52.78	22.22	100
รวม	0.25	7.54	24.37	49.50	18.34	100

ตารางที่ 4.47 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	36.283 ^a	42	.719

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ สถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ ไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 3.4 ระดับการศึกษา กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

H_0 = ระดับการศึกษา กับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = ระดับการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.48 ความสัมพันธ์ระหว่าง 4 ระดับการศึกษา กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ (ร้อยละ)					รวม	
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
ประถมศึกษา		7.41	22.22	48.15	22.22	100	
มัธยมศึกษาตอนต้น		3.45	20.69	51.72	24.14	100	
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.		5.97	26.87	47.76	19.40	100	
อนุปริญญา/ปวส. หรือเทียบเท่า			8.33	23.81	48.81	19.05	100
ปริญญาตรีขึ้นไป	0.75	9.77	25.56	50.38	13.53	100	
อื่น ๆ			50.00	50.00		100	
รวม	0.25	7.54	24.37	49.50	18.34	100	

ตารางที่ 4.49 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วม
ร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนคร
รังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	49.747 ^a	70	.968

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐาน
ว่าง นั่นคือ ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรร
มาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ ไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 3.5 อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

H_0 = อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิ
บาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = อาชีพระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.50 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน
ตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

อาชีพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐาน การให้บริการ(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
เกษตรกร/ประมง		8.57	34.29	37.14	20.00	100
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	0.90	9.01	26.13	45.95	18.02	100
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		11.11	16.67	55.56	16.67	100

ตารางที่ 4.50 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ(ต่อ)

อาชีพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	น้อยที่สุด	น้อย	
นักเรียน/นักศึกษา		13.79	24.14	48.28	13.79	100
รับจ้าง		2.53	26.58	50.63	20.25	100
พนักงานบริษัทเอกชน		3.85	23.08	53.85	19.23	100
อื่นๆ		3.70	11.11	62.96	22.22	100
รวม	0.25	7.54	24.37	49.50	18.34	100

ตารางที่ 4.51 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	105.584 ^a	84	.056

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 3.6 รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

H_0 = รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = รายได้ต่อเดือนระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.52 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
 บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐาน การให้บริการ(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ต่ำกว่า 10,000		7.69	22.22	50.43	19.66	100
10,001-15,000		7.22	21.65	48.45	22.68	100
15,001-20,000	1.41	2.82	32.39	50.70	12.68	100
20,001 ขึ้นไป		10.62	23.89	48.67	16.81	100
รวม	0.25	7.54	24.37	49.50	18.34	100

ตารางที่ 4.53 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนระดับการมีส่วน
 ร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนคร
 รังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	47.600 ^a	42	.255

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐาน
 ว่าง นั่นคือ รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรม
 มาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ ไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 3.7 ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
 บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

H_0 = ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = ระยะเวลาพักอาศัยระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.54 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

ระยะเวลาพักอาศัย	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ (ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ต่ำกว่า 1 ปี		12.20	17.07	48.78	21.95	100
ตั้งแต่ 1-3 ปี		6.06	28.28	46.46	19.19	100
3 - 6ปี		7.58	25.76	48.48	18.18	100
มากกว่า 6 ปี	0.52	7.29	23.44	51.56	17.19	100
รวม	0.25	7.54	24.37	49.50	18.34	100

ตารางที่ 4.55 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	38.845 ^a	42	.610

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ ไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยส่วนบุคคล(เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย) กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

สมมติฐานที่ 4.1 เพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

H_0 =เพศกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = เพศระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.56 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

เพศ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ชาย	0.53	9.04	36.17	42.02	12.23	100
หญิง	0.95	7.14	31.43	46.67	13.81	100
รวม	0.75	8.04	33.67	44.47	13.07	100

ตารางที่ 4.57 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	13.937 ^a	15	.530

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ เพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียนไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 4.2 อายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

H_0 =อายุกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = อายุระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.58 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

อายุ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
18-20ปี		14.29	34.69	38.78	12.24	100
21-39ปี	0.78	4.69	31.25	45.31	17.97	100
40-59ปี	0.69	9.66	31.72	44.83	13.10	100
60ปีขึ้นไป	1.32	6.58	40.79	46.05	5.26	100
รวม	0.75	8.04	33.67	44.47	13.07	100

ตารางที่ 4.59 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	41.604 ^a	45	.617

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ อายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียนไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 4.3 สถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

H_0 = สถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = สถานภาพระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.60 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

สถานภาพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
โสด	0.76	9.92	35.11	41.98	12.21	100
สมรส	1.08	8.60	32.80	41.94	15.59	100
หย่าร้าง/แยกกันอยู่			40.00	48.89	11.11	100

ตารางที่ 4.60 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน(ต่อ)

สถานภาพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	น้อยที่สุด	น้อย	
ม่าย		8.33	25.00	61.11	5.56	100
รวม	0.75	8.04	33.67	44.47	13.07	100

ตารางที่ 4.61 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	42.001 ^a	45	.600

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ สถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน ไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 4.4 ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

H_0 = ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = ระดับการศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.62 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการ
จัดการกับเรื่องร้องเรียน

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ประถมศึกษา	1.85	9.26	35.19	46.30	7.41	100
มัธยมศึกษาตอนต้น		3.45	32.76	48.28	15.52	100
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.		4.48	34.33	52.24	8.96	100
อนุปริญญา/ปวส. หรือ เทียบเท่า		9.52	32.14	46.43	11.90	100
ปริญญาตรีขึ้นไป	1.50	10.53	33.83	37.59	16.54	100
อื่น ๆ			50.00		50.00	100
รวม	0.75	8.04	33.67	44.47	13.07	100

ตารางที่ 4.63 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วม
ร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนคร
รังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	76.215 ^a	75	.439

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐาน
ว่าง นั่นคือ ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรร
มาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียนไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 4.5 อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

H_0 = อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมภิ
 บาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = อาชีพระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมภิบาล
 ของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.64 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน
 ตามหลักธรรมภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่อง
 ร้องเรียน

อาชีพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ตามหลักธรรมภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไก และการจัดการกับเรื่องร้องเรียน(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
เกษตรกรรม/ประมง	2.86	11.43	34.29	48.57	2.86	100
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	1.80	7.21	32.43	45.95	12.61	100
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		5.56	33.33	41.67	19.44	100
นักเรียน/นักศึกษา		12.07	32.76	41.38	13.79	100
รับจ้าง		7.59	37.97	40.51	13.92	100
พนักงานบริษัทเอกชน		5.77	32.69	44.23	17.31	100
อื่นๆ		7.41	29.63	55.56	7.41	100
รวม	0.75	8.04	33.67	44.47	13.07	100

ตารางที่ 4.65 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	91.898 ^a	90	.425

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียนไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 4.6 รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

H_0 = รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = รายได้ต่อเดือนระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.66 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ต่ำกว่า 10,000	0.85	9.40	31.62	48.72	9.40	100
10,001-15,000		5.15	40.21	39.18	15.46	100

ตารางที่ 4.66 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน(ต่อ)

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย		น้อยที่สุด	น้อย	
15,001-20,000	1.41	7.04	29.58	49.30	12.68	100
20,001 ขึ้นไป	0.88	9.73	32.74	41.59	15.04	100
รวม	0.75	8.04	33.67	44.47	13.07	100

ตารางที่ 4.67 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	41.458 ^a	45	.623

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียนไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 4.7 ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

H_0 = ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = ระยะเวลาพักอาศัยระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.68 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
 บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการ
 จัดการกับเรื่องร้องเรียน

ระยะเวลาพัก อาศัย	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการ จัดการกับเรื่องร้องเรียน(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ต่ำกว่า 1 ปี		7.32	29.27	51.22	12.20	100
ตั้งแต่ 1-3 ปี		12.12	31.31	39.39	17.17	100
3 - 6ปี		7.58	27.27	50.00	15.15	100
มากกว่า 6 ปี	1.56	6.25	38.02	43.75	10.42	100
รวม	0.75	8.04	33.67	44.47	13.07	100

ตารางที่ 4.69 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมี
 ส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนคร
 รังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	54.160 ^a	45	.165

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐาน
 ว่าง นั่นคือ ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียนไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยส่วนบุคคล(เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย) กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

สมมติฐานที่ 5.1 เพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

H_0 =เพศกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = เพศระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.70 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

เพศ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด (ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ชาย	2.13	15.43	41.49	37.23	3.72	100
หญิง	0.48	18.57	40.95	36.19	3.81	100
รวม	1.26	17.09	41.21	36.68	3.77	100

ตารางที่ 4.71 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	11.982 ^a	15	.680

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ เพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิดไม่สัมพันธ์กัน ไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 5.2 อายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

H_0 =อายุกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = อายุระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.72 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

อายุ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด (ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
18-20ปี	2.04	28.57	26.53	36.73	6.12	100
21-39ปี		14.06	44.53	35.94	5.47	100
40-59ปี	1.38	16.55	37.93	40.69	3.45	100
60ปีขึ้นไป	2.63	15.79	51.32	30.26		100
รวม	1.26	17.09	41.21	36.68	3.77	100

ตารางที่ 4.73 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	56.731 ^a	45	.113

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ อายุกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิดไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 5.3 สถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

H_0 = สถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = สถานภาพระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.74 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

สถานภาพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
โสด	1.53	25.19	33.59	34.35	5.34	100
สมรส	1.61	15.05	44.09	36.02	3.23	100

ตารางที่ 4.74 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด
(ต่อ)

สถานภาพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูล ความผิด(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	น้อยที่สุด	น้อย	
หย่าร้าง/ แยกกันอยู่		4.44	53.33	37.78	4.44	100
ม่าย		13.89	38.89	47.22		100
รวม	1.26	17.09	41.21	36.68	3.77	100

ตารางที่ 4.75 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วม
เฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต
ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	47.873 ^a	45	.357

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐาน
ว่าง นั่นคือ สถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิ
บาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิดไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 5.4 ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน
ตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

H_0 = ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = ระดับการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.76 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
 บริหารงานตามหลักธรรมภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ตามหลักธรรมภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูล ความผิด(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ประถมศึกษา	3.70	12.96	46.30	37.04		100
มัธยมศึกษาตอนต้น		12.07	44.83	37.93	5.17	100
มัธยมศึกษาตอน ปลาย/ปวช.		16.42	44.78	37.31	1.49	100
อนุปริญญา/ปวส. หรือเทียบเท่า	2.38	19.05	35.71	38.10	4.76	100
ปริญญาตรีขึ้นไป	0.75	19.55	39.85	35.34	4.51	100
อื่น ๆ		50.00			50.00	100
รวม	1.26	17.09	41.21	36.68	3.77	100

ตารางที่ 4.77 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	101.601 ^a	75	.022

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value น้อยกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่าปฏิเสธสมมติฐานว่าง นั่นคือ ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

สมมติฐานที่ 5.5 อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

H_0 = อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = อาชีพระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.78 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

อาชีพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
เกษตรกรกรม/ ประมง	5.71	17.14	40.00	37.14		100

ตารางที่ 4.78 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด(ต่อ)

อาชีพ	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	น้อยที่สุด	น้อย	
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว		15.32	45.95	35.14	3.60	100
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		13.89	41.67	36.11	8.33	100
นักเรียน/นักศึกษา	1.72	27.59	31.03	32.76	6.90	100
รับจ้าง	1.27	13.92	45.57	36.71	2.53	100
พนักงานบริษัทเอกชน	1.92	13.46	40.38	40.38	3.85	100
อื่นๆ		22.22	33.33	44.44		100
รวม	1.26	17.09	41.21	36.68	3.77	100

ตารางที่ 4.79 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	97.359 ^a	90	.280

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิดไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 5.6 รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

H_0 = รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = รายได้ต่อเดือนระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.80 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ต่ำกว่า 10,000	2.56	18.80	40.17	36.75	1.71	100
10,001-15,000		11.34	40.21	42.27	6.19	100
15,001-20,000	1.41	21.13	39.44	32.39	5.63	100
20,001 ขึ้นไป	0.88	17.70	44.25	34.51	2.65	100
รวม	1.26	17.09	41.21	36.68	3.77	100

ตารางที่ 4.81 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	39.998 ^a	45	.683

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ รายได้ต่อเดือนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิดไม่สัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 5.7 ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

H_0 = ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เป็นอิสระหรือไม่สัมพันธ์กัน

H_1 = ระยะเวลาพักอาศัยระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.82 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

ระยะเวลาพักอาศัย	ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด(ร้อยละ)					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ต่ำกว่า 1 ปี	2.44	17.07	43.90	34.15	2.44	100
ตั้งแต่ 1-3 ปี	1.01	18.18	40.40	36.36	4.04	100
3 - 6ปี	1.52	16.67	34.85	40.91	6.06	100
มากกว่า 6 ปี	1.04	16.67	43.23	35.94	3.13	100
รวม	1.26	17.09	41.21	36.68	3.77	100

ตารางที่ 4.83 ค่า Pearson Chi-Square ของความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

Measurement	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)(P-value)
Pearson Chi-Square	36.508 ^a	45	.812

จากผลลัพธ์จะเห็นได้ว่า ค่า p-value มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐานว่าง นั่นคือ ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิดไม่สัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.84 ตารางสรุปแสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหาร บริหารงานตามหลักธรรมาภิ บาล	เพศ	อายุ	สถานภาพ	ระดับ การศึกษา	อาชีพ	รายได้	ระยะเวลา พักอาศัย
1. ด้านนโยบายและการจัด กิจกรรม	✓	✓		✓			
2. ด้านการเปิดเผยข้อมูลและ การมีส่วนร่วม		✓					✓
3. ด้านมาตรฐานการ ให้บริการ							
4. ด้านระบบกลไกและการ จัดการกับเรื่องร้องเรียน							
5. ด้านการถูกชี้ข้อมูล ความผิด							✓

สรุปได้ว่า เพศกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม อายุความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรมและด้านเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม ระดับการศึกษา กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรมและด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด ระยะเวลาพักอาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กัน

ตอนที่ 4 ผลวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตาราง 4.85-4.86

ตารางที่ 4.85 ปัญหาเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่
1	ประชาชนติดธุระหรือทำงานจึงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้	21
2	การเข้าถึงจากภาครัฐถูกปิดกั้นเนื่องจากเป็นพื้นที่เอกชน	8
3	เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการให้ข้อมูลกับประชาชน	4
4	ผู้ร่วมอาศัยในชุมชนไม่ให้ความร่วมมือและขาดความสนใจ	8
5	ประชาชนไม่ทราบข้อมูลและการเข้าถึงการบริการต่างๆของทางเทศบาล	16
6	ข่าวสารและข้อมูลต่างๆของภาครัฐเข้าถึงได้ยากและเข้าใจยาก	7

ตารางที่ 4.85 ปัญหาเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามท
 หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี(ต่อ)

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่
7	ประชาชนบางส่วนไม่ได้อาศัยในพื้นที่ตั้งแต่ต้นทำให้ไม่ทราบ วิธีการเข้าถึงและการเริ่มต้น	14
8	การแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะไม่ส่งผลกับการ เปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงแก้ไขจึงไม่มีความสนใจจะเข้า ร่วมกิจกรรม	3

จากตารางที่ 4.86 พบว่าปัญหาในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นใน 3 อันดับแรก เรียงจากมาก
 ไปน้อยประชาชนติดธุระหรือทำงานจึงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ (ความถี่ = 21) รองลงมาได้แก่
 ประชาชนไม่ทราบข้อมูลและการเข้าถึงการบริการต่างๆของทางเทศบาล (ความถี่ = 16) และ
 ประชาชนบางส่วนไม่ได้อาศัยในพื้นที่ตั้งแต่ต้นทำให้ไม่ทราบวิธีการเข้าถึงและการเริ่มต้น (ความถี่
 = 3)

ตารางที่ 4.86 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน
 ตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ต้องการให้เทศบาลทำรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจง่ายและเข้าถึงได้ มากกว่านี้	14
2	เทศบาลหาวิธีให้ทางภาคเอกชนควรให้ความร่วมมือกับทางเทศบาลและ ทางชุมชนในพื้นที่ให้มากขึ้น	6
3	ให้ความรู้การเข้าถึงข้อมูลประชาสัมพันธ์และข้อมูลของภาครัฐให้ง่ายขึ้น	11

จากตารางที่ 4.20 พบว่าในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิ
 บาลของเทศบาลนครรังสิต ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในอันดับแรกคือ ต้องการให้เทศบาลทำ

รูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจง่ายและเข้าถึงได้มากกว่านี้(ความถี่ = 14) รองลงมาได้แก่ ให้ความรู้การเข้าถึงข้อมูลประชาสัมพันธ์และข้อมูลของภาครัฐให้ง่ายขึ้น(ความถี่ = 11) และภาคเอกชนควรให้ความร่วมมือกับทางเทศบาลและทางชุมชนในพื้นที่ให้มากขึ้น(ความถี่ = 6)

ตอนที่ 5 ผลวิเคราะห์เชิงคุณภาพ จากแบบสัมภาษณ์เพื่อไปสรุปประเด็นโดยการ รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง การบันทึกเสียงแล้วนำข้อมูลจากการสำรวจ การสัมภาษณ์ จากแถบบันทึกเสียงบทสนทนาของผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครรังสิต โดยมี การกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้าและการสัมภาษณ์แบบเจาะจงประเด็น

การมีส่วนร่วมของประชาชนและปัจจัยที่ส่งผลเพื่อนำความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชนไปสู่การพัฒนาบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต พบว่าผลวิเคราะห์ จากแบบสอบถามในด้านระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต โดยจากผลการวิเคราะห์จากปัญหาที่พบของประชาชน ในส่วนของการตอบแบบสอบถามของประชาชนพบว่า การมีส่วนร่วมกับการบริหารงานของทาง เทศบาลนครรังสิต ในแต่ละด้านรายชื่อที่พบในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยในทุกด้านได้แก่

ด้านนโยบายการจัดกิจกรรม รายชื่อพบว่า “ท่านเคยออกความคิดเห็น ร่วมมือ เผยแพร่ใน การปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานของเทศบาล” อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม รายชื่อพบว่า “ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารในการ บริหารงาน จากทางเทศบาลอย่างชัดเจนสม่ำเสมอ” อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านมาตรฐานการบริการ รายชื่อพบว่า “ท่านเคยใช้สื่อ/เครื่องมือ ที่เทศบาลจัดเตรียมให้เพื่อ ร่วมตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาล” อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน รายชื่อพบว่า “ท่านเคยแสดงความคิดเห็น ต่อการบริการของเทศบาล เพื่อให้เทศบาลนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น” อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านการถูกชี้มูลความผิด รายชื่อพบว่า การประกาศขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน โปร่งใส เพื่อปิดกั้น โอกาสให้เกิดการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่” และ”เทศบาลจัดช่องทางให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในด้านการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเทศบาลและเจ้าหน้าที่” อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลวิจัยพบว่าปัญหาหลักของประชาชนจะเป็นในส่วนของการมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การแสดงความคิดเห็นและการเสนอแนะคิดเพื่อแก้ไขและพัฒนาให้การบริหารงานของ เทศบาล อันเนื่องมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการทำงานของเทศบาลหรือวิธีการ ในการเข้าถึงข้อมูลการบริหารงานของทางเทศบาล เหตุด้วยข้อมูลชี้แจงมีความละเอียดซับซ้อนที่

เยอะและเข้าใจยาก อีกทั้งการประชาสัมพันธ์มาจากการจัดกิจกรรมหรือการประชาสัมพันธ์ขาดความต่อเนื่อง จากปัญหาของประชาชนที่พบมากที่สุดจะเป็นด้านช่วงเวลาไม่สะดวก และประชาชนส่วนใหญ่ มีอาชีพ ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว จึงทำให้ติดธุระหรือการประกอบอาชีพที่ไม่เป็นเวลาชัดเจน จึงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง หรือการเข้าร่วมฟังข้อมูลแต่ก็ไม่สามารถเข้าใจถึงเนื้อหาทำให้ขาดความสนใจจะติดตามและเข้าถึงข้อมูลต่างๆของเทศบาล อีกทั้งข้อมูลการทำงานของเทศบาลมีขั้นตอนซับซ้อนเข้าใจยาก ซึ่งประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมของชุมชนนั้นส่วนใหญ่พบว่าเป็นประชาชนชนในช่วงอายุ 40-59ปี เป็นส่วนมาก การจะเข้าถึงข้อมูลในระบบบริการของเทศบาลเป็นไปได้ยากกับประชาชนกลุ่มนี้ และจะรอเพียงการบริการจากทางเจ้าหน้าที่รัฐมาในพื้นที่หรือการประชุมเพื่อรับทราบข้อมูลเบื้องต้น เมื่อพิจารณาข้อมูลจากการวิเคราะห์ทำให้พบว่ามีปัจจัยในด้านระยะเวลาพักอาศัยของคนในชุมชนมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตทั้งในด้านมากที่สุดและน้อยที่สุด จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยนำข้อมูลข้างต้นมาเพื่อกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้าและการสัมภาษณ์แบบเจาะจงประเด็น สามารถแยกประเด็นจากคำถามจากผู้นำชุมชนซึ่งเป็นตัวแทนในการเข้าร่วมประชุมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเทศบาล พบว่าในส่วนของชุมชนพบปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมจากประเด็นหลักๆ 3 ประเด็น ดังนี้

1) ลักษณะพื้นที่ชุมชนในเขตของเทศบาลนครรังสิต

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน และการร่วมมือทำงานระหว่างชุมชนและเทศบาลในเขตพื้นที่เทศบาลนครรังสิต พบว่าประเด็นการเข้ามามีส่วนร่วมหรือการบริหารงานของเทศบาลนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะพื้นที่ชุมชนในเขตของเทศบาลนครรังสิต ที่แตกต่างกันทำให้การเข้าบริหารหรือบริการในชุมชนมีความเข้าถึงแตกต่างกัน

“...เนื่องจากชุมชนนี้เป็นส่วนหนึ่งของเอกชนยังไม่ได้โอนเป็นที่สาธารณะทำให้เทศบาลไม่สามารถดำเนินการได้ ขอความช่วยเหลือก็ยากต่อการเข้ามาช่วยเหลือ ปัจจุบันประชาชนในพื้นที่ก็ช่วยเหลือกันเองโดยกรรมการเป็นคนนำ ได้รับการตอบสนองยากเนื่องจากเป็นเอกชน เข้ามาช่วยเหลือตอบสนองนานๆครั้งประมาณ 2-3 เดือนต่อครั้ง และเทศบาลจะทำในส่วนสาธารณะรวมเป็นหลักก่อน...” (สนธยา เสนา, การสื่อสารส่วนบุคคล ,1 กรกฎาคม 2561)

“...พื้นที่นี้ไม่ค่อยพบปัญหาเพราะเทศบาลเค้าเข้าถึงง่ายเนื่องจากใกล้ชิดกับทาง...”
(โพธิ์ ประจวบ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2561)

“...พื้นที่นี้เป็นหมู่บ้านจัดสรรค่ะ และเป็นนิติเอกชนชัดเจนค่ะ การทำงานในชุมชนจะเป็นของเราทางเอกชนมากกว่า90% ...” (กัญญ์กุลณิชา กนิษฐามนต์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2561)

จากข้อมูลข้างต้น พบได้ว่าลักษณะพื้นที่ที่ชุมชนส่งผลมากต่อการเข้าช่วยเหลือพัฒนาและการเข้าถึงกับประชาชน พบว่าในกรณีชุมชนลักษณะอยู่ในการดูแลของเอกชน คือ พื้นที่ชุมชนซึ่งได้รับการดูแลจากนิติบุคคลของชุมชนหรือเป็นลักษณะหมู่บ้านจัดสรรมีส่วนกลางดูแลชัดเจน การดูแลทั้งหมดจะเป็นส่วนของเอกชนโดยตรง ทำให้การเข้าร่วมและกิจกรรมทุกอย่างเอกชนจะดูแลรับผิดชอบโดยตรง แตกต่างกับในกรณีพื้นที่ชุมชนในส่วนเอกชนมีลักษณะถูกทิ้งร้างไม่ได้รับความสนใจและการดูแลจะทำให้การทำงานของเทศบาลเข้าถึงได้ยาก ประชาชนในชุมชนต้องช่วยเหลือกันเองและพยายามผลักดันตนเองให้เข้ามามีส่วนร่วม แต่ก็ไม่สามารถพัฒนาหรือได้รับประโยชน์ในพื้นที่ชุมชนได้มากเท่ากับพื้นที่ชุมชนแบบนิติบุคคล เนื่องจากเอกชนไม่ยินยอมและไม่สนใจ

2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน และการร่วมมือทำงานระหว่างชุมชนและเทศบาลในเขตพื้นที่เทศบาลนครรังสิต พบว่าประเด็นการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนจากกลุ่มประชาชนใหม่ๆ ในเขตพื้นที่ชุมชน ความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ยังไม่เพิ่มขึ้นจากเดิม กลุ่มคนเข้าร่วมและสนใจยังมาจากคนกลุ่มเดิม ทำให้การกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมพบแต่วิธีเดิม จึงไม่สามารถทำให้ประชาชนในพื้นที่ชุมชนมีความสนใจหรือตระหนักในหน้าที่และความจำเป็น

“...เข้าร่วมก็มีแต่กลุ่มเดิมๆ พอเป็นที่เอกชนก็เข้ามาช่วยได้ยาก ก็เข้าใจเทศบาลว่าทางเทศบาลมาได้ยาก...” (สนธยา เสนาจันทร์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2561)

“...ส่วนของหอพักเนื่องจากเป็นแบบระยะเวลาเช่า เวียนมาและไป อยู่กัน ไปแบบต่างคนต่างอยู่...” (โพธิ์ ประจุ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2561)

“...กรณีเข้ามาใหม่ในพื้นที่บางคนที่ไม่ทราบหรือ เข้าถึงยากด้วยบางกลุ่มเข้ามาใหม่เราก็ไม่ทราบว่าเค้าเข้ามาใหม่ บางพื้นที่ก็มีแต่ชื่อแต่ไม่มีคนอาศัยอยู่ทำให้ติดตามหรือเข้าถึงไม่ได้ ในกลุ่มที่เคยร่วมอยู่แล้วก็ช่วยเหลืออยู่แล้ว ในกรณีจะเจอคนมาใหม่ในพื้นที่ และมีความสามารถก็พยายามจะให้คนเหล่านี้เข้ามาช่วยเหลือแนะนำเพิ่มเติม” (ชนันพัชร คำนวนศักดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2561)

“...นิติของหมู่บ้าน มีประกาศเรียกประชุมตลอดเพื่อให้คนในพื้นที่ให้เข้าร่วม แต่ก็ไม่เห็นถึงความร่วมมือที่มากขึ้น...” (มลิวัดย์ สุวรรณการ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2561)

จากข้อมูลข้างต้น พบได้ว่า ประชากรแฝงอยู่ในเขตพื้นที่มีเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเทศบาลนครรังสิตและบริเวณรอบๆ เป็นแหล่งการค้า สถานประกอบการและโรงงานที่สำคัญ รวมทั้งมีสถานศึกษาจำนวนมาก จึงมีประชากรเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้ แต่ไม่ได้ทำการย้ายภูมิลำเนาเข้ามาอยู่ในพื้นที่ จึงพบได้ว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เป็นกลุ่มน้อยและกลุ่มเดิม กรณีประชาชนกลุ่มใหม่เข้ามาในพื้นที่จะไม่แสดงความเห็นและมีส่วนร่วมเท่าที่ควร เนื่องจากไม่ทราบวิธีติดต่อและการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

3) การติดตามและการเข้าถึงของประชาชน

การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ในด้านการติดตามและการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

“...ในส่วนการตรวจสอบติดตามคิดว่าเป็นการเข้าถึงได้ยากเนื่องจากตนเองเป็นแค่ชาวบ้านธรรมดา...” (สนธยา เสนาจันทร์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2561)

“...อยากให้เทศบาลออกประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น แต่เทศบาลก็มีงบประมาณให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลภาครัฐตลอดนะขึ้นอยู่กับแต่ละช่วง...” (ธันนพัทธ์ คำนวนศักดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล,1 กรกฎาคม2561)

“...เทศบาลก็จัดอยู่ แต่คิดว่าประชาชนทั่วไปคงจะเข้าไปตรวจสอบติดตามยาก ชุมชนก็มีแจ้งบ้างขึ้นอยู่กับประธานในชุมชน คนใหม่ที่ขึ้นแจ้งอยู่นะ ส่วนข้อมูลภายนอกต้องติดตามกันเอง คงไม่มีข้อมูลมาให้เรารู้หรอก...” (มลิวัลย์ สุวรรณการ ,การสื่อสารส่วนบุคคล,1 กรกฎาคม 2561)

จากข้อมูลข้างต้น พบได้ว่า ประเด็นการเข้ามามีส่วนร่วมในชุมชนมีความเข้าถึงแตกต่างกัน ประชาชนบางกลุ่มไม่ได้สนใจหรือติดตามข้อมูลในการทำงานของเทศบาล เนื่องจากมองว่าเข้าถึงยาก มีขั้นตอนซับซ้อน ไม่มีเวลามากพอจะเข้าไปศึกษาและติดตามการทำงานอีกทั้งในส่วนผู้นำชุมชนซึ่งเป็นตัวแทนชุมชนเข้ารับข้อมูลจากการประชุม หากในกรณีผู้นำชุมชนมีการรับข้อมูลที่ผิดหรือเข้าใจไม่ตรงกับเจ้าหน้าที่ จะส่งผลให้การแจ้งข้อมูลไม่ครบถ้วนและมีความคลาดเคลื่อนได้ จึงเกิดความเบื่อหน่ายและไม่พยายามเข้าไปมีส่วนร่วมกับทางเทศบาล รอหน่วยงานภาครัฐเข้ามาให้ความช่วยเหลือมากกว่าช่วยเหลือตนเอง

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารตามหลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา
แนวทางการพัฒนาในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล
นครรังสิตอำเภอธัญบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์แบบมี
โครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่ใช้แบบฟอร์มเพื่อสำรวจความคิดเห็นโดย
ตัวแทนกลุ่มประชากรจะตอบคำถามเดียวกัน และถามคำถามก่อนหลังเรียงตามลำดับเหมือนกัน โดย
สำรวจความคิดเห็นจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (เก็บแบบสอบถาม) ซึ่งกลุ่มประชากรที่
ทำการศึกษา ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครรังสิต จำนวนทั้งสิ้น 78,555 คน โดยการ
กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรของ Yamane (1973)
จำนวน 398 คน ตัวแปรที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา
อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล(ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม,ด้านการเปิดเผยข้อมูล
และการมีส่วนร่วม,ด้านมาตรฐานการให้บริการ,ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน
,ด้านการถูกชี้ข้อมูลความคิด)เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือแบบสอบถาม (Questionnaire)
เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ
เทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี” โดยแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลประชากรศาสตร์ ประกอบด้วยได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ
รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน เป็นแบบตัวเลือก (Multiple Choice) ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับ
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จำนวน 21 ข้อ ตามแบบ
Likert’s Scale เป็นคำถามปลายปิด โดยแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ตอนที่ 3 ปัญหา และข้อ

เสนอแนะ จำนวน 2 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) เพื่อสอบถามความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ผลวิเคราะห์มาสรุปในการกำหนดคำถามสัมภาษณ์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวแทนของกลุ่มประชากร ซึ่งกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา ได้แก่ ผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ อัตราส่วน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบสมมติฐานด้วยการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้วยวิธีไคสแควร์ และวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์การจร ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5.1 สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเรื่องนี้กลุ่มตัวอย่างที่วิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 398 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.76

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 40 – 59 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.43 ลำดับรองลงมาคือช่วงอายุ 21 - 39 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.61 ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 และช่วงอายุ 18 - 20 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.31 ตามลำดับ

สถานภาพสมรส ส่วนใหญ่มี จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.73 อันดับรองลงมาคือ โสด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.91 หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.31 และม้าย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.05 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาส่วนใหญ่สูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.42 อันดับรองลงมาคือ อนุปริญญา ปวส. หรือเทียบเท่า จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.11 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช. จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.83 มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.57 ประถมศึกษา จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 และอื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

อาชีพส่วนใหญ่มีค่าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.89 รองลงมาคือ รับจ้าง จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.85 นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.57 พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.07 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.05 เกษตรกรรม/ประมง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.79 และอื่นๆ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.78

รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่มีอยู่ในระดับ ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 รองลงมาคือ 20,001 บาทขึ้นไป จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 รายได้ตั้งแต่ 10,001-15,000 จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 และรายได้ตั้งแต่ 15,001-20,000 บาท จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8

ระยะเวลาพักอาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลนครรังสิตส่วนใหญ่มากกว่า 6 ปี จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.24 รองลงมาคือ ตั้งแต่ 1-3 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.87 มากกว่า 3 และไม่เกิน 6 ปีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.58 และต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล(ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม,ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม,ด้านมาตรฐานการให้บริการ,ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน,ด้านการถูกชี้ข้อมูลความคิด) ของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมกับการบริหารงานของทางเทศบาลนครรังสิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.47 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านมาตรฐานการให้บริการ รองลงมา ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมและด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน ตามลำดับ รองลงมาคือด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม ด้านการถูกชี้ข้อมูลความคิด อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านนโยบายการจัดกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.47 เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 “เทศบาลมีการประกาศเชิญชวนให้ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารกิจกรรมของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง” รองลงมาคือ ข้อที่ “เทศบาลอำนวยความสะดวก เปิดช่องทาง ให้ท่านเสนอ ปัญหา ความต้องการของชุมชน ด้านการจัดทำโครงการหรือ” และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อ 5 “ท่านเคยออกความคิดเห็น ร่วมมือเผยแพร่ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานของเทศบาล” ตามลำดับ

ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.56 เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 “ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆของทางเทศบาลผ่านทางประชาสัมพันธ์หลากหลายช่องทาง เช่น บอร์ด/ประกาศ วารสาร/

รายงานประจำปี วิทยุชุมชน/หน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่/สื่อออนไลน์” รองลงมาคือข้อที่ 2 “เทศบาลมีการจัดทำประกาศต่างๆ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงประชาชนได้ง่าย” และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 4 “ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารในการบริหารงาน จากทางเทศบาลอย่างชัดเจนสม่ำเสมอ” ตามลำดับ

ด้านมาตรฐานการให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.67 เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 “ท่านได้รับบริการจากเทศบาลในด้านการดำเนินงานหรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สะดวกมากขึ้น” รองลงมาคือข้อที่ 2 “ท่านได้รับประโยชน์จากบริการของเทศบาล จากการดำเนินงานและกิจกรรมของเทศบาล เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา หรือกิจกรรมตามประเพณีของชุมชน” และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 4 “ท่านเคยแสดงความคิดเห็นต่อการบริการของเทศบาล เพื่อให้เทศบาลนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น” ตามลำดับ

ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.51 เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 “เทศบาลมีการอำนวยความสะดวก จัดช่องทาง เพื่อรับแจ้งปัญหาหรือเรียน เรื่องราวร้องทุกข์ต่างๆ” รองลงมาคือข้อที่ 4 “เทศบาลมีหน่วยงานให้คำปรึกษาและแนะนำเพื่อให้ท่านสามารถเสนอและแจ้งปัญหาหรือร้องทุกข์ได้อย่างสะดวก” และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 2 “ท่านเคยใช้สื่อ/เครื่องมือ ที่เทศบาลจัดเตรียมให้เพื่อร่วมตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาล” ตามลำดับ

ด้านการถูกข่มขู่ความผิด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.15 เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 “เทศบาลเผยแพร่มาตรการและเครื่องมือสำหรับป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการทุจริต” รองลงมาคือข้อที่ 2 “เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนให้เกิดความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังสำหรับลดการทุจริต” และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 3 และ 4 “เทศบาลประกาศขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน โปร่งใสเพื่อปิดกั้น โอกาสให้เกิดการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่” ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานทางสถิติความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้วยวิธีไคสแควร์

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล(เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย) กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม ดังนี้

เพศ อายุ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม

สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาพักอาศัย ไม่สัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรมไม่สัมพันธ์กันระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล(เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย) กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

อายุ และ ระยะเวลาพักอาศัย มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนไม่สัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคล(เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย) กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการ

เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัยไม่สัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านมาตรฐานการให้บริการระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยส่วนบุคคล(เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย) กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน

เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย ไม่สัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียนระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยส่วนบุคคล(เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักอาศัย) กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด

ระยะเวลาพักอาศัย มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ไม่สัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 อภิปราย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต สามารถอภิปรายผล ดังนี้

การมีส่วนร่วมของประชาชนและปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต

1) ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เทศบาลมีการประกาศเชิญชวนให้ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารกิจกรรมของเทศบาลอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมากที่สุด และประชาชนมีการแสดงออกความคิดเห็นร่วมมือ เผยแพร่ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากประชาชนในพื้นที่ไม่ทราบถึงการเข้าถึงหรือเข้ามามีส่วนร่วมกับทางเทศบาล ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ พิรสิทธิ์ คำานวนศิลป์, และศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวุธ (2549,บทคัดย่อ) พบว่าประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่นไม่มากนัก เพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการปกครองท้องถิ่น ไม่รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนและขององค์การบริหารส่วนตำบลดีพอ และความรู้ในเรื่องแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติและกฎระเบียบต่างๆ

2) ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆของทางเทศบาลผ่านทาง การประชาสัมพันธ์หลากหลายช่องทาง เช่น บอร์ด/ประกาศ วารสาร/รายงานประจำปี วิทยุชุมชน/หน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่/สื่อออนไลน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และการได้ข้อมูลข่าวสารในการบริหารงาน จากทางเทศบาลอย่างชัดเจนสม่ำเสมอ อยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากเทศบาลยังคงยึดหลักการแนะนำรูปแบบเดิมและซับซ้อนทำให้การเข้าถึงข้อมูลไม่น่าสนใจและการติดตามของเทศบาลไม่ต่อเนื่องพอให้ประชาชนเกิดความต้องการเข้าร่วม สอดคล้องกับคำกล่าวของ อรสา ไชยเมือง (2554,น.51) ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการคิดและวางแผนเพราะประชาชนขาดการแนะนำ การสนับสนุนหรือการอำนวยความสะดวกจากเจ้าหน้าที่หรือตัวแทนขององค์การ เนื่องจากขั้นตอนที่ซับซ้อนยุ่งยาก ทำให้ความไม่เข้าใจในแนวทางหรือวิธีการต่างๆในการดำเนินงาน ทำให้เป็นสาเหตุของการไม่เข้าไปมีส่วนร่วม

3) ด้านมาตรฐานการให้บริการ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ท่านได้รับการบริการจากเทศบาลในด้านการดำเนินงานหรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สะดวกมากขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงความคิดเห็นต่อการบริการของเทศบาล เพื่อให้เทศบาลนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น สม่่าเสมอ อยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากเทศบาล สอดคล้องกับ อนุชา สงวนตระกูล (2555) ที่พบว่าด้านข้อเสนอแนะอยู่ในระดับต่ำ เทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนมากขึ้น และมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการตามแผนงานหรือโครงการพัฒนาชุมชนพร้อมให้คำแนะนำ สร้างความโปร่งใสและชี้แจงวัตถุประสงค์ให้ประชาชนทราบอย่างตรงไปตรงมา

4) ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การใช้สื่อ/เครื่องมือ ที่เทศบาลจัดเตรียมให้เพื่อร่วมตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาล อยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากเทศบาลขาดการประชาสัมพันธ์การรับข้อมูลข่าวสารในเรื่องการเข้าถึงเครื่องมือต่างๆในการตรวจสอบ ติดตามและร้องเรียน ทำให้ปิดกั้นการมีส่วนร่วมของประชาชน สอดคล้องกับคำกล่าวของ อนุช ป้อมเป็น (2550, น.55) ที่พบว่าผลการวิจัยด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลจากการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวดง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1980) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการประเมินผลประชาชนไม่ดีส่วนร่วมในด้านนี้มากนัก

5) ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เทศบาลมีการอำนวยความสะดวก จัดช่องทาง เพื่อรับแจ้งปัญหาเรื่องร้องเรียน เรื่องราวร้องทุกข์ต่างๆ อยู่ในระดับมากที่สุด และการจัดช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของเทศบาลและเจ้าหน้าที่ และการประกาศขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน โปร่งใส เพื่อปิดกั้น โอกาสให้เกิดการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากเทศบาล ซึ่งขัดแย้งกับคำกล่าวของ หทัยกาญจน์ จันทร์ภักดี (2554 ,น.102) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมในด้านความโปร่งใสในทางปฏิบัติ ประชาชนสามารถรับรู้การปฏิบัติงานของเทศบาล และเทศบาลมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบและสามารถตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ในระดับมาก

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต จากสมมติฐานข้างต้น พบว่า

เพศ มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.05 พบว่าเพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนมากกว่าเพศชาย เนื่องจากในปัจจุบันประชากรเพศหญิงมีมากกว่าเพศชาย ยังพบว่าสตรีในปัจจุบันยังเป็นหัวหน้าครอบครัว และจากการผลักดันความเสมอภาคของสตรี โดยการจัดตั้งสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เมื่อพ.ศ.2545 ทำให้ผู้หญิงเริ่มเข้ามามีบทบาททางการเมืองการมีส่วนร่วมในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้นและกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและเข้ามามีบทบาทต่อการมีส่วนร่วมในชุมชนมากขึ้น สอดคล้องกับ ทศกัญญา จันทร์ภักดี (2554, น.103) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในด้านสังคมและวัฒนธรรมส่งผลให้ผู้หญิงมีบทบาทมากขึ้น

อายุ มีความสัมพันธ์กันกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับคำกล่าวของจุฑามาศ ศรีศิริพรพันธ์ (2548) ที่ทำการศึกษการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าบุคคลที่มีอายุมากจะมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าคนที่อายุน้อย และสอดคล้องกับมิลเบรท และ โกเอล (Milbrath and Goel, 1977) ว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคคลมีมากขึ้น ตามอายุที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในบุคคลที่มี อายุระหว่าง 40 – 50 ปี และจะลดเรื่อยๆ ไปจนถึงอายุ 60 ปี

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กันกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องมาจากการบริหารงานและขั้นตอนการทำงานของราชการยังมีความซับซ้อนและหลายขั้นตอน ต้องใช้การทำความเข้าใจกับเนื้อหาของเอกสารและการทำงานของเทศบาล ส่งผลให้ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งในการส่งเสริมความเข้าใจกับประชาชนให้สามารถเข้าถึงข้อมูลและติดตามการทำงานของเทศบาลได้ง่ายขึ้น และสามารถทำให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นต่างๆและการตัดสินใจต่างๆ ได้มากกว่า สอดคล้องกับคำกล่าวบางส่วน ของ บราวน์ (Brown, 1953) ประชาชนที่มีการศึกษาสูงจะสามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอย่างแข็งขันและชัดเจนกว่าประชาชนที่มีการศึกษาต่ำ

ระยะเวลาพักอาศัย มีความสัมพันธ์กันกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม และด้านการถูกชี้ข้อมูลความคิด ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับคำกล่าวบางส่วน ของ พระไพฑูรย์ อารัมภรัตน์ (2556) กล่าวว่าระยะเวลาพักอาศัยของประชาชนสะท้อนให้เห็นว่าประชาชนที่เป็นคนในท้องถิ่นและพักอาศัยอยู่ในชุมชนเป็นระยะเวลานาน ย่อมมีความเข้าใจสภาพแวดล้อมและสังคมภายในชุมชนอย่างดี รวมทั้งมีความรักในท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์กับคนในชุมชน

ความความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต

จากปัญหาในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต พบว่าส่วนมากเกิดจาก ผู้อาศัยในชุมชนไม่สะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากประชาชนติดธุระหรือทำงานจึงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรม ต้องการพักผ่อนมากกว่าการออกมาร่วมกิจกรรมทางการเมือง สอดคล้องกับแนวคิดของ จีวรธรรม อินทรีย์สังวร(2552, น.19) กล่าวว่า เงื่อนไขของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในหนึ่งเงื่อนไขสำคัญนั้นคือ ประชาชนต้องมีเวลาที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ซึ่งผลวิจัยพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำเป็นต้องประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง จำทำให้ไม่มีเวลามากพอให้การเข้าร่วมกิจกรรม และรองลงมา พบว่าผู้อาศัยในชุมชนไม่ทราบข้อมูลและการเข้าถึงการบริการต่างๆของทางเทศบาล เนื่องจากผู้อาศัยในชุมชนไม่ได้อาศัยในพื้นที่ตั้งแต่ต้นทำให้ไม่ทราบวิธีการเข้าถึงและการเริ่มต้น ส่งผลให้ความต้องการของประชาชนต้องการให้เทศบาลทำรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจง่าย และเข้าถึงได้มากกว่านี้ ให้ความรู้การเข้าถึงข้อมูลประชาสัมพันธ์และข้อมูลของภาครัฐให้ง่ายขึ้น ภาคเอกชนควรให้ความร่วมมือกับทางเทศบาลและทางชุมชนในพื้นที่ให้มากขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการสรุป และการอภิปรายผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ กับการวิเคราะห์ผลการสอบถามความคิดเห็นจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครรังสิตและผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน ประมวลเข้ากับหลักเหตุและผล สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนยังไม่มีการพัฒนาขึ้นเท่าที่ควร พบได้ว่าการเข้าร่วมต่างๆยังเป็นประชาชนกลุ่มเดิม ขณะที่เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์กระตุ้นเข้าช่วยเหลือ ยังขาดความต่อเนื่องในบางพื้นที่และไม่ทั่วถึง ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดประชุมซ้ำซ้อนจนเกิดความเบื่อหน่ายของประชาชนและข้อตกลงที่ไม่สามารถตกลงกันได้ อีกทั้งในส่วนพื้นที่ของชุมชนแต่ละพื้นที่การดูแลของเทศบาลสร้างความแตกต่างในการจัดนโยบายช่วยเหลือ บางพื้นที่เทศบาลสามารถเข้ามาช่วยเหลือได้มากเพราะเป็นส่วนพื้นที่เอกชน จำต้องได้รับการยินยอมจากเจ้าของพื้นที่ ทำให้กิจกรรมในชุมชนมีความล่าช้าและขาดความต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมหรือกิจกรรมลดน้อยลง และหมดความสนใจในการเข้ามามีส่วนร่วม และติดตามการทำงานของเทศบาล

ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนนั้นมีมากขึ้น ในการรักษาสิทธิประโยชน์และเกิดการกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น เนื่องด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในหลากหลายรูปแบบจะสามารถสะท้อนและบอกถึงเจตนาของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาล เทศบาลนครรังสิตซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ชุมชนโดยตรง ต้องเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากขึ้น โดยเฉพาะการเปิดเผยข้อมูลและการประชาสัมพันธ์ซึ่งพบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุดของทุกด้านให้มากขึ้น โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

1) เทศบาลควรคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละชุมชน เพื่อส่งเสริมให้กิจกรรมและการประชุมเหมาะสมกับประชาชนในแต่ละพื้นที่

2) เทศบาลควรทำรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจง่ายแจ่มแจ้งขั้นตอนการทำงานกับประชาชนในรูปแบบกระชับเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน เข้าถึงได้มากขึ้น เพื่อไม่ให้ข้อมูลและการทำงานส่งผลให้ประชาชนเกิดความเบื่อหน่ายและลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่มากเกินไปจนอาจส่งผลต่อการประชาสัมพันธ์ที่ผิดพลาด และพัฒนาผู้นำในชุมชนที่เป็นตัวแทน ให้เป็นสื่อกลางที่สำคัญต่อการส่งต่อและการเผยแพร่ข้อมูลสู่ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) เทศบาลหาวิธีให้ทางภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับเทศบาลและชุมชนในพื้นที่ให้มากขึ้น โดยการสร้างเครือข่ายร่วมมือกันระหว่างเอกชนกับชุมชน เพื่อให้เทศบาลสามารถเข้าถึงการบริการและช่วยเหลือชุมชนได้อย่างเท่าเทียม

4) สร้างแรงจูงใจกับประชาชนให้มีการเข้าร่วมอย่างสม่ำเสมอและสนใจให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น อาทิเช่น สร้างแรงกระตุ้นในรูปแบบการจัดกิจกรรมแทนการประชาสัมพันธ์รูปแบบเดิมๆ หรือจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วม ในรูปแบบรางวัล เช่น มอบเกียรติบัตรคุณงามความดีแก่ผู้มอบประโยชน์แก่ชุมชนในทางตรงหรือทางอ้อม เป็นต้นเพื่อให้ประชาชนรับรู้ในสิทธิและหน้าที่ที่พึงมีและเกิดความภาคภูมิใจในพื้นที่ของตนเอง

5) ผู้บริหาร สมาชิกและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลควรจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเองกับคนในชุมชน เพื่อนำประโยชน์ของกิจกรรมต่างๆ มาลดช่องว่างระหว่างภาครัฐและชุมชน และเพื่อนำประโยชน์ของกิจกรรมต่างๆ มาช่วยในการชี้แจงข้อมูล นโยบายกิจกรรมต่างๆ ทั้งยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนในพื้นที่

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรวิจัยในด้านการประเมินประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิตให้ครบวงจร
- 2) ควรศึกษาถึงแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพื้นที่อื่นๆเพื่อเปรียบเทียบ สำหรับปรับแผนกลยุทธ์และวางแผนพัฒนาต่อไป
- 3) ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ จากกลุ่มตัวอย่างอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต เพื่อนำข้อมูลไปประกอบสู่การกำหนดนโยบายต่อไป

บรรณานุกรม

- กลุ่มพัฒนาระบบบริหารสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2549,20 กันยายน). *การมีส่วนร่วมของประชาชน*. สืบค้นจาก <http://recc.erc.or.th>
- โกวิทย์ พวงงาม. (2545). *การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน*. ม.ป.ท.
- เคลย์ตัน, เจมส์ แอล. (2551). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน การตัดสินใจที่ดีกว่าโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม* [The public participation handbook : making better decisions through citizen involvement](ศ.นพ. วันชัย วัฒนศัพท์, ดร.ถวิลาดี บุรีกุล, ผศ.ดร.เมธิศา พงษ์ศักดิ์ศรี ผู้แปล). ขอนแก่น : โรงพิมพ์ศิริกัณฑ์ ออฟเซ็ท.
- จิรวรรณ อินทริย์สังวรณ. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปี : กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแพร่ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย*(Master's thesis). สืบค้นจาก โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย(Thai LIS).
- จุฑามาศ ศรีศิริพรพันธ์.(2548). *ที่ทำการศึกษากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองซุด อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา*(Master's thesis). สืบค้นจาก โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (Thai LIS).
- จุฑารัตน์ ชมพันธ์. (2556). *ธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจในโครงการพัฒนา.วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม, 9(1), 85 – 105.*
- ไชยา แปนงูจา. (2555). *กระบวนการงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา อำเภองาว จังหวัดลำปาง*(Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ลำปาง. สืบค้นจาก โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย(Thai LIS).
- ถวิลาดี บุรีกุล และคณะ (2552). *ทศวรรษ ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมดาเพรส.
- เทศบาลนครรังสิต. (2560ก). *ดวงตราสัญลักษณ์ประจำเทศบาลนครรังสิต*. ปทุมธานี: เทศบาลฯ. สืบค้นจาก <https://rangsit.org>
- เทศบาลนครรังสิต. (2560ข). *รายงานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลนครรังสิตแผนพัฒนาเทศบาล 2558-2560*. ปทุมธานี: เทศบาลฯ.
- เที่ยงธรรม ถวิลาดี บุรีกุล และคณะ (2552). *ทศวรรษ ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมดาเพรส.

บรรณานุกรม(ต่อ)

- ชั้นวัฒน์ รัตนศักดิ์. (2555). การบริหารราชการไทย(พิมพ์ครั้งที่ 1). เชียงใหม่ : สำนักวิชารัฐ
 ประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีรวุฒิ โสภิญญกุล. (2550). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. ฉะเชิงเทรา: เอ็มเอ็นคอมพิวออฟเซต.
- นฤมล ทับจุมพล. (2541). *แนวคิดและวาทกรรมว่าด้วย ธรรมนูญแห่งชาติ. ในการจัดการปกครอง*
 (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2540). *การปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*
 (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- พระไพฑูริย์ อารัมภรัตน์. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมทางพุทธศาสนา
 กรณีศึกษา เขตทวีวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*,
 6(1), 457 -478.
- พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และศุภวิวัฒนากร วงศ์ชนวสุ. (2549). *ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมของ*
ประชาชนในท้องถิ่น. ขอนแก่น : โรงพิมพ์พระธรรมขันธ์.
- มุกิตา วรกัลยากุล. (2556). ความสำเร็จในการ บริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัด ปทุมธานี.
วารสารวิทยบริการ, 24(1), 146.
- เมตตา อักษรสิงห์. (2551). *เอกสารวิชาการส่วนบุคคลเรื่องแนวทางการบริหารงบประมาณของ*
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิผล ศึกษากรณีเทศบาลเมืองรังสิต จังหวัด
ปทุมธานี. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า. สืบค้นจาก <http://www.kpi-lib.com>
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
 ศิริพันธ์ ทิพย์เจริญ. (2555). ธรรมนูญกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ในองค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นไทย. *วารสารสหวิทยาการวิจัย ฉบับบัณฑิตศึกษา*, 1(2), 97-103.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2544). *ตัวชี้วัดธรรมนูญ*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2545). *รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาเพื่อพัฒนาดัชนีวัดผลการพัฒนาระบบ*
นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2548). *วัดระดับการบริหารจัดการที่ดี* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: สถาบัน
 พระปกเกล้า.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2549). *ทศวรรษตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี* (พิมพ์ครั้งที่ 1).
 กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สุวีริยาสาส์น.

บรรณานุกรม(ต่อ)

- สถาบันพระปกเกล้า. (2558). *การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล* (พิมพ์ครั้งที่ 1).
กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สาลินี อ่อนวงษ์. (2551). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์* (Master's thesis). สืบค้นจาก โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (Thai LIS).
- สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏและทบวงมหาวิทยาลัย. (2546). *รายงานการประเมินผลการดำเนินงานโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2542). *คู่มือการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการแห่งชาติ*. นนทบุรี: บริหารจัดการที่ดีพ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กองกลาง สำนักงาน ก.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552,8 กุมภาพันธ์). *คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating)*. สืบค้นจาก <https://opdc.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.(2555). *การส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*. สืบค้นจาก <https://opdc.go.th>
- สุทธิพงษ์ จุลเจริญ. (2560, 28 พฤศจิกายน). *อธิบดีสถ.ต้นกรมท้องถิ่นต้องโปร่งใสมีธรรมาภิบาล*. โพสต์ทูเดย์ออนไลน์. สืบค้นจาก <https://www.posttoday.com>
- สุภาภรณ์ ศรีอาวูช. (2553). *การบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา*(Master's thesis).สืบค้นจาก โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (Thai LIS).
- หทัยกาญจน์ จันทร์ภักดี. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลกรณีศึกษาเทศบาลตำบล จ.ป.ร. อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง* (Master's thesis). สืบค้นจาก โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย(Thai LIS).

บรรณานุกรม(ต่อ)

- อนุชา สงวนตระกูล. (2555). *การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตามหลักธรรมาภิบาลของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์* (Master's thesis). สืบค้นจากโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย(Thai LIS).
- อภิรักษ์ จันตะนี. (2550). *สถิติและการวิจัยทางธุรกิจ สำหรับนักศึกษา MBA.และ Ph.D.* พระนครศรีอยุธยา: ฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- อมรา พงศาพิชญ์ และนิศยา กัทธลิตระพันธ์. (2541). *องค์กรให้ทุนเพื่อประชาสังคมในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรถัย กักพล. (2552). *คู่มือ การมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับนักบริหารท้องถิ่น* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า.
- อรนุช ป้อมเป็น. (2550). *บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบล หัวดงอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์*(Master's thesis). สืบค้นจาก โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย(Thai LIS).
- อรสา ไชยเมือง. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา* (Master's thesis). สืบค้นจาก โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (Thai LIS).
- Abas M. A., Seow T. W., Goh K. C. & Sulzakimin M. (2017). *The Constraints of Good Governance Practice in National Solid Waste Management Policy (NSWMP) Implementation: A Case Study of Malaysia*. The 2nd International Conference on Applied Science and Technology 2017 (ICAST'17), doi.org/10.1063/1.5005460; ISBN: 978-0-7354-1573-7. Retrieved from: <https://onlinelibrary.wiley.com>
- Agere, S. (2000). *Promoting Good Governance : Principles Practices and Perspective*. London: Common Wealth Secretariat.
- Arnstein, Sherry R. (1969). A Ladder of Citizen Participation, *Journal of the American Planning Association*, Vol. 35, p.216-224.

บรรณานุกรม(ต่อ)

- Brown, Emory J. (1953). Who Takes Part in Rural Organization. State College Philadelfia: Pennsylvania State College. *Press Report, 197(June),561.*
- Cohen, J. M. & Uphoff, N. T. (1980). *Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation.* Ithaca, NY: Cornell University.
- Hendrik, Joost T. (2005). *Donors and Good Governance: Analysis of a Policy Discourse in the Netherlands and Germany* (Doctoral dissertation). Retrieved from <https://research.utwente.nl>
- Kasperson, R.E. & Breitbank, M. (1974). *Participation Decentralization and Advocacy Planning Resource.* Wachington: Association of American GeographersMontagu.
- Kimmet, P. (2005). *The Politics of Good Governance in the Asean 4*(Master's thesis). Retrieved from: <https://experts.griffith.edu.au>
- Milbrath, L. & Goel, M. (1977). *Political participation: How and why do people get involved in politics.* Boston: Rand McNally College.
- Montagu, Harris G. (1984). *Comparative Local Government.* Great Britain: William Brendon and Son.
- Waheduzzaman, Wahed. (2010). *People's Participation for Good Governance: A Study of Rural Development Programs in Bangladesh* (Doctor dissertation). Retrieved from <http://vuir.vu.edu.au>
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis. Third editio.* Newyork: Harper and Row Publication.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจงเบื้องต้น คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติในเชิงวิชาการ
 เท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อส่วนบุคคลใดๆทั้งสิ้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- 18 – 20 ปี 21 – 39 ปี
 40 – 59 ปี 60 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

- โสด สมรส
 หย่าร้าง/แยกกันอยู่ ม่าย
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อนุปริญญา/ปวส. หรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. ท่านประกอบอาชีพ

☐ เกษตรกรรม	☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	☐ นักเรียน/นักศึกษา
☐ รับจ้าง	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. รายได้ประมาณต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 10,000	☐ 10,001-15,000
☐ 15,001-20,000	☐ 20,001 ขึ้นไป

7. ระยะเวลาที่ท่านพักพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของเขตเทศบาลนครรังสิต

☐ ต่ำกว่า 1 ปี	☐ ตั้งแต่ 1 - ไม่เกิน 3 ปี
☐ ตั้งแต่ 3 - 6 ปี	☐ มากกว่า 6 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ
เทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการมีส่วนร่วมที่ตรงกับหมายเลขที่
ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

โดยกำหนดให้ 5 หมายถึง มากที่สุด

4 หมายถึง มาก

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยที่สุด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในความคิดเห็นต่อบทบาทและหน้าที่

คำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1.ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม					
1) เทศบาลมีการประกาศเชิญชวนให้ท่านมีส่วนร่วมแสดง ความคิดเห็นในการบริหารกิจกรรมของเทศบาลอย่าง ต่อเนื่อง					
2) ท่านเคยร่วมออกความเห็นการกำหนดความต้องการของ นโยบายการจัดกิจกรรมของเทศบาล					
3) ท่านได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ อาทิเช่น งาน ประเพณี กิจกรรมชุมชน แผนพัฒนาชุมชน					
4) เทศบาลอำนวยความสะดวก เปิดช่องทาง ให้ท่านเสนอ ปัญหา ความต้องการของชุมชน ด้านการจัดทำโครงการ หรือ					
5) ท่านเคยออกความคิดเห็น ร่วมมือ เผยแพร่ในการ ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานของเทศบาล					
2.ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม					

คำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1) ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆของทางเทศบาลผ่านทาง การประชาสัมพันธ์หลากหลายช่องทาง เช่น บอร์ด/ประกาศ วารสาร/รายงานประจำปี วิทยุชุมชน/หน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่/สื่อออนไลน์					
2) เทศบาลมีการจัดทำประกาศต่างๆ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงประชาชนได้ง่าย					
3) เทศบาลจัดประชุม ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น					
4) ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารในการบริหารงาน จากทางเทศบาลอย่างชัดเจนสม่ำเสมอ					
3.ด้านมาตรฐานการให้บริการ					
1) ท่านได้รับบริการจากเทศบาลในด้านการดำเนินงานหรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สะดวกมากขึ้น					
2) ท่านได้รับประโยชน์จากบริการของเทศบาล จาก การดำเนินงานและกิจกรรมของเทศบาล เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา หรือกิจกรรมตามประเพณีของชุมชน					
3) ท่านได้รับบริการและการอำนวยความสะดวกจากพนักงานของทางเทศบาล ด้วยความเท่าเทียมและเป็นธรรม					
4) ท่านเคยแสดงความคิดเห็นต่อการบริการของเทศบาล เพื่อให้เทศบาลนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น					
4.ด้านระบบกลไกและการจัดการกับเรื่องร้องเรียน					
1) เทศบาลมีการอำนวยความสะดวก จัดช่องทาง เพื่อรับแจ้งปัญหาเรื่องเรียน เรื่องราวร้องทุกข์ต่างๆ					

คำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
2) ท่านเคยใช้สื่อ/เครื่องมือ ที่เทศบาลจัดเตรียมให้เพื่อร่วมตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาล					
3) เทศบาลมีการประกาศ เผยแพร่ติดตามผลการแก้ปัญหา หรือการพัฒนาตามความต้องการของประชาชน					
4) เทศบาลมีหน่วยงานให้คำปรึกษาและแนะนำเพื่อให้ท่านสามารถเสนอและแจ้งปัญหาร้องทุกข์ได้อย่างสะดวก					
5. ด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิด					
1) เทศบาลเผยแพร่มาตรการและเครื่องมือ สำหรับป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการทุจริต					
2) เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนให้เกิดความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังสำหรับลดการทุจริต					
3) เทศบาลจัดช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเทศบาลและเจ้าหน้าที่					
4) เทศบาลมีการประกาศขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน โปร่งใสเพื่อปิดกั้น โอกาสให้เกิดการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่					

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านปัญหาและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง : โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ในหัวข้อดังต่อไปนี้

3.1 โปรดระบุ ปัญหาข้อขัดข้อง ที่ทำให้ท่านไม่สามารถถึง หรือการถูกปิดกั้นการมีส่วนร่วมในนโยบาย กิจกรรมต่างๆของเทศบาล

.....

.....

.....

3.2 ท่านมีแนวทางและข้อเสนอแนะอย่างไร เพื่อให้เทศบาลสามารถเข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อพัฒนาสังคมเราให้เข้มแข็งต่อไป

แบบสัมภาษณ์

1. ท่านคิดว่าอุปสรรคหรือปัญหาใดส่งผลกระทบต่อการทำงานมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ และต้องการให้เทศบาลเสริมสร้างเพื่อพัฒนาต่อยอดให้ดีขึ้น

.....

.....

.....

2. จากผลสำรวจพบว่าชมรมภิกษุบาลในด้านการถูกข่มขู่ความผิด อยู่ในระดับน้อยที่สุด และส่วนหัวข้อข้อย่อยที่น้อยที่สุดคือการจัดช่องให้ประชาชนเข้ามาติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของเทศบาล และขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจนเพื่อปิดกั้นการกระทำผิด ท่านคิดว่า ทางเทศบาลควรมีการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

3. จากความสัมพันธ์พบว่าชมรมภิกษุบาลด้านมาตรฐานการให้บริการ (ระดับมากที่สุด) และด้านการถูกข่มขู่ความผิด(ระดับน้อยที่สุด) มีปัจจัยส่งผลในเรื่องระยะเวลาการพักอาศัยของประชาชนเหมือนกัน ท่านคิดว่าเทศบาลควรทำอย่างไรเพื่อเพิ่มแรงกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนในพื้นที่ให้สามารถมีส่วนร่วมได้มากขึ้น

.....

.....

.....

แบบถอดบทสัมภาษณ์

1. ท่านคิดว่าอุปสรรคหรือปัญหาใดส่งผลกระทบต่อการทำงานมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ และต้องการให้เทศบาลเสริมสร้างเพื่อพัฒนาต่อยอดให้ดีขึ้น

“...เนื่องจากชุมชนนี้เป็นส่วนหนึ่งของเอกชนยังไม่ได้โอนเป็นที่สาธารณะทำให้เทศบาลไม่สามารถดำเนินการได้ ขอความช่วยเหลือก็ยากต่อการเข้ามาช่วยเหลือ ปัจจุบันประชาชนในพื้นที่ก็ช่วยเหลือกันเองโดยกรรมการเป็นคนนำ ได้รับการตอบสนองยากเนื่องจากเป็นเอกชน เข้ามาช่วยเหลือตอบสนองนานๆครั้งประมาณ 2-3 เดือนต่อครั้ง และเทศบาลจะทำในส่วนสาธารณะรวมเป็นหลักก่อน...” (คุณสนธยา เสนาจันทร์ ประธานชุมชน ชุมชนเสนาวิลล่า 91)

“...พื้นที่นี้ไม่ค่อยพบปัญหาเพราะเทศบาลเค้าเข้าถึงง่ายเนื่องจากใกล้ชิดกับทางเทศบาล คนในชุมชนช่วยเหลือกันคอยดูแลสอดส่องในพื้นที่ให้กันตลอด...” (คุณโพธิ์ ประจุ กรรมการชุมชนฝ่ายพัฒนา ชุมชนเก็บสมบัติเจริญพลอย)

“...ชุมชนมีการพูดคุยตลอด ในพื้นที่ให้ร่วมมือกันตลอด จะมีขัดแย้งบ้างแต่ไม่รุนแรงขนาดคุยกัน ไม่ได้พื้นที่หมู่บ้านจัดสรรแต่ถนนยกให้หลวงดูแลไม่ติดขัดอะไร...” (คุณสุภาภรณ์ จันทร์ลุน รักษาการประธานชุมชน ชุมชนอยู่เจริญ)

“...ส่วนใหญ่ประธานกรรมการจะประสานงานให้ตลอด มีไลน์มีสื่อกลางติดต่อกับทางชุมชนให้อยู่แล้ว พื้นที่ก็คืนหลวงไปแล้วก็ไม่ติดขัดอะไร...” (คุณชนันพัชร คำนวนศักดิ์ เลขานุการชุมชน ชุมชนปทุมเจริญสุข)

“...คนมาประชุมไม่พร้อมเพียง ติดธุระ ก็ปัญหาทั่วไป...” (คุณมลิวัลย์ สุวรรณการ กรรมการชุมชนฝ่ายสวัสดิการและสังคม ชุมชนทัศนีย์คลอง 1)

“...พื้นที่นี้เป็นหมู่บ้านจัดสรรค่ะ และเป็นนิติเอกชนชัดเจนค่ะ การทำงานในชุมชนจะเป็นของเรามากกว่า 90% ปัญหาความร่วมมือหรือปัญหาในชุมชนก็เป็นเรื่องไม่สนใจกฎหมายในเรื่องพื้นที่ กิจกรรมที่ล้นล้ำส่วนกลางมากกว่า...” (คุณกัญญ์กมลนิช กนิษฐามนต์ กรรมการชุมชนฝ่ายพัฒนา ชุมชนบ้านฟ้าลาคุน)

2. จากผลสำรวจพบว่าธรรมาภิบาลในด้านการถูกชี้มูลความผิด อยู่ในระดับน้อยที่สุด และ ส่วนหัวข้อย่อยที่น้อยที่สุดคือการจัดช่องให้ประชาชนเข้ามาติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของ เทศบาล และขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจนเพื่อปิดกั้นการกระทำผิด ท่านคิดว่า ทางเทศบาลควรมี การพัฒนาอย่างไร

“...ได้รับข่าวสาร งบประมาณการประชุม โครงการต่างๆไม่ชัดเจน ไม่เหมือนอดีตที่เคยมี การแจ้งที่ชัดเจนกว่านี้ ในส่วนการตรวจสอบติดตามคิดว่าเป็นการเข้าถึงได้ยากเนื่องจาก ตนเองเป็นแค่ชาวบ้านธรรมดา และเทศบาลควรมีงบประมาณเข้ามาช่วยสนับสนุนส่วนกลาง แต่ละชุมชนมากขึ้น...” (คุณสนธยา เสนาจันทร์ ประธานชุมชน ชุมชนเสนาวิลล่า 91)

“...เทศบาลมีการเปิดประชุมที่ศูนย์ชุมชนอยู่แล้ว ชี้แจงตามปกติไม่พบข้อสงสัย...” (คุณโพธิ์ ประจุ กรรมการชุมชนฝ่ายพัฒนา ชุมชนเก็บสมบัติเจริญพลอย)

“...เทศบาลนี้ช่วยเหลือกันในกลุ่มอยู่แล้ว ชุมชนแจ้งปัญหาไปเทศบาลเข้ามาช่วยเหลือ รวดเร็วนะ การทำงานชี้แจงวัตถุประสงค์ชัดเจนนะ ให้ข้อมูลกับชุมชนนะ เราจะเสนอหรือ ขอช่วยเหลือขึ้นอยู่การพิจารณาของทางนั้นก่อนหลังก็ตามระบบไป” (คุณสุภาภรณ์ จันทร์ลุน รัรักษาการประธานชุมชน ชุมชนอยู่เจริญ)

“...อยากให้เทศบาลออกประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น แต่เทศบาลก็มีอบรมนะให้ประชาชน เข้าถึงข้อมูลภาครัฐตลอดคนขึ้นอยู่แต่ละช่วง...” (คุณธนันพัชร์ คำนวนศักดิ์ เลขานุการ ชุมชน ชุมชนปทุมเจริญสุข)

“...เทศบาลก็จัดอยู่แต่คิดว่าประชาชนทั่วไปคงจะเข้าไปตรวจสอบติดตามยาก ชุมชนก็มี แจ้งบ้างขึ้นอยู่ประธานในชุมชน คนใหม่ที่ขึ้นแจ้งอยู่นะ ส่วนข้อมูลภายนอกคงต้อง ติดตามกันเอง คงไม่มีข้อมูลมาให้เรารู้หรอก...” (คุณมลิวัดย์ สุวรรณการ กรรมการชุมชน ฝ่ายสวัสดิการและสังคม ชุมชนทัศนีย์คลอง 1)

“...บ้านฟ้าลาคุณเรามีแค่การประสานงานกับทางเทศบาลเฉพาะแค่เรื่องที่เราต้องการสื่อสาร ทางไลน์กับเทศบาล ส่วนสาธารณูปโภคเป็นของเอกชนค่ะเราดูแลเองค่ะ เทศบาลจะแต่ ช่วยเหลือจากการที่ทางเรายื่นขอตาม โครงการที่ตรงตามวัตถุประสงค์ เทศบาลก็อนุมัติ ให้งบประมาณ โดยทางเราก็เพียงส่งภาพรวมกิจกรรม ให้ทางเจ้าหน้าที่รับทราบเท่านั้น...” (คุณกัญญ์กุลณิชา กนิษฐามนต์ กรรมการชุมชนฝ่ายพัฒนา ชุมชนบ้านฟ้าลาคุณ)

3. จากความสัมพันธ์พบว่าชมรมอาสาสมัครด้านมาตรฐานการให้บริการ (ระดับมากที่สุด) และด้านการถูกข่มขู่ความผิด (ระดับน้อยที่สุด) มีปัจจัยส่งผลในเรื่องระยะเวลาการพักอาศัยของประชาชนเหมือนกัน ท่านคิดว่าเทศบาลควรทำอะไรเพื่อเพิ่มแรงกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนในพื้นที่ให้สามารถมีส่วนร่วมได้มากขึ้น

“...ชุมชนมีการประชาสัมพันธ์อยู่แล้ว แต่ชาวบ้านบางกลุ่มให้ความสำคัญกับการทำมาหากิน ทำงานมากกว่าจะเข้าร่วม ไม่ค่อยเข้าร่วมแสดงออกอะไรแต่พอมีปัญหาที่จะเข้ามาแสดงความคิดเห็น ตอนนั้นก็แค่ประชาสัมพันธ์ให้เข้าร่วมแต่ก็มีแต่กลุ่มเดิมๆ พอเป็นที่เอากชนก็เข้ามาช่วยได้ยาก ก็เข้าใจเทศบาลว่าทางเทศบาลมาได้ยาก เพราะเจ้าของเค้าทิ้งโครงการไปแล้ว 20-30 ปีแล้ว ก็ทำอะไรยากได้ช่วยเหลือกันเอง...” (คุณสนธยา เสนาจันทร์ ประธานชุมชนชุมชนเสนาวิลล่า 91)

“...ส่วนของหอพักเนื่องจากระยะเวลาเช่า เวียนมาและไป อยู่กัน ไปแบบต่างคนต่างอยู่ถ้าไม่รุนแรงไม่เดือนร้อนก็ไม่ได้เข้าไปยุ่งอะไร ส่วนอื่นก็ปกติไม่พบปัญหาอะไร...” (คุณโพธิ์ ประจักษ์ กรรมการชุมชนฝ่ายพัฒนา ชุมชนเก็บสมบัติเจริญพลอย)

“...ไม่ค่อยพบนะ เพราะชุมชนนี้จัดกิจกรรมให้เข้าร่วมตลอดดั่งๆกัน เช่นพวก กิจกรรมแอโรบิก งานต่างๆ ให้ มาที่ก็ยกขอยเพราะชุมชนนี้เป็นขอยตรงๆก็คุยง่าย...” (คุณสุภาภรณ์ จันทร์ลุน รักษาการประธานชุมชน ชุมชนอยู่เจริญ)

“...กรณีเข้ามาใหม่ในพื้นที่บางคนก็ไม่ทราบหรอก เข้าถึงยากด้วยบางกลุ่มเข้ามาใหม่เราก็ไม่ทราบว่าเค้าเข้ามาใหม่ บางพื้นที่ก็มีแต่ชื่อแต่ไม่มีคนอาศัยอยู่ทำให้ติดตามหรือเข้าถึงไม่ได้ ในกลุ่มที่เคยร่วมอยู่แล้วก็ช่วยเหลืออยู่แล้ว ในกรณีจะเจอคนมาใหม่ในพื้นที่และมีความสามารถก็พยายามจะให้คนเหล่านี้เข้ามาช่วยเหลือแนะนำเพิ่มเติม” (คุณชนันพัชร์ คำนวนศักดิ์ เลขานุการชุมชน ชุมชนปทุมเจริญสุข)

“...นิติของหมู่บ้าน มีประกาศเรียกประชุมตลอดเพื่อให้คนในพื้นที่ให้เข้าร่วมแต่ก็ไม่เห็นถึงความร่วมมือที่มากขึ้น...” (คุณมลิวัดย์ สุวรรณการ กรรมการชุมชนฝ่ายสวัสดิการและสังคม ชุมชนทัศนีย์คลอง 1)

“...ทุกครั้งที่เรามีการจัดประชุม เราจะมีการจัดประชาสัมพันธ์ทางเสียงตามสาย ดิจบอร์ดประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสาร ไลน์ เฟคบุ๊กชุมชน แจ้งรปภ. ส่วนทางเข้าออกทางเดียว และก่อนประชุมหนึ่งวันจะมีการเดินณรงค์ให้เข้าร่วมประชุมเพื่อกระตุ้นการเข้าร่วม...” (คุณกัญญ์กุลนิช กนิษฐามนต์ กรรมการชุมชนฝ่ายพัฒนา ชุมชนบ้านฟ้าลาดูน)

ภาคผนวก ข

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิในการแสดงความคิดเห็น ในการหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) ดังนี้

- 1) ผศ.ดร.จิตาภา ธีรศิริกุล
- 2) ผศ.ดร.วรวลัยช์ โรจนพล
- 3) รศ.ดร.จุมพล นิมพานิช

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ข้อ 1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 3	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 4	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 5	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 6	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 8	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 9	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ข้อ 10	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 11	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 12	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ข้อ 13	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 14	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 15	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 16	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 17	1	1	0	0.67	ใช้ได้
ข้อ 18	1	1	0	0.67	ใช้ได้
ข้อ 19	1	1	0	0.67	ใช้ได้

ข้อ 20	1	1	0	0.67	ใช้ได้
ข้อ 21	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 22	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 23	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 24	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 25	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 26	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 27	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 28	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 29	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 30	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นันทพร อัสวกุลไพโรจน์
วัน เดือน ปี เกิด	1 ตุลาคม 2533
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
ที่อยู่ปัจจุบัน	354 เขตทวีวัฒนา แขวง ทวีวัฒนา กรุงเทพฯ 10170
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์อาร์ต , 2555 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสน ศาสตร์, 2561

